Space for Available for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa @gmail.com

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 273, ਮਿਤੀ : 11 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਕੀ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਰਗੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਐੱਨਐੱਸਏ) ਤਹਿਤ ਮਾਰਚ 2023 ਤੋਂ ਆਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ।ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ ਐਕਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਬਕਾਇਦਾ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ– ਬਰਨਾਲਾ, ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ, ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਹੋਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਬਾਰੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਐਕਸ ਉੱਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ‘ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੇਤਰੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਨਾ ਹੈ’।ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਘਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਸਕੇ।ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੁਤਾਬਕ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਏਜੰਡਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੈ

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ (ਰਾਖਵੀਂ) ਤੋਂ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਚੋਣ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲੜੀ ਸੀ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ।ਉੱਘੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੰਥਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਪਰ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਹੜੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨੇ ਸੌਖੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ, ÷ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀ ਪੱਖੀ ਸੋਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਆਸਾਰ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆਂ ਧੜਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਗੱਲ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਵੀਟ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚੋਂ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ’।ਜਾਣਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ।ਜਾਣਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਹ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਜੋ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ।ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗਾ।ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਟਿੱਪਣੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਵਿਚੋਂ 6 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਲਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਲੋਕ ਪੰਥਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਤਵੱਕੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਵਾਲੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਰੂਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਕੱਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

DISCOVER THE MAGIC OF MOROCCO: FROM DESERT DUNES TO VIBRANT SOUKS!

INCLUSIONS

- 07 NIGHTS PREMIUM 4 STAR HOTEL ACCOMODATION
- DAILY BREAKFAST IN HOTEL
- SIGHTSEEING AND ENTRY TICKETS
- PRIVATE LUXURY TRANSPORT THROUGH OUT THE TRIP
- PRIVATE GUIDED TOURS
- PRIVATE AIRPORT TRANSFER

CITIES

- CASABLANCA
- FES
- MERZOUGA
- DADES
- MARRAKECH
- RABAT
- MIDELT
- ERRACHIDIA
- ARFOUD
- GORGES TODRA
- TINEGHIR
- OUARZAZATE
- KASBAH AIT BENHADDOU
- TIZI N'TICHKA

VALID IN 2025
(CHOOSE YOUR OWN DATES)
MINIMUM 10 PASSENGER

SUNRISE TOURS AND TRAVEL

22 W MARIE ST,
HICKSVILLE, NY 11801

516-216-4433
516-690-1257

ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਲੋਂ ਦੂਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਰਹੀ ਜੇਤੂ

ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੂਜੇ ਤੇ ਟੈਕਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਰਹੀ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵਰੋਸਾਈ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆ ਦੀ ਲੋੜ: ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਡਾ. ਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਨਿਊਯਾਰਕ:ਅਕਤੂਬਰ 6: ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਫੁਲਿੱਤ ਕਰ ਰਹੀ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਜੱਥੇਬਦੀ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ÷ਦਿ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਇੰਕ÷, 222-28-95 ਅਵੈਨਿਊ, ਕੁਇਨਜ ਵਿਲੇਜ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਉਚੇਚੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਖਿਡਾਰੀਆ ਨੇ ਭਾਰ ਲਿਆ।ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਤਕਾ ਖੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਚੇਚੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਗੱਤਕਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸ. ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਡਾ. ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵਿਸ਼ਵ ਗੱਤਕਾ ਫੇਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੋਰ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੰਗੀ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ 21 ਸਾਲ ਵਰਗ ਗਹਿਗਚ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆਂ ਪਹਿਲੇ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਤੇ ਸਨਦੀਪ ਸਿੰਘ- ਨਿਊਯਾਰਕ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ 21 ਸਾਲ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਸੋਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋਰ ਨਿਊਜਰਸੀ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ-ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ। ਉਮਰ ਵਰਗ 17 ਸਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਭਾਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਵੰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ-ਅਕਾਲ ਗੱਤਕਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗਰੁੱਪ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਅਰਮਾਨਜੋਤ ਸਿੰਘ- ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਮਰ ਵਰਗ 17 ਸਾਲ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਬੀਬੀ ਕੁਲਰਾਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ-ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਬੀਬੀ ਏਕਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ-ਕਨੈਕਟੀਕੱਟ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਵਧੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਉਮਰ ਵਰਗ 14 ਸਾਲ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਗੱਤਕਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਕੀਰਤ ਕੌਰ ਕੈਨਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਹਰਨਿੱਧ ਕੌਰ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਅਤੇ ਸੀਰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹਿਲਾ ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਤੇਗਵੀਰ ਸਿੰਘ ਟੈਕਸਸ ਗੱਤਕਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਦਿਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਨੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰੈਫਰੀ ਕੌਂਸ਼ਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ ਜਨਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਲਗਰੀ ਕਨੈਡਾ, ਬੀਬਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਟੈਕਸਸ, ਕੀਰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ, ਸ. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਫਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਕੋਚ, ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਸਟੀ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਭਾਈ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ, ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਹੰਗ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਭਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿਊਯਾਰਕ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਮਨਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੇਅਰ ਪਲੇ ਐਵਾਰਡ ਅਤੇ ਟੈਕਸਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਫੇਅਰ ਪਲੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਲਮੀਰਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਅਤੇ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖ -2 ਕੈਟੀਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜਿੰਗ ਪਲੇਅਰ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਕੁਆਰਡੀਨੇਟਰ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ ਕੁਮੈਂਟਟੇਟਰ, ਬੀਬਾ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਵੈਸਚੈਸਟਰ ਕਾਂਉਟੀ,ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਵਲੋਂ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਮਾਨ), ਭਾਈ ਹਿਰਦੈਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ-ਤਿੰਨੇ ਵਲੋਂ-ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੇ ਸਮੂਹ ਨੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਤੇ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 273
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ) : ਸਤੰਬਰ 29-2024 ਤਾਰੀਖ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੰਨਾ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਵਿਦਾਇਗੀ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਾ ਹੋਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵੇਰਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਫਾਊਂਡਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੰਪੀ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ! ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੜੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਜ ਉਲੀਕੇ ਜਿਹਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਪਨਾ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੱਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਉ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਰਾਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਾ ਕੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਣਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਤਪੁਰ , ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ , ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਤਪੁਰ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਹੋਰ ਭਗਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਾਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਉੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪਨੀ ਪੂਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਅਸੀ ਆਪ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਥਾਪੇ ਗਏ। ਸਰਦਾਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਾ ਅਤੇ ਯੁੱਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਗਰੀਬ ਸਿੰਘ ਪਿਹੋਵਾ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਨਿਯੁਕਤ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਉਯਾਰਕ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭਟਨੂਰਾ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਾਜੋਂ ਥਾਪੇ ਗਏ। ਗੁਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਡਿੰਗ ਇੰਚਾਰਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟਰੱਸਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ! ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ , ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਅਕਾਲ ਸਿੰਘ,ਵਾਈਸ ਸੈਕਟਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ,ਮੈਂਬਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਸਲੇਮਪੁਰ,ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਸੀ, ਗੁਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੀ,ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ,ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ,ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ , ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ,ਹਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ , ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡੋਰੀ ,ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਖਾ,ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਣਾ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਐਡੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਅਗਰ ਆਪਾਂ ਇਹ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕਨਵਰਟ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਰਕਮ ਕਰੀਬ 4.20 ਕਰੋੜ ਦੇ ਲਾਗੇ ਸਾਗੇ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੱਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਖ ਜਿਹੜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲਕੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਐਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਭੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama

www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

ADVISORY BOARD

Joga Singh
****
Jaswinder Singh New Jersey
****
Mindi Manak
NewYork
****
Jagjit Singh Dasuya
****
Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago
****
G. S Singh Punjab
****
Sujan Nag, USA
****
Dr. Jagdeep Dhimaan, India
****
Sarabjit Kaur Punjab
****
Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

****
Sunil Kumar Gund
(Journalist) India
****
Raj Rani
Video editor
****
Jagmeet Kaur
97817-41631
****

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally lible for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਹਰਿਆਣਾ ’ਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਾਸਟਰ ਸਟਰੋਕ : ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਸਟਰ ਸਟਰੋਕ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਐਂਟੀਇਨਕਬੈਂਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡਬਲ ਇੰਜਣ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਾਰ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਂਟੇ ਦੀ ਟੱਕਰ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਾਮ ’ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਣਨੀਤੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। 2019 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 68.1 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2024 ਵਿੱਚ ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਘੱਟ ਕੇ 67.9 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 40.5 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2019 ਵਿੱਚ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 48 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 39.3 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਸੀਟਾਂ 2019 ਦੇ 31 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 37 ਹੋ ਗਈਆਂ। 2019 ਵਿੱਚ 18 ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿੱਤੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ 2024 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਵਿਤ੍ਰੀ ਜਿੰਦਲ, ਦੇਵੇਂਦਰ ਕਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੂਨ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੀਜਨ ਉਤਰੀ ਵਿੱਚ 38 ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 13 ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 22 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਦੱਖਣੀ ਰੀਜਨ ਵਿੱਚ 23 ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 17 ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 6 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਟ ਲੈਂਡ ਰੀਜਨ ਵਿੱਚ 29 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 18, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 9 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਇਨੈਲੋ ਜਿੱਤ ਗਈ ਹੈ। ਮਈ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਓ ਬੀ ਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਓ ਬੀ ਸੀ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਦਾ ਪੱਤਾ ਖੇਡਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਿਕ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਵੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਡਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਮਾਰੀ ਸ਼ੈਲਜਾ ਦੇ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਾਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੁਦਾਇ ਜਾਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲ ਉਲਟ ਗਈਆਂ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਟ ਲੈਂਡ ਦੀਆਂ 29 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 18 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਸਾ ਡੇਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਐਨ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਓਵਰ ਕਾਨਫੀਡੈਂਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਉਹ ਐਂਟੀ ਇਨਕੂਬੈਂਸੀ ਕਰਕੇ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਸੀ ਕਿ ਵੋਟਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ, ਅਗਨੀਵੀਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕੀ ਸਗੋਂ ਕਿਸਾਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਗਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ। 45 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਆਈ ਹੈ ਤੇ 12 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 12 ਸੀਟਾਂ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਭਾਵੇਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 8 ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੇ.ਪੀ.ਦਲਾਲ, ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਗੁਜਰ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ.ਕੰਵਲ ਗੁਪਤਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਟਾਲਾ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਸੁਧਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਢਾਂਡਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 90 ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ 2 ਕਰੋੜ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ, ਇਨੈਲੋ ਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ ਗਠਜੋੜ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਜੇ.ਪੀ.ਪੀ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਗੱਠਜੋੜ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇ ਸਨ। ਕੁਲ 1031 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 101 ਔਰਤਾਂ, 464 ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ। 13 ਇਸਤਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7 ਕਾਂਗਰਸ, 5 ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਅਤੇ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੋਵੇਂ 89-89 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇੱਕ ਭਿਵਾਨੀ ਦੀ ਸੀਟ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ.ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਸਾ ਸੀਟ ਹਰਿਆਣਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੋਪਾਲ ਕਾਂਡਾ ਲਈ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਗੋਪਾਲ ਕਾਂਡਾ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਨੈਲੋ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਵੀ 89 ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 51 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਇਨੈਲੋ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। 2014 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 90 ਵਿੱਚੋਂ 47 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ 68.1 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। 2019 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 40 ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ 6 ਸੀਟਾਂ ਘੱਟ ਸਨ ਤੇ 36.49 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਚੌਟਾਲਾ ਦੀ ਜਨ ਨਾਇਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਨ ਨਾਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦਸ ਵਿਧਾਇਕ ਸਨ ਤੇ 14.80 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 31 ਸੀਟਾਂ ’ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ 28.08 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਵਾਰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਚੌਟਾਲਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। 2024 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਐਂਟੀ ਇਕੁਵੈਂਸੀ ਫੈਕਟਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਯੋਗੀ ਅਦਿਤਿਆ ਨਾਥ ਅਤੇ ਜੇ.ਪੀ ਨੱਢਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਧੂੰਆਂ ਧਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

Preetnama

प्रीतनामा

खरा सच

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 11 OCT TO 17 OCT , 2024

पंजाब के बाद उड़ता मध्यप्रदेश, नशे का फैलाव गंभीर विषय

हरियाणा और जम्मू-काश्मीर विधानसभाओं के लिए चुनाव होने के बाद आज और कल का दिन खबरों के लिहाज से शून्यकाल है। इस शून्यकाल में मै अपने सूबे मध्यप्रदेश को ले रहा हूँ । एक जमाना था जब देश में पंजाब उड़ता पंजाब हो गया था और एक समय ये है कि हमारा मध्यप्रदेश पंजाब के बाद अब उड़ता मध्यप्रदेश हो गया है।मध्यप्रदेश के मुख्यमंत्री डॉ मोहन यादव सूबे के हर जिले में बरसाना बसना चाहते हैं लेकिन उनकी पुलिस की अकर्मण्यता ने प्रदेश के हर जिले में ड्रगिस्तान बसा दिए है। मध्यप्रदेश कमाई उड़ता हुआ तो बहुत दिनों से देख रहा था,लेकिन इस बारे में लिखने में संकोच कर रहा थी । कौन अपनी जाँघा उघाड़कर दिखाए, लेकिन जब माननीय प्रधानमंत्री श्री नरेंद्र दामोदर दस मोदी जी ने शनिवार को महाराष्ट्र में कहा कि- कांग्रेस नशे के पैसों से चुनाव लड़ना चाहती है तो मुझे अपना उड़ता हुआ मध्यप्रदेश नजर आने लगा। दुनिया जानती है कि भारत में मोदी युग के कथित अमृतकाल की वक्त ने उल्टी गिनती शुरू हो चुकी है ।8 अक्टूबर को इसका प्रमाण भी मिलने जा रहा है। माननीय प्रधानमंत्री जी के कांग्रेस पर लगाए गए आरोप के कुछ ही घंटों बाद डबल इंजिन से चलने वाली प्रचंड बहुमत वाली मप्र सरकार की राजधानी भोपाल में 1800 करोड़ रू.के ड्रग्स मेफेद्रोन [एम डी] की फ़ेक्ट्री और 5000 करोड़ के कच्चा माल भी पकड़ा गया है।आपको पता है कि मध्यप्रदेश के भोपाल और इंदौर शहर में पुलिस कमिश्नर प्रणाली लागू है। इसके लागू होने के चलते ये यह फ़ेक्ट्री कई दिनों से चल रही थी लेकिन किसी को इसकी भनक तक नहीं थी । या फिर पुलिस कमिश्नर से लेकर दूसरे तमाम लोग इस नशे के कारोबार के बारे में सब कुछ जानते हुए इसे संरक्षण दे रहे थे,क्योंकि पैसा सबको चाहि। सरकार को भी और पुलिस वालों को भी। सब जानते हैं कि मध्यप्रदेश में पिछले 21 वर्ष से भाजपा कि सरकार है न कि अमेरिका के पूर्व राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप साहब की सरकार।मुमकिन है कि कांग्रेस नशे के पैसे से चुनाव लड़ रही हो लेकिन हकीकत ये है कि माननीय प्रधानमंत्री जी के गृहराज्य गुजरात जिसे गांधी का गुजरात भी कहा जाता है पिछले अनेक वर्षों से नशे का ह्दय प्रदेश बना हुआ है। मप्र की सीमाओं से सभी क़िस्म का नशा गुजरात होते हुए गोवा तक जा रहा है । अब गुजरात में हमारे पड़ौसी पाकिस्तान के नवाज़ शरीफ़ की सरकार तो है नहीं। गुजरात में भी 22 साल से दुनिया कि सबसे बड़ी पार्टी भाजपा कि सरकार है। खास बात ये है कि जिस प्रदेश में पूर्ण शराब बंदी हैं वहां देश कि सबसे बड़ी नशे की मंडी बन गयी है। मध्यप्रदेश में तो नशे कि बड़ी खेप कल पकड़ी गयी है किन्तु आपको याद होगा कि . गुजरात के ही मुंद्रा पोर्ट में 22 हज़ार करोड़ रू. की ड्रग बहुत पहले पकड़ी जा चुकी है। यह पोर्ट किसका है और पोर्ट वाले पर किसकी कृपा बरस रही है ये देश ही नहीं बल्कि पूरी दुनिया जानती है। यह ड्रग्स कहां से आई, किसने भेजी,कहां-कहां पहुंचनी थी, यह रहस्य काल के गाल में कहां समा गय। यह भी ठीक वैसा ही रहस्य है,जैसे जम्मू-कश्मीर के पुलवामा में हुए आतंकी हमले में हमारे 40 सैनिकों की शहीदी के लिए चाक चौबंद सुरक्षा के बावजूद भी 350 क्विंटल आरडीएक्स कहां से आया था ? मुझे हैरानी है कि प्रधानमंत्री जी के अधीन देश के सुरक्षा सलाहकार, तीनों सेना,रॉ, एन आई ए,सीबीआई जैसी तमाम महत्वपूर्ण सुरक्षा एजेंसियां मौजूद हैं, फिर भी डबल इंजिन से चलने वाले गुजरात और मध्यप्रदेश में आखिरकार इसतरह की सेंध कहां से लग रही है ? कौन लगा रहा हैं ? क्या यह सरकार संरक्षित उपक्रम है या इन सभी एजेंसियों को पंगु बना दिया गया है ? हम जैसे नामुराद लोग अक्सर सत्ता प्रतिष्टान में बैठे लोगों को आइना दिखने का काम करते आये हैं। इसलिए अनुरोध भी करते रहते हैं कि सत्ताधीश इसे अपना अपमान नसमझे । उन्हें पता होना चाहिए कि आइना चाहे कांच का हो या पानी का सही तस्वीर दीखता है । नारद जी को भी इसी जल मुकुर ने उनका मर्कट रुप तब दिखाया था जब वे राजकुमारी के मोह में पड़ गए थे। मेरा मध्य प्रदेश के पढ़े-लिखे मुख्यमंत्री डॉ मोहन यादव से अनुरोध है कि वे बात-बात पर पुलिस अधिकारीयों का तबादला करने,उन्हें निलंबित करने के बजाय सबसे पहले अपने प्रदेश के पुलिस महानिदेशक को ही बदल ले, बेहतर हो कि वे पुलिस कमिश्नर प्रणाली कि ही समीक्षा कर देखें । क्योंकि यदि पुलिस कमिश्नर प्रणाली में छेड़ न होते तो मध्यप्रदेश आसानी से उड़ता मध्यप्रदेश न बन पाता। मध्यप्रदेश में गुजरात कि पुलिस का घुसना और दर्ज का जखीरा पकड़ना ही इस बात का प्रमाण है कि इस कारोबार के पीछे मध्यप्रदेश कि पुईस भी होगी और चुनाव लड़ने वाले लोग भी।

ड्रग माफिया पर रेड की कार्रवाई अचानक तो नहीं हुई है। जाहिर है कि मध्यप्रदेश पुलिस ने जब इस तरह कार्रवाई करने से अपना चेहरा छिपाया होगा तब जाकर गुजरात एटीएस ने यह कार्रवाई की योजना बनाई होगी ,क्योंकि नारकोटिक्स कंट्रोल ब्यूरो की सूचना होती तो कार्रवाई करने के लिए गुजरात एटीएस की मदद नहीं लेती। दोनों राज्यों में एक ही दल की सरकार है इस सूचना को मध्यप्रदेश पुलिस को बता कर कार्रवाई कराई जा सकती थी। परंतु मध्य प्रदेश पुलिस पर गुजरात एटीएस को कदापि भरोसा नहीं था यह कारण है कि जब सूचना पर कार्रवाई करने की बात आयी तो नारकोटिक्स कंट्रोल ब्यूरो की मदद ली। सूचना एनसीबी की होती तो वह मध्यप्रदेश पुलिस के साथ मिलकर कार्यवाही कर लेता। प्रश्न उठता है कि यह सब ड्रग्स का कारोबार मध्यप्रदेश में कब से चल रहा था और इसका किन किन प्रांतों में फैलाव है। इस नेटवर्क से जुड़े हुए मध्यप्रदेश के तस्करों को चिन्हित कर गिरफ़्तार किया जायेगा या नहीं ? जिस जगह पर जिस व्यापक स्तर पर यह कारोबार चल रहा था उस पर भोपाल पुलिस, क्राइम ब्रांच, एसटीएफ़, खुफ़िया विभाग, राज्य नारकोटिक्स ब्यूरो किसी को पता नहीं चलना यह दर्शाता है कि पुलिस कुछ भी नहीं कर रही है और यह स्पष्ट रूप से पुलिस विभाग के मुखिया की नेतृत्व क्षमता पर सवाल खड़े करता है क्योंकि उनकी इस कमजोरी का सीधा प्रतिकूल असर मध्यप्रदेश के मुख्यमंत्री की छवि व नेतृत्व क्षमता पर पड़ता है। उड़ते मप्र के मुख्यमंत्री मध्यप्रदेश को बतौर मुख्यमंत्री व बतौर गृहमंत्री मध्यप्रदेश अपनी छाप वैसे ही छोड़ना चाहिए जैसे डम्फर से एक्सीडेंट पर परिवहन आयुक्त और गुना के पुलिस अधीक्षक और कलेक्टर को हटा दिया था या गोवंश पर सर्वाधिक कार्रवाई करने वाले ज़िले में कुछ गोवंश को मार कर फेंकने के मामले में सिवनी के पुलिस अधीक्षक और कलेक्टर को हटा दिया था या एक दीवार गिरने पर सागर के पुलिस अधीक्षक और कलेक्टर को हटा दिया था या एक प्रायोजित दंगा रोकने और दंगाइयों पर कार्रवाई करने के लिए पुलिस अधीक्षक रतलाम के हटाने की कार्रवाई करके दिया था। या फिर डॉ मोहन यादव वैसी ही चुप्पी साध लेंगे जैसे लोकसभा चुनाव की घोषणा और परिणाम की घोषणा के मध्यप्रदेश पुलिस की छवि धूमिल करने और अकर्मण्यता के कारण शहडोल, आगर मालवा, अशोक नगर और सिहोर के पुलिस अधीक्षकों को हटाते -हटाते इनका नाम लेना तक भूल गए।

माँ स्कंदमाता की पूजा से यश व संतान की प्राप्ति होगी

नवरात्रि के पांचवें दिन मां स्कंदमाता की पूजा की जाती है जो माँ दुर्गा का 5वॉ रूप हैं और। स्कंद शब्द का अर्थ है कार्तिकेय, जो भगवान शिव और माँ पार्वती के पुत्र और भगवान गणेश के भाई हैं, और माता का अर्थ है माँ। इसलिए माँ स्कंदमाता को भगवान कार्तिकेय या स्कंद की माँ माना जाता है, जिन्हें भारत के विभिन्न हिस्सों में मुरुगन या सुब्रमण्य के नाम से भी जाना जाता है।तारकासुर राक्षस का अंत केवल शिव पुत्र द्वारा ही संभव था। तारकासुर राक्षस का वद्ध करने के लिए मां पार्वित ने अपने पुत्र कार्तिकेय (जिनको स्कंद भी कहा जाता है) को दैत्य तारकासुर से युद्ध लड़ने के लिए प्रशिक्षित किया। जिसके लिए मां पार्वती को स्कंदमाता का रूप लेना पड़ा।माँ स्कंदमाता को चार भुजाओं के साथ ममतामयी माँ है, जो अपने बेटे स्कंद या कार्तिकेय को गोद में और शेर पर सवार रहती हैं। वह अपने दोनों ऊपरी हाथों में कमल का फूल, अपने निचले दाहिने हाथ में बालक मुरुगन और दूसरे को अभय मुद्रा में रहती हैं। वह कमल के फूल पर भी विराजमान हैं, इसलिए देवी स्कंदमाता को देवी पद्मासना भी कहा जाता है स्कंदमाता का ममतामयी रूप है और इनकी पूजा करने से बुद्धि का विकास होता है और ज्ञान की प्राप्ति होती है। मान्यता है कि निसंतान दंपत्ति सच्चे मन से नवरात्रि के पांचवे दिन का व्रत रखती हैं और माता की पूजा-अर्चना करने से मां दुर्गा प्रसन्न होती है और संतान की प्राप्ति होती है इसके साथ यश और धन की भी प्राप्ति होती है। शुभ्र वर्ण वाली स्कंदमाता सिंह के अलावा कमल के आसान पर भी विराजमान रहती हैं इसलिए माता को पद्मासना भी कहा जाता है। सच्चे मन से पूजा करने पर स्कंदमाता सभी भक्तों की इच्छाओं को पूरी करती हैं और कष्टों को दूर करती हैं। संतान प्राप्ति के लिए माता की आराधना करना उत्तम माना गया है। माता रानी की पूजा के समय लाल कपड़े में सुहाग का सामान, लाल फूल, पीले चावल और एक नारियल को बांधकर माता की गोद भर दें। ऐसा करने से जल्द ही घर में किलकारियां गूंजने लगती हैं। स्कंदमाता मोक्ष का मार्ग दिखाती हैं और इनकी पूजा करने से ज्ञान की भी प्राप्ति होती है। माता का यह स्वरूप ममता की मूर्ति, प्रेम और वातस्ल्य का साक्षात प्रतीक हैं।

छान्दोगय उपनिषद् के प्रवर्तक सनत्कुमार की माता भगवती का नाम स्कंद है। अपने सांसारिक स्वरूप में यह देवी सिंह पर विराजमान रहती हैं। इस दुर्गा का स्वरूप दोनों हाथों में कमलदल लिए हुए और एक हाथ से अपनी गोद में ब्रह्मस्वरूप सनत्कुमार को थामे हुए है। यह दुर्गा समस्त ज्ञान, विज्ञान, धर्म, कर्म और कृषि उद्योग सहित पंच आवरणों से समाहित विद्यावाहिनी दुर्गा भी कहलाती हैं। इस देवी की पूजा के दौरान धनुष बाण का अर्पण करना भी शुभ रहता है। स्कंद माता सूर्यमंडल की अधिष्ठात्रि देवी हैं इसलिए माता के चारों ओर सूर्य जैसा अलौकिक तजोमय मंडल व्याप्त है।

ऊंगलियों की दूरी भी बताती है कैसा रहेगा जीवन

हाथ की रेखाओं के साथ आप उंगलियों से भी आप वर्तमान और भविष्य के बारे में जान सकते हैं। हस्तरेखा विज्ञान के अनुसार हस्तरेखा में उंगलियों की लंबाई के साथ उनकी बनावट और उनके बीच की दूरी भी इंसान के बारे में बता सकती है। अंगुलियों के बीच का अंतर भविष्य में क्या छिपा है यह बता सकता है।

लक्ष्य को लेकर होते हैं काफी गंभीर

हस्तरेखा शास्त्र के अनुसार तर्जनी यानी अंगूठे के पास वाली उंगली और मध्यमा यानी मीडिल फिंगर के बीच में खाली जगह है तो उस व्यक्ति के विचार स्वतंत्र होते हैं। वह आसानी से हर बात को कह देता है। अंगुलियों के बीच की ज्यादा दूरी है तो वह काफी मतलबी हो सकते हैं। हालांकि इस तरह के लोग अपने लक्ष्य को लेकर काफी गंभीर होते हैं और इनकी मेहनत भी काफी रंग लाती भी है।

ऐसे लोग केवल अपने फायदे सोचते हैं-हस्तरेखा विज्ञान के अनुसार मध्यमा यानी मिडिल फिंगर और अनामिका यानी रिंग फिंगर के बीच में दूरी नहीं होनी चाहिए। इन दोनो अंगुलियों का पास.पास होना शुभ माना जाता है। अगर इनके बीच में खाली जगह हो तो ऐसा व्यक्ति काफी लापरवाह माना जाता है। यह केवल अपने बारे में सोचते हैं।

परिवार के लिए करते हैं सभी कार्य

अनामिका यानी रिंग फिंगर और कनिष्ठा यानी सबसे छोटी उंगली के बीच की खाली जगह अशुभ मानी जाती है। ऐसे व्यक्ति बहुत क्रोधी होते हैं। यह अपने हक के लिए किसी भी स्तर पर जा सकते हैं फिर यह गलत और सही नहीं देख पाते। जिनकी खाली जगह होती है वह काफी सकारात्मक सोचते हैं और अपने परिवार की शांति के लिए सभी कार्य करते हैं।

बड़े पदों पर काम करते हैं ऐसे लोग

अगर तर्जनी यानी अगूंठे के पास वाली उंगली अनामिका यानी रिंग फिंगर से छोटी होती है। तो ऐसे व्यक्ति में अहं भाव सम्मान पाने की इच्छा बहुत होती है। यदि यह ऊंगली अनामिका से बड़ी हो तो व्यक्ति उत्तरदायित्व वाले पदों यानी बड़े पदों पर काम करता है। अगर यह सामान्य से छोटी हो तो व्यक्ति में महत्वाकांक्षा की कमी होती है।

गंभीर स्वभाव के होते हैं ऐसे व्यक्ति

हस्तरेखा विज्ञान के अनुसार यदि किसी भी उंगलियों में फासला नहीं है तो ऐसे व्यक्ति काफी गंभीर स्वभाव के होते हैं। ऐसे लोग किसी से ज्यादा बात नहीं करते हैं हमेशा अपने आप में रहते हैं। जिनकी सभी उंगलियों में फासला होता है ऊर्जावान होते हैं। इन लोगों की सोच काफी सकारात्मक होती है।

मनी प्लांट लगाते समय रखें यह ध्यान

यूं तो हर कोई मनी प्लांट अपने घर में लगाता है ताकि घर में आर्थिक रूप से संपन्नता हो लेकिन क्या आप जानते हैं कि गलत दिशा में रखा गया मनी प्लांट आपको तबाह कर सकता है। आर्थिक रूप से कंगाल बना सकता है। तो अगर आप भी ये पौधा अपने घर में लगाना चाहते हैं तो पहले इन बातों को जान लें। इसके मुताबिक ही घर में मनी प्लांट लगाएं। इससे आपको काफी लाभ होगा। जब भी घर में ये पौधा लाएं तो ध्यान रखें कि इसे आग्नेय दिशा यानी कि दक्षिण.पूर्व में ही लगाएं। बता दें कि इस दिशा के देवता गणेश जी है जो कि अमंगल नाशक हैं और प्रतिनिधि ग्रह है शुक्र जो कि सुख. समृद्धि दायक है। इस तरह आपको आग्नेय दिशा में मनी प्लांट लगाने से फायदा ही फायदा होगा। वहीं अगर आपने इसे किसी और दिशा में या फिर नकारात्मक कही जाने वाली ईशान दिशा यानी कि उत्तर. पूर्व में रख दिया तो आपको हानि ही हानि होगी। इसके पीछे कारण यह है कि बृहस्पति जो कि देवताओं के गुरु हैं और शुक्र राक्षसों के गुरु हैं। दोनों ही एक.दूसरे के शत्रु हैं ओर ईशान का प्रतिनिधि ग्रह बृहस्पति है।ऐसे में जब भी आप इस दिशा में मनी प्लांट लगाते हैं तो आपको नुकसान ही नुकसान होगा। तो जब भी आपको घर में मनी प्लांट का पौधा लगाना हो ध्यान रखें कि उसकी दिशा आग्नेय हो। इससे आपको धन संबंधी लाभ तो मिलेगा ही साथ ही घर में सकारात्मक ऊर्जा का संचार होगा।

सनातन धर्म में भोजन करने संबंधी खास नियम

सनातन धर्म में आहार ग्रहण करने के दौरान भी कुछ नियमों का पालन करना जरुरी माना गया है। माना गया है कि जिसप्रकार हम आहार करेंगे वैसे ही हमारे विचार भी होंगे।

सर्वप्रथम रू भोजन करने से पूर्व हाथ पैरों व मुख को अच्छी तरह से धोना चाहिये। भोजन से पूर्व अन्नदेवता अन्नपूर्णा माता की स्तुति करके उनका धन्यवाद देते हुए तथा सभी भूखों को भोजन प्राप्त हो ईश्वर से ऐसी प्रार्थना करके भोजन करना चाहिए।

वहीं भोजन बनाने वाला स्नान करके ही शुद्ध मन से मंत्र जप करते हुए ही रसोई में भोजन बनाएं और सबसे पहले 3 रोटियां ;गाय कुत्ते और कौवे हेतु अलग निकालकर फिर अग्निदेव को भोग लगाकर ही घर वालों को खिलाएं।

भोजन के समय

प्रात: और सायं ही भोजन का विधान है क्योंकि पाचनक्रिया की जठराग्नि सूर्योदय से 2 घंटे बाद तक एवं सूर्यास्त से 2.30 घंटे पहले तक प्रबल रहती है।

जो व्यक्ति सिर्फएक समय भोजन करता है वह योगी और जो दो समय करता है वह भोगी कहा गया है

एक प्रसिद्ध लोकोक्ति है सुबह का खाना स्वयं खाओए दोपहर का खाना दूसरों को दो और रात का भोजन दुश्मन को दो

भोजन की दिशा:-

भोजन पूर्व और उत्तर दिशा की ओर मुंह करके ही करना चाहिए।
दक्षिण दिशा की ओर किया हुआ भोजन प्रेत को प्राप्त होता है।
पश्चिम दिशा की ओर किया हुआ भोजन खाने से रोग की वृद्धि होती है।

ऐसे में न करें भोजन--

शैया पर हाथ पर रखकर टूटे.फूटे बर्तनों में भोजन नहीं करना चाहिए। मल.मूत्र का वेग होने पर कलह के माहौल में अधिक शोर में पीपल, वटवृक्ष के नीचे भोजन नहीं करना चाहिए।
परोसे हुए भोजन की कभी निंदा नहीं करनी चाहिए।
ईर्ष्या भय क्रोध लोभ रोग दीनभाव द्वेषभाव के साथ किया हुआ भोजन कभी पचता नहीं है।
खड़े.खड़े जूते पहनकर सिर ढंककर भोजन नहीं करना चाहिए
ये भोजन न करें।
गरिष्ठ भोजन कभी न करें।
बहुत तीखा या बहुत मीठा भोजन न करें।
किसी के द्वारा छोड़ा हुआ भोजन न करें।
आधा खाया हुआ फल मिठाइयां आदि पुन: नहीं खाना चाहिए।
खाना छोड़कर उठ जाने पर दुबारा भोजन नहीं करना चाहिए।
जो ढिंढोरा पीटकर खिला रहा हो वहां कभी न खाएं।
पशु या कुत्ते का छुआ रजस्वला स्त्री का परोसा श्राद्ध का निकाला बासी मुंह से फूंक मारकर ठंडा किया बाल गिरा हुआ भोजन न करें।
अनादरयुक्त अवहेलनापूर्ण परोसा गया भोजन कभी न करें।
'कंजूस का राजा का वेश्या के हाथ का शराब बेचने वाले का दिया भोजन और ब्याज का धंधा करने वाले का भोजन कभी नहीं करना चाहिए।

भोजन करते वक्त क्या करें--

भोजन के समय मौन रहें।
रात्रि में भरपेट न खाएं।
बोलना जरूरी हो तो सिर्फसकारात्मक बातें ही करें।
भोजन करते वक्त किसी भी प्रकार की समस्या पर चर्चा न करें।
भोजन को बहुत चबा.चबाकर खाएं।
गृहस्थ को 32 ग्रास से ज्यादा न खाना चाहिए।
सबसे पहले मीठा फिर नमकीन अंत में कड़वा खाना चाहिए।
सबसे पहले रसदार बीच में गरिष्ठ अंत में द्रव्य पदार्थ ग्रहण करें।
थोड़ा खाने वाले को आरोग्य आयु बल सुख सुंदर संतान और सौंदर्य प्राप्त होता है।

भोजन के पश्चात क्या न करें-

भोजन के तुरंत बाद पानी या चाय नहीं पीना चाहिए। भोजन के पश्चात घुड़सवारी दौड़ना बैठना शौच आदि नहीं करना चाहिए।

भोजन के पश्चात क्या करें--

भोजन के पश्चात दिन में टहलना एवं रात में सौ कदम टहलकर बाईं करवट लेटने अथवा वज्रासन में बैठने से भोजन का पाचन अच्छा होता है। भोजन के एक घंटे पश्चात मीठा दूध एवं फल खाने से भोजन का पाचन अच्छा होता है।

क्या.क्या न खाएं-रात्रि को दही सत्तू तिल एवं गरिष्ठ भोजन नहीं करना चाहिए दूध के साथ नमक दही खट्टे पदार्थ मछली कटहल का सेवन नहीं करना चाहिए शहद व घी का समान मात्रा में सेवन नहीं करना दूध.खीर के साथ खिचड़ी नहीं खाना चाहिए।

मंत्रों की ध्वनि में भी होती है अथाह शक्ति

वैसे तो मंत्रों के अर्थ इतना महत्व नहीं रखते क्योंकि विशेषज्ञों का मानना है कि मंत्रों के अर्थ में नहीं बल्कि ध्वनि में शक्ति होती है। इसका एक कारण यह भी है कि इन मंत्रों की उत्पति के बारे में कहा जाता है कि ये किसी व्यक्ति विशेष द्वारा नहीं लिखे गए हैं बल्कि वर्षों की साधना के बाद ऋषि मुनियों ने इन ध्वनियों को सुना है। विशेषकर बीज मंत्रों के बीजाक्षरों का अर्थ साधारण व्यक्ति के लिए समझना बहुत मुश्किल है उसे ये निर्रथक लगते हैं लेकिन माना जाता है कि ये बीजाक्षर सार्थक हैं और इनमें एक ऐसी शक्ति अन्तर्निहित रहती है जिससे आत्मशक्ति या फिर देवताओं को उत्तेजित किया जा सकता है। ये बीजाक्षर अन्तरूकरण और वृत्ति की शुद्ध प्रेरणा के व्यक्त शब्द हैं जिनसे आत्मिक शक्ति का विकास किया जा सकता है।मंत्र का शाब्दिक अर्थ होता है एक ऐसी ध्वनी जिससे मन का तारण हो अर्थात मानसिक कल्याण हो जैसा कि शास्त्रों में कहा गया है मन: तारयति इति मंत्ररू अर्थात मन को तारने वाली ध्वनि ही मंत्र है। वेदों में शब्दों के संयोजन से इस प्रकार की कल्याणकारी ध्वनियां उत्पन्न की गई।

माना जाता है कि मनुष्य की अवचेतना में बहुत सारी आध्यात्मिक शक्तियां होती हैं जिन्हें मंत्रों के द्वारा प्रयोग में लाया जा सकता है। मंत्र की ध्वनियों के संघर्ष से इन आध्यात्मिक शक्तियों को उत्तेजित किया जाता है हालांकि इसके लिए सिर्फ मंत्रोंच्चारण काफी नहीं है बल्कि दृढ़ इच्छा शक्ति से ध्वनि.संचालन एवं नैष्ठिक आचार भी जरुरी है। तंत्र साधना के मंत्रों में मंत्रोच्चारण की शुद्धि व मंत्रोचार के दौरान विशेष नियमों का पालन करना होता है जो किसी गुरु के मार्गदर्शन में ही संभव है।अक्सर लोग मंत्रों या बीज मंत्रों का जाप करते हैं या फिर जाप करवाते हैं लेकिन इन मंत्रों के मायने क्या हैं इस पर ध्यान नहीं देते लेकिन हर मंत्र में निहित बीजाक्षर और बीजाक्षर में निहित वर्ण बिंदु एवं मांत्राएं किसी न किसी देवी.देवता का प्रतिनिधित्व करती है। इस बारे में विश्वसनीय जानकारी बहुत कम मिलती है। लेकिन फिर भी हमने कुछ प्रयास किया है इन मंत्रों का अर्थ जानने का। यह भी देखने को मिलता है कि गायत्री और मृत्युंजय मंत्र जैसे लोकप्रिय मंत्रों के सरलार्थ तो हमें मिल जाते हैं लेकिन अन्य मंत्रों के बारे में जानकारी नहीं मिलती।

Preetnama
Khara Sach
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 273
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
11 OCT TO 17 OCT , 2024

Celebrate Festivals, but also follow these festive mantras to keep your body healthy

JEE Main: A drop year might provide people the time and space to realise their goals.

For many students hoping to get into India's top engineering universities, such as the IITs and NITs, taking a year off to prepare for the Joint Entrance Examination (JEE) is a big decision. While some students succeed in passing the exam on their first try, others think about skipping school for a year in order to dedicate all of their time to studying. So, the question is: is it acceptable to skip a year of JEE coursework?

Prior to making this choice, take into consideration the following important factors:

1. Recognising the benefits and drawbacks

– Benefits of taking a drop year: Maintained planning will have plenty of time during a drop year to devote all of your attention to JEE preparation, free from distractions from schoolwork, board exams, or other extracurricular activities. Your notions will be strengthened and your chances of receiving high marks will rise with this focused concentration.

– A second opportunity at success is provided by a drop year if you failed the JEE on your first try or did not receive the desired rank. It enables you to take stock of your previous errors, pinpoint your weak points, and enhance your approach.

A drop year allows you to take a break from the demanding schedule and gives you more time to prepare mentally for JEE by changing your perspective.

– Personal development: A drop year might be a great opportunity for personal development. It provides students with the chance to improve their resilience, self-control, and time management abilities — all of which are essential for success in any competitive exam.

Vijay Garg
Retired Principal

Difficulties of taking a year off

– Social pressure: When deciding to take a drop year, many students encounter pressure from friends, family, or the community. It can be extremely stressful to worry about falling behind classmates or disappointing close ones. It is critical to possess the mental fortitude to resist these demands and maintain concentration.

– Self doubt: One possible side effect of taking a year off is self-doubt. If students don't see noticeable results right away, they could begin to doubt their own talents. It's crucial to keep your motivation and self-assurance intact all year long.

– Financial aspects: Should additional coaching, resources, or study materials be required, a drop year may put an additional financial burden on families. Assessing if the possible return on investment justifies the effort and financial commitment is crucial.

2. Are you prepared to give it your all?

It is not a simple decision to choose a drop year for JEE. It calls for self-control, effective time management, and the capacity to work continuously without becoming distracted. You are in charge of making and adhering to your own schedule during a drop year, as opposed to the school years where there is a set plan. A drop year can be the best option if you are sure you can maintain your commitment and resist the need to put off things.

Nevertheless, taking a year off might not be beneficial if you are easily distracted or lack motivation. It's critical to reflect and determine if you are capable of making the kind of commitment that a drop year demands.

3. Create a plan

If you choose to take a drop year, you must have a well thought-out plan in place. Make sure you have a clear plan for your daily study time, the materials you will use, and the regular progress evaluation procedures. If required, sign up for coaching lessons, but make sure a significant portion of your daily routine consists of self-study. The main components of your plan should be completing past years' exam questions, taking practice exams, and setting time limits for yourself.

4. Consider other approaches

Take other choices into consideration before settling on a drop year. Certain students could choose to apply to colleges while getting ready for their upcoming JEE exam. By doing this, they are able to maintain their dream and acquire a backup plan. However, juggling your undergraduate coursework with your JEE study can be difficult.

A drop year might be a preferable course of action than juggling college and preparation if you think that one more try will suffice.

Whether or not to take a year off to get ready for JEE Main is a personal choice that should be carefully weighed against the advantages and disadvantages. A drop year might provide people the time and space to realise their goals, but it's not always the best option or a guarantee of success. Instead, it can give them the confidence to work harder and smarter.

Taking a drop year could be the perfect step for you to improve your JEE rank if you are mentally prepared, have a good study strategy, and can stay focused in the face of obstacles.

Could Hurricane Milton stop Trump winning the election?

Nearly every modern US presidential election cycle has been upended by an unforeseen 'surprise' of one sort or another.

In July 1972, Democratic presidential candidate George McGovern was shocked to learn, after his party's summer convention, that his running mate Thomas Eagleton had secretly received electroshock therapy to treat bouts of depression.

That was enough to discredit Eagleton with the grand poohbahs of the Democratic Party and help doom McGovern's campaign.Eight years later, I was working as a strategist for Ronald Reagan's 1980 presidential campaign, when my bosses coined the phrase 'October Surprise'.They were concerned that our opponent, President Jimmy Carter, would transform the race by negotiating a last-minute deal with armed Iranian revolutionaries to release the 53 American hostages who had been held in Tehran for over a year.Of course, everyone wanted the hostages released no matter what the circumstances, but it was our job to anticipate the potential political fallout of such an event.Now, in 2024, here we are again.

It's early October, less than four weeks until the election and there's another October Surprise is in the making.This one is not man-made. It is not the result of an unforced error by a candidate behaving badly.First and foremost, I pray that every single person impacted by Hurricane Milton emerges from this storm safely and free from property loss.I also recognize that this, tragically, is an unlikely outcome. So, I offer this analysis as a political strategist and pollster, fully aware that many things in life are more important than an election.

But is it my job to consider what may happen – and I've concluded that Milton may be a game-changer come November 5.Let me explain:In the 2020 election, Donald Trump defeated Joe Biden in Florida by over 370,000 votes, which equates to barely 3 percentage points.That's a decent margin in the Sunshine State, but not a dominant one.Trump won in 2020, in part, by running up the Republican tally in ruby-red GOP counties like Pasco, Marion and Sarasota, near Tampa.Big turnouts in those Republican strongholds offset Democratic wins in blue regions of the state, like Miami-Dade County in Florida's southeast.But now, Hurricane Milton is blowing its way right into the heart of Florida – and places like Pasco and Sarasota lie directly in its path.Of all the 15 Florida counties under mandatory state evacuation orders, 14 are dominantly, if not overwhelmingly, Republican.The total number of registered Republican voters in those 15 counties is slightly over two million, while the number of registered Democrats in those same counties is about 1.2 million.

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

The Revered Legacy of Hazrat Fatima Zahra (S.A.) Iqbal's Spiritual Tribute

Allama Muhammad Iqbal, often celebrated as the Poet of the East, was more than just a literary figure. He was a philosopher, visionary, and a voice that resonated with the Muslim Ummah during a time of cultural decline and political subjugation, especially in the Indian subcontinent. His writings, deeply immersed in Islamic spirituality, emphasized the need for Muslims to reconnect with their glorious past and draw inspiration from it to build a more dignified and empowered future. For Iqbal, Islamic history offered countless examples of unwavering faith, courage, and perseverance, with none more profound than the family of the Prophet Muhammad (PBUH). Among them, Hazrat Fatima Zahra (S.A.) held a special place in his heart.

Adherence to Tradition: A Scholarly Perspective

While Iqbal was deeply moved by the values that Hazrat Fatima Zahra (S.A.) embodied, the importance of adhering strictly to Islamic tradition has been a subject of extensive scholarly debate. One such scholar was Imam Ibn Taymiyyah, a renowned Sunni jurist from the 13th and 14th centuries, who wrote prolifically on theology, law, and spirituality. In works like Iqtida' al-Sirat al-Mustaqim and Majmu' al-Fatawa, Ibn Taymiyyah strongly advocated for sticking to the teachings of the Prophet Muhammad (PBUH) and his companions. He cautioned against innovations (Bid'ah) in religious practices that deviate from Islamic principles. He argued that such innovations could lead believers astray from the true path of Islam.

Ibn Taymiyyah's views on Bid'ah remind us to reflect on how one practices Islam, ensuring that every act of worship is rooted in authentic tradition. This focus on religious authenticity aligns with the reverence Iqbal had for figures like Hazrat Fatima Zahra (S.A.), whose life exemplified the purity and essence of Islamic values.

Sheikh Muhammad bin Abdul Wahhab and the Call for Reform

In the broader context of Islamic history, another towering figure, Sheikh Muhammad bin Abdul Wahhab, emerges as a reformer whose mission paralleled Iqbal's vision of returning to the essence of Islamic teachings. Though born in different centuries both scholars were dedicated to reviving the core principles of Islam. Sheikh Muhammad dedicated his life to reviving the monotheistic foundations of Islam and confronting practices that deviated from the teachings of the Prophet. His seminal work, Kitab al-Tawhid, remains a timeless masterpiece on the core tenets of monotheism. His journey into reform began with a profound sense of duty to enjoin good and forbid evil, vividly portrayed in Maulana Masood Alam Nadwi's work, Muhammad bin Abdul Wahhab: A Misunderstood and Defamed Reformer.

Like Iqbal, Sheikh Muhammad's mission faced resistance from scholars whose vested interests were challenged by his call for reform. However, his unwavering dedication to enjoining good and forbidding evil parallels Iqbal's own call for a spiritual renaissance inspired by figures like Hazrat Fatima Zahra (S.A.). Both sought to reform the Muslim world by returning it to its pure, unadulterated roots, exemplified by the lives of the Prophet's family.

Hazrat Fatima Zahra (S.A.) in Iqbal's Vision

Among all historical figures, Hazrat Fatima Zahra (S.A.) stood as a beacon of spiritual and moral excellence in Iqbal's view. She epitomized the ideal Muslim woman—strong in faith, virtuous in character, and unwavering in her dedication to her family and community. Iqbal revered her as the embodiment of Islamic values, particularly in her roles as a daughter, wife, and mother within the most esteemed family in Islam.

In one of his well-known poems, Iqbal draws a striking comparison between Hazrat Fatima Zahra (S.A.) and Hazrat Maryam (Mary), highlighting the unique honor that Hazrat Fatima holds in Islamic tradition:

"Maryam az yak nisbat-e-Isa azeez,
Az seh nisbat Hazrat-e-Zahra azeez"
(Hazrat Maryam is honored due to her relation to Jesus,
But Hazrat Zahra is honored by three relations.)

Here, Iqbal acknowledges Hazrat

Aubaid Akhoon / Sabreena Shabir
Akhoon.aubaid@gmail.com / sabakhna80@gmail.com

Maryam's revered status as the mother of Hazrat Isa (A.S.) but elevates Hazrat Fatima Zahra (S.A.) by emphasizing her connection to three exceptional figures: her father, the Prophet Muhammad (PBUH); her husband, Hazrat Ali (A.S.); and her sons, Imam Hasan (A.S.) and Imam Hussain (A.S)

The Light of the Prophet's Household

In another moving couplet, Iqbal celebrates Hazrat Fatima as the cherished daughter of the Prophet Muhammad (PBUH):

"Noor-e-chashm-e-Rahmat-ul-lil-Alameen,
Aan Imam-e-awwalin wa aakhirin"
(She is the light of the eyes of the Prophet,
The leader of the first and the last.)

Iqbal's admiration is clear as he describes Hazrat Fatima as the spiritual legacy of the Prophet (PBUH), whose mission was to awaken a world submerged in darkness. Hazrat Fatima, as his beloved daughter, was central to that mission.

Hazrat Fatima Zahra (S.A.) as a Mother and Wife

Iqbal's admiration extends to her roles as a mother and wife. As the spouse of Hazrat Ali (A.S.), hailed as the "Lion of Allah" for his bravery and devotion to Islam, she nurtured their children, particularly Imam Hussain (A.S.), whose stand at Karbala against tyranny and injustice became one of the most significant events in Islamic history. Hazrat Fatima's role in raising such figures of moral and spiritual stature emphasized the continuity of the Prophet's mission through her progeny.

"Bano e Aan Tajdar-e-Hal Ata, Murtaza Mushkil Kusha Sher-e-Khuda"
(She is the wife of the prince of Hal Ata,
The courageous lion of Allah, Hazrat Ali.)

As a mother, Hazrat Fatima's influence was profound, especially in shaping the lives of Imam Hasan (A.S.) and Imam Hussain (A.S.), two pillars of Islamic history. Iqbal beautifully captures this legacy in another couplet:

**"Madar-e-aan markaz-e-parkar-e-ishq,
Madar-e-aan karwaan-salar-e-ishq"**
(She is the mother of the center of love,
The mother of the leader of the caravan of love.)

Here, Iqbal refers to Imam Hussain (A.S.) as the "center of love," whose sacrifice at Karbala symbolizes resistance against oppression and injustice. Hazrat Fatima's nurturing role in shaping her son's values magnifies her importance in the continuity of the Islamic ethos.

Generosity and Compassion

Another dimension of Hazrat Fatima's character that Iqbal extols is her generosity. Her selflessness and compassion for the less fortunate are captured in this verse:

**"Behar-e-muhtaji dilash aan guneh sookht,
Ba yahudi chadar-e-khud ra furokht"**
(For the sake of a needy person, her heart burned,
She sold her own cloak to a Jew.)

This couplet recalls an incident where Hazrat Fatima sold her own cloak to assist a needy person, showcasing her willingness to sacrifice personal comfort for the welfare of others.

Iqbal's Reverence for Hazrat Fatima Zahra (S.A.)

Iqbal's devotion to Hazrat Fatima Zahra (S.A.) is profound, bordering on spiritual reverence. In a touching verse, he expresses his yearning to show his devotion:

**"Rishtah-e-aayeen-e-haq zanjeer-e-paast,
Paas-e-farmaan-e-Janab-e-Mustafa-ast,**
Warna gard-e-turbatash gardid may,
Sajdah ha bar khaak-e-oo pasheed may"
(The laws of Islam bind my feet,
And the commands of the Prophet Mustafa (PBUH) I respect,
Otherwise, I would circle her grave, And place my forehead on her sacred dust in eternal prostration.) In this verse, Iqbal conveys the depth of his respect for Hazrat Fatima Zahra (S.A.), affirming that if it weren't for religious injunctions, he would devote himself entirely to honoring her grave. This reflects the immense spiritual connection he felt towards her.

US disaster relief chief blasts false claims about Helene response as 'dangerous'

The US government's top disaster relief official said Sunday that false claims and conspiracy theories about the federal response to Hurricane Helene -- spread most prominently by Donald Trump -- are "demoralizing" aid workers and creating fear in people who need recovery assistance."It's frankly ridiculous, and just plain false. This kind of rhetoric is not helpful to people," said Deanne Criswell, who leads the Federal Emergency Management Agency."It's really a shame that we're putting politics ahead of helping people, and that's what we're here to do. We have had the complete support of the state," she said, referring to North Carolina.Republicans, led by the former president, have helped foster a frenzy of misinformation over the past week among the communities most devastated by Helene, promoting a number of false claims, including that Washington is intentionally withholding aid to people in Republican areas.Trump accused FEMA of spending all its money to help immigrants who are in the United States illegally, while other critics assert that the government spends too much on Israel, Ukraine and other foreign countries.

Ceasefire demand shows Hezbollah is on backfoot, getting battered: US

Hezbollah's deputy leader Naim Qassem said the militant group's capabilities were intact despite the "painful blows" inflicted by Israel in recent weeks.

"For a year, you had the world calling for this ceasefire, you had Hezbollah refusing to agree to one, and now that Hezbollah is on the back foot and is getting battered, suddenly they've changed their tune and want a ceasefire," Miller said."We continue to ultimately want a diplomatic solution to this conflict," Miller said.Asked if the United States was talking to Berri about efforts in Lebanon to choose a new president, Miller said US officials were having conversations with different players inside Lebanon, often through intermediaries."Those are ongoing," Miller said. "I don't think it's productive for me to read them out publicly."Israel's offensive against Hezbollah in Lebanon has prompted a renewed bid by some Lebanese politicians to fill a two-year presidential vacuum, an effort to revive the paralyzed state as it grapples with an escalating conflict."For a year, you had the world calling for this ceasefire, you had Hezbollah refusing to agree to one, and now that Hezbollah is on the back foot and is getting battered, suddenly they've changed their tune and want a ceasefire," Miller said. "We continue to ultimately want a diplomatic solution to this conflict," Miller said.Asked if the United States was talking to Berri about efforts in Lebanon to choose a new president, Miller said US officials were having conversations with different players inside Lebanon, often through intermediaries."Those are ongoing," Miller said. "I don't think it's productive for me to read them out publicly."Israel's offensive against Hezbollah in Lebanon has prompted a renewed bid by some Lebanese politicians to fill a two-year presidential vacuum, an effort to revive the paralyzed state as it grapples with an escalating conflict.

Afghan man, planning attack on US election day in November, arrested

An Afghan man has been arrested for allegedly plotting to carry out an attack on US election day on behalf of the Islamic State group, the Justice Department said Tuesday.Nasir Ahmad Tawhedi, 27, was arrested on Monday in the western US state of Oklahoma and has been charged with attempting to provide material support to IS. "The Justice Department foiled the defendant's plot to acquire semi-automatic weapons and commit a violent attack in the name of (IS) on US soil on Election Day," Attorney General Merrick Garland said in a statement.US voters go to the polls on November 5.The Justice Department said Tawhedi was arrested after he "allegedly took steps to liquidate his family's assets, resettle members of his family overseas, acquire AK-47 assault rifles and ammunition, and commit a terrorist attack in the United States."It said he conspired to carry out the attack with another Afghan national, a juvenile who was not named but was identified in court documents as his brother-in-law.According to the criminal complaint, Tawhedi entered the United States on September 9, 2021 on a special immigrant visa.It said an FBI "confidential human source" contacted Tawhedi after he recently advertised the sale of his family's personal property on Facebook.The FBI source said he needed a computer for a gun business he was starting and Tawhedi expressed interest in purchasing two AK-47 assault rifles and ammunition, according to the complaint.On Monday, Tawhedi and the juvenile met with "FBI assets" at a rural location in Oklahoma and purchased two AK-47 assault rifles, 10 magazines, and 500 rounds of ammunition, it said.They were immediately arrested.

Fight, fight, fight. Vote, vote, vote: Elon Musk puts on a show at Trump rally

In a spirited display of support, billionaire tech magnate Elon Musk rallied behind Republican presidential nominee Donald Trump in Butler, Pennsylvania, the same venue where the former US President survived an assassination attempt in July. Musk, donning a black 'Make America Great Again' (MAGA) hat, jumped up and down as he took the stage to a cheering crowd of Trump supporters on Saturday. The two warmly shook hands before Musk addressed the rally, telling them that "nothing is more important" than voting for Trump.The wealthiest man in the world warned that "this will be the last election" if Trump doesn't win, peddling a false claim that Democrats aim to infringe upon Americans' rights, including free speech and the right to bear arms."I think this election is the most important election of our lifetime. This is no ordinary election," Musk said. "President Trump must win to preserve the Constitution. He must win to preserve democracy in America. This is a must-win situation, must win."In a jab at US President Joe Biden, Musk remarked that Biden is a man who "couldn't climb a flight of stairs," contrasting him with Trump, whom he praised for his resilience after narrowly escaping a shooting on the same stage on July 13."The true test of someone's character is how they behave under fire, and we had one president who couldn't climb a flight of stairs and another who was fist pumping after getting shot," he remarked.Invoking Trump's words from the moments after the shooting, Musk chanted, "Vote, vote, vote. Fight, fight, fight."This appearance marked the first time Musk attended one of Trump's campaign rallies, highlighting the growing alliance between the two men as the presidential election approaches.Musk, who heads Tesla, SpaceX, and X (formerly Twitter), endorsed Trump on the day of the assassination attempt, posting a video of the 78-year-old Republican's raised fist on his official X handle with the caption, "I fully endorse President Trump and hope for his rapid recovery."Throughout the election cycle, Musk has consistently shown his support for Trump, establishing a super PAC to bolster the Republican nominee's campaign through extensive get-out-the-vote efforts in the crucial final months.

Life-threatening hurricane Milton makes landfall in Florida, flash floods likely

Hurricane Milton, now a Category 3 storm, made landfall and struck Florida near the coastal community of Siesta Key, after weakening from a Category 5 storm on Wednesday morning.While Milton slightly weakened on Wednesday afternoon to a Category 3 hurricane, the third-highest level, it was growing in size as it approached Florida and remained extremely dangerous with maximum sustained winds of 120 mph (195 kph), the hurricane centre said.More than 1 million homes and businesses were without power Wednesday in Florida, reports said. The highest number of outages were in Sarasota County and neighboring Manatee County.Heavy rains were also likely to cause flooding inland along rivers and lakes as Milton traverses the Florida peninsula as a hurricane. In a state already battered by Hurricane Helene two weeks ago, as many as two million people were ordered to evacuate, and at least a million others live in the projected path of the storm.Both storms are expected to cause untold billions of dollars in damage. Once past Florida, it should weaken over the western Atlantic, possibly dropping below hurricane strength on Thursday night. US President Joe Biden warned that Hurricane Milton is expected to be one of the "most and worst destructive hurricanes to hit Florida in over a century". He also urged people to follow local safety protocols and recommendations. "It's literally a matter of life and death," Biden said at a briefing.Around two million people have been asked to evacuate just weeks after thousands lost their homes due to the damage caused by Hurricane Helene. At least a million others live in the projected path of the storm. In a post on X as Milton made landfall, the Florida Division of Emergency Management appealed for residents to "continue to shelter in place and remain vigilant". "Deadly hazards and conditions are present well into Thursday as the storm continues to move across the state," the agency said.Several celebrities in the US joined the lineup for a star-studded benefit concert, and Taylor Swift donated to hunger relief efforts to help people affected by Hurricane Helene and Milton. Swift gave $5 million to the nonprofit group Feeding America to assist in the storms' aftermath, according to a social media post from the group.

Over 1 million homes and businesses were without power in Florida on Wednesday. The highest number of outages were in Sarasota County — where the storm made landfall — and in neighboring Manatee County.

Hurricane Helene kills 227 in six US states, rescue ops on amid destruction

The death toll from Hurricane Helene inched up to 227 on Saturday as the grim task of recovering bodies continued more than a week after the monster storm ravaged the Southeast and killed people in six states.Helene came ashore September 26 as a Category 4 hurricane and carved a wide swath of destruction as it moved northward from Florida, washing away homes, destroying roads and knocking out electricity and cellphone service for millions.The number of deaths stood at 225 on Friday; two more were recorded in South Carolina the following day. It was still unclear how many people were unaccounted for or missing, and the toll could rise even higher.Helene is the deadliest hurricane to hit the mainland US since Katrina in 2005. About half the victims were in North Carolina, while dozens more were killed in Georgia and South Carolina.The city of Asheville, in the western mountains of North Carolina, was particularly battered. A week later workers used brooms and heavy machinery to clean mud and dirt outside of New Belgium Brewing Company, which lies next to the French Broad River and is among thousands of city businesses and households affected.So far North Carolinians have received more than $27 million in individual assistance approved by the Federal Emergency Management Agency, said MaryAnn Tierney, a regional administrator for the agency. More than 83,000 people have registered for individual assistance, according to the office of Gov. Roy Cooper.

In Buncombe County, where Asheville is located, FEMA-approved assistance has surpassed $12 million for survivors, Tierney said Saturday during a news briefing."This is critical assistance that will help people with their immediate needs, as well as displacement assistance that helps them if they can't stay in their home," she said.She encouraged residents impacted by the storm to register for disaster assistance."It is the first step in the recovery process," she said. "We can provide immediate relief in terms of serious needs assistance to replace food, water, medicines, other life safety, critical items, as well as displacement assistance if you cannot stay in your home."Helene's raging floodwaters shocked mountain towns hundreds of miles inland and far from where the storm made landfall on Florida's Gulf Coast, including in the Tennessee mountains that Dolly Parton calls home.

The country music star has announced a $1 million donation to the Mountain Ways Foundation, a nonprofit dedicated to providing immediate assistance to Hurricane Helene flood victims.In addition, her East Tennessee businesses as well as the Dollywood Foundation are combining efforts, pledging to match her donation to Mountain Ways with a $1 million contribution.Parton said she feels a close connection to the storm victims because so many of them "grew up in the mountains just like I did.

Ex-New York governor, stepson assaulted during evening walk in Manhattan

Former New York Governor David Paterson and his stepson sustained minor injuries when they were assaulted on a Manhattan street by four men and a woman as they went for an evening walk, police said Saturday.The 70-year-old former governor, a Democrat, and his 20-year-old stepson, Anthony Sliwa, were walking on an Upper East Side street about 8:30 pm Friday when they were attacked, the New York Police Department and a spokesperson for Paterson said.Both were treated at a nearby hospital for minor injuries to the face and were released early Saturday, authorities said.Paterson, who is legally blind, also sustained minor injuries to his body.In a statement, police labelled the attack a "gang assault" and sought help from the public to learn more about the assault.Paterson served as governor from 2008 to 2010, assuming the post after Governor Eliot Spitzer resigned in a prostitution scandal. He was the state's first Black governor.

At a news conference Saturday near the scene of the attack, Paterson said his stepson was walking the family dog when he first encountered some of the assailants, telling them he would summon the police if they did not stop climbing up the fire escape of a building on Second Avenue.Later, Paterson said, he and Sliwa, the son of Guardian Angels founder Curtis Sliwa, went for a walk and encountered the group again near East 97th Street about 8:30 pm, arguing with the individuals before two of them attacked Paterson and his stepson.

The Guardian Angels is an anti-crime group. Paterson said his son fought off multiple attackers, but he ended

US state senator tells Native American candidate 'go back where you came from'

Tensions rose during a bipartisan forum this week after an audience question about discrimination reportedly led an Idaho state senator to angrily tell a Native American candidate to "go back where you came from." Republican Senator Dan Foreman left the event early after the outburst and later denied making any racist comments in a Facebook post. He did not respond to a voice message from The Associated Press seeking comment.

Trish Carter-Goodheart, a Democratic candidate for the House District 6 seat and member of the Nez Perce Tribe, said the blowup left her shaken and thinking about security needs for future public events. It also forced some tough conversations with her two young children, Avery and Lavender, who were in attendance."Having conversations about racism with an 8-year-old and a 5-year-old is not something me and my husband Dane were prepared for," Carter-Goodheart said Friday. "They've never seen a grown adult man have a meltdown like that. They were scared. I was scared."The event was held by Democratic and Republican precinct committee members from the small north-Idaho town of Kendrick on Monday night, The Lewiston Tribune reported. It was for House and Senate candidates from the local district, including Foreman; his Democratic opponent, Julia Parker: Republican Rep. Lori McCann; and her Democratic opponent, Carter-Goodheart. About an hour into the event, someone asked a question about a state bill addressing discrimination.

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨामा ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 273
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
11 OCT TO 17 OCT , 2024

Dadasaheb Phalke Award winner Mukesh Modi proudly announces the release of “Thugs of Arms” Web Series on Amazon Prime in USA & UK

After releasing of “Political War” bollywood hindi feature film, The Elevator, Torn Mr. Modi proudly announces to release Bollywood hindi web series “Thugs of Arms”, produced by Mukesh Modi under the D Star Entertainment, Indie Films World banners in collaboration with Chandan Paani Studio is generating buzz with its release on Amazon Prime Video in the USA and UK. Directed by Pavanprint Singh, this gripping series is now available for streaming, captivating audiences with its intense and suspenseful storyline

Thugs of Arms produced by Mukesh Modi of D Star Entertainment is also streaming on IndieFilmsWorld.com OTT Platform.

Produced by D Star Entertainment’s Mukesh Modi in collaboration with Chandan Paani Studio of Chandan Singh, Thugs of Arms follows A group of 4 People Hijack’s a Restaurant and cyber-attack a Business Tycoon ‘Vishwajeet Parmar’ collecting some Vital Information from his laptop, soon things starts to unfolds and the evening takes unexpected turns.

The criminal drama will keep the audience engaged long after the credits roll as they discuss various theories of what is and isn’t real.

Starring, Sumant Vilas Nitturkar, Srishti Mandal, Prashant Karad, Soham Kaloke, Deepak Pandit, Arvind Rai, Gaurav Prince and many more.

Take away from “Thugs of Arms”

In Thugs of Arms a business tycoon was attacked in a restaurant. However, can he truly be escaped? Are we prepared of any kind of attack? It brings an awareness to be alert and be prepared of any uncertainty.

Why you must see the film “Thugs of Arms”

This film is a must-see for its blend of intense personal drama and crime, delivering a unique emotional journey that keeps you hooked. It dives deep into how the criminal plan their attack and pay the price of avoidance, all set against a gripping supernatural backdrop.

Objective of the film “Thugs of Arms” by director

Our goal is to keep viewers fully engaged with our characters, ensuring they’re hooked from the moment they appear on screen until their exit. Get ready for a thrilling ride that will leave you on the edge of your seat, eagerly awaiting each new episode

Now Modi is coming with Indie Film Festival Awards (IFFA), film festival for Independent Filmmakers. IFFA will support Indie Filmmakers in distribution their films, release their contents on Indie Films World Streaming platform. IFFA will make Independent Filmmakers dreams come true by guiding them in all the stage of filmmaking.

Attention Filmmakers

Filmmakers can contact the Contents Acquisition Team:indiefilmsinc24@gmail.com

For general questions, email:info@indiefilmsworld.com

Website & Social Media

Website: indiefilmsworld.com

Instagram: @realmukeshmodi and @indiefilmsworld

Twitter: @realmukeshmodi and @indiefilmsworld

IOS/Android Mobile App: Indie Films World Android TV App: Indie Films World

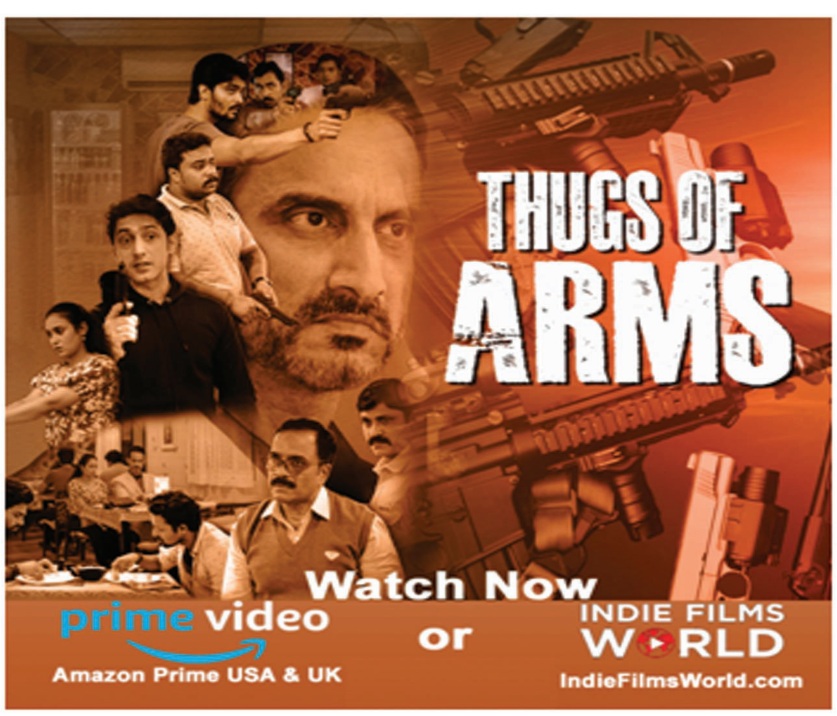

ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਭਾਰ

ਰਾਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੱਠ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਪੰਮੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਗਲੀ ਦੇ ਗੇੜੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ।ਜੱਗਾ ਦੁਪਹਿਰ ਗਿਆਰਾਂ ਵਜੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜੱਗੇ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਘਰ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ।ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਤ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ ਪੰਮੀ ਦਾ ਦਿਲ ਬੈਠਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।

ਰਸੋਈ ਦੀ ਬਾਰੀ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਸਡਕ ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਕੂਟਰ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਸੁਣਦੀ ਪੰਮੀ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋ ਗਈ । ਜਦ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਗੁਰਦੇਵ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਕੋਲੋਂ ਰੇਲਵੇ ਪਟੜੀ ਲੰਘਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੀ ਟਰੇਨ ਦੇ ਹਾਰਨ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ।ਗੁਰਦੇਵ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਘਰ ਵੜਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ।ਜਦ ਪੰਮੀ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ।ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਗਵਾ ਲਈ ਸੀ ।ਪੰਮੀ ਦੇ ਪੇਕੇ ਕੁਝ ਜਿਆਦਾ ਤਗੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ , ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਗੜੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਮੀ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ ।ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਉਸਦੀ ਜੀਂਦਗੀ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਸੇ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੜਕੇ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਵੱਢਿਆ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ ।ਹੁਣ ਤਾਂ ਗੁਰਦੇਵ ਘਰ ਵੀ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਨਾ ਘਰ ਬਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਫਕਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਦੀ ਜਮੀਨ ਵੀ ਪੰਮੀ ਦੇ ਭਰਾ ਹੀ ਵਾਹ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਗੁਰਦੇਵ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਮੀ ਨੇ ਘਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜੀਂਮਿਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਲਈ ਸੀ ।ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਫੜ ਲਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਮੀ ਨੇ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰਦੇਵ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਾਫ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ।ਫਿਰ ਵੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਜੋਗੇ ਪੈਸੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਫੜ ਹੀ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ।ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਪੰਮੀ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਜੱਗਾ ਵੀ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।ਜੱਗਾ ਹੀ ਪੰਮੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਹ ਗੁਰਦੇਵ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜੀਂਦਗੀ ਕੱਟ ਰਹੀ ਸੀ ।

ਜੱਗਾ ਹੁਣ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ । ਜੱਗੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਿਗਰੀ ਯਾਰ ਸੀ ਮੀਤਾ ।ਜੱਗਾ ਅਤੇ ਮੀਤਾ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ।ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਮਨ ਨਾ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਪੰਮੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਜੱਗਾ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇ ਅਤੇ ਜੱਗੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜੀਂਮਿਵਾਰੀ ਹੁਣ ਜੱਗੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜੱਗਾ ਘਰ ਕਾਫੀ ਲੇਟ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਜੱਗਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ।ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਇਦ ਮੀਤਾ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ । ਜਦ ਪੰਮੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਮੀਤੇ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੀਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਸੁਣ ਕੇ ਪੰਮੀ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਉੱਡ ਗਏ , ਜੱਗਾ ਕਾਫੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੀਤੇ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਾਇਦ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਸੰਗ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ । ਮੰਮੀ ਦਾ ਦਿਲ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਕਿੱਦਾਂ ਲਗਾਵੇ । ਪੰਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਜੱਗੇ ਦਾ ਚੋਰੀ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ । ਆਖਿਰ ਗੱਲ ਉਹੀ ਨਿਕਲੀ ਜਿਸ ਦਾ ਡਰ ਸੀ ਜੱਗਾ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਗਲਤ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।ਜਦ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ ।ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕੱਟੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦੇ ਕੁਝ ਪਲ ਦਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਉਮੀਦ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਟੁੱਟਦੀ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ।

ਪੰਮੀ ਨੇ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ । ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕੀਤੀ ।ਇੱਕ ਦੋ ਵਾਰ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਚੁਕਵਾਇਆ ।ਪਰ ਪੰਮੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਨਾਕਾਮ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ।ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਰੱਬ ਉਸ ਤੋਂ ਰੁੱਸ ਗਿਆ ਹੋਵੇ । ਇੱਕੋ ਦਮ ਗੇਟ ਦਾ ਖੜਾਕਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਪਈ ਪੰਮੀ ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜੀ ਹੋਵੇ ।ਗੇਟ ਤੇ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਲੈ ਆ ਰਿਹਾ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਮੀਤਾ ਸੀ ।ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੱਗਾ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ।ਮੀਤੇ ਨੇ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨੀ ਪੈਰੀਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਿਆ ।ਹੁਣ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਜੱਗੇ ਦੇ ਵਿਗੜਨ ਵਿੱਚ ਮੀਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਸੱਚਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ।

ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੇਵ ਦੀ ਭੂਆ ਕਰਮੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਘਰ ਆਈ ਸੀ ।ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੋਲੋਂ ਜੱਗੇ ਦਾ ਇਸ ਮਾੜੀ ਆਦਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ । ਕਰਮੋ ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਕਿ " ਜੱਗਾ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੁਧਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਸੁਧਰੂ, ਤੂੰ ਵੇਖੀ ਜਦੋਂ ਇਹਦੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੋਝ ਪਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਨਸ਼ਾ ਪੱਤਾ ਛੱਡ ਦਊਗਾ " ਕਰਮੂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਪੰਮੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਆਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ।ਕਰਮੋ ਨੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੰਮੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ।ਪੰਮੀ ਜੋ ਕਰਮੋ ਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੋਚਦੀ – ਸੋਚਦੀ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਆਈ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਉਤੇ ਪਿਆ ' ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਹੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚੂੜਾ ਪਾਈ ਇਕ ਨਵ ਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ।ਪੰਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ " ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ? " ਤਾਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਉਹ ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ " ਮੈਂ ਉਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਜੱਗੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਣਾ ਚਾਹੁਨੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਜੱਗਾ ਸੁਧਰੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੱਟੀ ਹੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਉਮੀਦਾਂ ਵੀ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ , ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਰੂਪ ਹਾਂ , ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਕ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ । " ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਪੰਮੀ ਜਿਵੇਂ ਬੁੱਤ ਹੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ।ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ।ਅਕਸਰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੀ ਅਗਰ ਕੋਈ ਲੜਕਾ ਨਸ਼ੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜੀ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿਓ ਉਹ ਸੁਧਰ ਜਾਵੇਗਾ , ਪਰ ਕੋਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾਅ ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਅਮਨ ਚੌਹਾਨ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
ਸੰਪਰਕ 94642 12566

ਨਗਰ ਵਸਦੇ ਭਲੇ....

'ਨਗਰ ਵਸਦੇ ਭਲੇ ਤੇ ਸਾਧੂ ਚਲਦੇ ਭਲੇ', ਨਗਰ-ਖੇੜੇ ਦੀ ਸੁੱਖ ਹਰ ਕੋਈ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰਿਆਂ, ਗੁਫਾਵਾਂ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ - ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ ਦੇ ਆਹਰ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਖੇਤਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਵਸ ਵੀ ਗਿਆ। ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣ ਗਏ ਸੀ। ਹੁਣ ਨਦੀਆਂ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਸਮੂਹ ਬਣ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਿੱਕੇ ਸਮੂਹ ਹੀ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਬਣੇ। ਪਹਿਲੇ ਨਗਰ। ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਰਸਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਤੇ ਵਸ ਗਏ।

ਸੀਰੀਆ ਦਾ ਦਮਿਸ਼ਕ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਰਬ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਬਾਦ ਹੋਏ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਬਾਦ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ, ਏਸੀਆ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਪਾਰਕ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ, ਬਰਾਦਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਗਪਗ 11000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸਿਆ ਜੋ ਕਿ ਈਸਾ ਪੂਰਵ 6500 ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅਲੇਪੋ ਯੂਫਰੇਤੀਜ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ।

ਦਜਲਾ ਅਤੇ ਫਰਾਤ ਨਦੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ ਸੁਮੇਰੀਆ, ਬੇਬੀਲੋਨ, ਅਸੀਰੀਆ, ਕੈਲਡ੍ਰੀਆ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਈਸਾ ਪੂਰਵ 4500 ਤੋਂ 2500 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸਨ। ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸੋਪੋਟਾਮੀਆ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭਾਵ ਦੋ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਇਲਾਕਾ ਜਾਂ ਦੁਆਬਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜੋਕੇ ਇਰਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦਜਲਾ ਕੰਢੇ ਦਾ ਹੀ ਬਗਦਾਦ ਸ਼ਹਿਰ 4000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਪਾਰਕ ਰਾਹ ਤੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਨਗਰ ਇੱਥੇ ਉਪਰੀ ਜਾਬ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਜਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਇਰਬਿਲ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਦਾ ਸੂਸਾ ਸ਼ਹਿਰ 6300 ਸਾਲ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਰਖੇਯ ਨਦੀ ਕਾਰਨ ਵਸਿਆ। ਇਥੋਂ ਦਾ ਤੇਹਰਾਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਆਬਾਦ ਨਗਰ ਹੈ। ਜਾਰਡਨ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਫਲਸਤੀਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਜੇਰਿਕੋ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੋਂ ਦੇ 11000 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਸਬੂਤ ਲੱਭੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਰਸਤੂ, ਪਲੂਟੋ, ਸੁਕਰਾਤ, ਡਾਯੋਨੀਸ, ਹੋਮਰ, ਆਰਕੇਮੀਡਿਸ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਏਥਨਜ, ਕੈਫੀਸਸ ਅਤੇ ਇਲੀਸਸ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਸਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ 8000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਖੋਜੇ ਹਨ। ਲਗਪਗ ਇੰਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿਬਨਾਨ ਦਾ ਬਾਇਬਲੋਸ ਹੈ। ਇਹ ਇਬਰਾਹਿਮ ਨਾਂ ਦੀ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਯੂਨਾਨ ਦੀ ਇਨੇਹੋਸ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਅਰਗੋਸ ਸ਼ਹਿਰ 5000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਬੁਲਗਾਰੀਆ ਦਾ ਪਲੋਵਡਿਵ, ਭੂ-ਮੱਧ ਸਾਗਰ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ ਲਿਬਨਾਨ ਦਾ ਸਿਡੋਨ, ਮਿਸਰ ਦੀ ਨੀਲ ਨਦੀ ਤੇ ਕਾਹਿਰਾ, ਈਸਾ ਤੋਂ 4000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਗਰ ਹਨ।

ਫਿਲੀਸਤੀਨ ਦਾ ਬੇਥਲੇਹਮ ਈਸਾ ਤੋਂ 1400 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਸਦਾ ਹੈ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਜੇਰੂਸਲਮ ਨਗਰ ਈਸਾ ਤੋਂ 4500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੈਗੰਬਰ ਇਬਰਾਹਿਮ ਨਾਲ ਹੈ। ਪੈਗੰਬਰ ਈਸਾ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਿਮ, ਇਸਾਈ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਸਾਉਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੱਕਾ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪੈਗੰਬਰ ਹਜਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਨਮ ਛੇਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੰਥ ਰਿਗ ਵੇਦ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਜਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਨਾਰਸ ਅਤੇ ਵਾਰਾਨਸੀ ਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਨਗਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਪਗ 3000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਆਬਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ 6000 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਤੋਂ ਵਸਿਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 4500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲੀ ਸੱਭਿਅਤਾ। ਮੋਹਨਜੋਦੜੋ, ਹੜੱਪਾ, ਕਾਲੀਬੰਗਨ, ਲੋਥਲ, ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵੱਡੇ ਕੇਂਦਰ ਸਨ। ਰੋਪੜ, ਰੋਹੀੜਾ, ਸੰਘੋਲ, ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਂ, ਚੂਹਨਜੋਦੜੋ, ਢੋਲਾਵੀਰਾ, ਬਨਵਾਲੀ, ਰਾਖੀਗੜ੍ਹੀ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਨਗਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਰਮਾਇਣ ਕਾਲ ਤੋਂ ਅਯੁੱਧਿਆ, ਕਿਸਕੰਧਾ, ਮਿਥਲਾ, ਲੰਕਾ ਨਗਰਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਥੁਰਾ, ਦੁਆਰਕਾ, ਹਸਤਨਾਪੁਰ, ਇੰਦਰਪ੍ਰਸਥ, ਗੰਧਾਰ, ਮਗਧ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਗਰਾਂ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਨਗਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਜੜਦੇ, ਮੁੜ ਵਸਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਥਾਂ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ। ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਮੁੜ ਵਸੇਬਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਨਗਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚੰਭੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁਝ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ। ਸਮਾਰਟ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖੇ-ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਗਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਸੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਨਗਰਾਂ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਯੋਗ ਜਮੀਨ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉਪਜਾਊ ਜਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਖਾਵੇਗਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਸੋਚਣ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ, ਸੂਝਵਾਨ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਾਗਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਵਸਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਖੇਤਾਂ ਦਾ, ਖੇਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਸਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਨ ਨਾਲ ਜਹਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਹਾਨ ਵਸਦਾ ਰਹੇ।

ਪਰਮਿੰਦਰ ਭੁੱਲਰ
9463067430

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ 'ਸਮਾਂ'

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ- 'ਜੋ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।' ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਵਤ ਵੀ ਹੈ- 'ਵੇਲੇ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਤੇ ਕੁਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਟੱਕਰਾਂ' ਭਾਵ ਯੋਗ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਮਗਰੋਂ ਕੰਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸੌਣ-ਜਾਗਣ, ਖੇਡਣ-ਮੱਲਣ, ਪੜ੍ਹਾਈ -ਲਿਖਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ, ਅਕਸਰ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸਦਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਉਸਨੂੰ ਸਮਾਂ ਮਣਾਂ-ਮੂੰਹੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਰੇੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ। ਬਸ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਧਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਨ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਯਾਨੀ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਲਾਭ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਹੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬੇਅੰਤ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਇੱਕ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨੀਂਦ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਲਗਭਗ 10 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦਿਨ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ 14 ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵ ਕੇ ਜੀਵਣ ਵਿੱਚ 58 ਫੀਸਦੀ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 42 ਫੀਸਦੀ ਸਾਡੇ ਵੱਸੋਂ ਬਾਹਰ। ਪਰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੇ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵੰਡ-ਸਾਰਣੀ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਅਜ਼ਾਈਂ ਗੁਵਾਏ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਐੱਚ.ਜੈਕਸਨ ਬਰਾਊਨ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਖਿਆਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ, 'ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਂਨੇ ਹੀ ਘੰਟੇ ਹਨ, ਜਿੰਨੇ ਹੇਲਨ ਕੇਲਰ, ਲੁਈ ਪਾਸ਼ਚਰ, ਮਾਈਕਲ ਏਂਜਲੇ, ਮਦਰ ਟੇਰੇਸਾ, ਲਿਓਨਾਰਡੋ ਦੀ ਵਿੰਸ਼ੀ, ਥਾਮਸ ਜੇਫ਼ਰਸਨ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟ ਆਈਨਸਟੀਨ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ।' ਬਰਾਊਨ ਦੇ ਇਹ ਲਫਜ਼ ਵਾਕੇਈ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਫਜ਼ੂਲ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ

ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨਾਜ਼ ਫਗਵਾੜਾ

ਅੱਜ ਕਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ, ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਸਰੀਰਿਕ ਕਸਰਤ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਕੇ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਨੰਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਰੋ-ਤਾਜ਼ਾ ਤਾਂ ਰੱਖੇਗਾ ਹੀ, ਬਲਕਿ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਖਦ ਅਹਿਸਾਸ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਪਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਪ ਕੇ ਹਰ ਕੰਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੰਘਿਆ ਸਮਾਂ ਮੁੜ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਤੁਹਾਡੀ ਕਦਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਉ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੈਅ ਇਹ ਸਮਾਂ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਖੁੱਸ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁੜ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ।

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਇੱਕ ਯਾਦ (ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ)

ਮੈ ਆਪਣੇ ਲਿਖੇ ਇਸ ਕਥਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਜੋਂ ਸਾਇਦ ਕਿਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।ਇਹ ਸਮਾ ਹੈ 1992,93 ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦਾ, ਜਦੋ ਮੈ ਆਪਣੀ ਹੋਸ ਸੰਭਾਲੀ ਅਤੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ ਜਾਣਨ ਲੱਗੀ।ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ,ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਢ ਗੁਆਂਢ ਨਾਲ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾ ਜਾ ਅਪਣੱਤ ਦੇ।ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾ ਦਾ ਆਢ ਗੁਆਂਢ ਅਤੇ ਸਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਾਸ ਹੀ ਮੋਹ ਸੀ।ਤੇ ਮੋਹ ਵੀ ਸਕੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗਾ।ਕਿਵੇਂ ਦਾਦਾ ਜੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਚਿਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾ ਲੈਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਇਆ ਨੂੰ ਪੱਠਿਆ ਦੀ ਭਰੀ ਚੁੱਕਾ ਛੱਡਣੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਮੌਸਮੀ ਸਬਜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋ ਤੋੜਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਣਾ।ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੱਟ ਬੰਨ੍ਹੇ ਦਾ ਰੌਲਾ ਨਾ ਹੋਣਾ।ਤੇ ਮੇਰਾ ਵੀ ਖੇਤਾਂ ਨਾਲ ਖਾਸ ਮੋਹ ਸੀ।ਮੈ ਵੀ ਚਾਚੀ ਹੋਰਾ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਥੀਆਂ ਪੱਥਣ ਚਲੇ ਜਾਣਾ।ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨੀਆ ਹੀ ਸਬਜੀਆਂ ਦੇ ਭਰੇ ਝੋਲੇ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਗੁਜਾਰੇ ਜੋਗੇ ਰੱਖ ਬਾਕੀ ਆਢ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇਣਾ।ਤੇ ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਮੋਹ ਕਰਦੇ। ਸਾਡੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆ ਹੀ ਜਾਤਾ, ਬਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋ ਅਲੱਗ ਹਾ।ਸਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਅ ਹੁੰਦੇ।ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਿਆਰ ਸੀ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਤਾ ਪਾਤਾ ਦੇ

ਮੋਨਿਕਾ ਰਾਇਟਰ
ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਪੱਛਮੀ

ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਬੰਨ ਸਕਿਆ। ਜਦੋ ਸਾਡੇ ਜਮਾ ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਪੂ ਹੋਰਾ ਦੀ ਧੀਆ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਬੈਗ ਰੱਖ ਸਾਡੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਆਉਣਾ।ਕਿੰਨੀਆ ਹੀ ਰੀਝਾਂ ਚਾਵਾ ਨਾਲ ਅਸੀ ਵੀ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਭੂਆਂ ਜੀ ਬੁਲਾਉਂਦੇ।ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਰਹਿਣਾ ਅੱਧਾ ਸਮਾ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਹੀ ਬਿਤਾਉਣਾ।ਅਸੀ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਨਿੰਮ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੀ ਬਾਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ।ਫਿਰ ਦਾਦੀ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਬਣਾ ਹਾਕ ਲਗਾ ਦੇਣੀ ਕਿ ਭਾਈ ਲੱਸੀ ਲੈ ਜਾਓ ਆ ਕੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਾਦੀ ਜੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਦਹੀ, ਮੱਖਣ ਵੀ ਦੇ ਛੱਡਣਾ। ਫਿਰ ਜਦੋ ਕਿਸੇ ਘਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿਆਹਾਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਹੀ ਰੌਣਕਾਂ ਤੇ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੀ ਗਲੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਦਰੀਆ ਬੁਣਨ ਵਾਲਾ ਫਰੇਮ ਲੱਗਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਾਪੂ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆ ਕੁੜੀਆ ਵੀ ਉਥੇ ਆ ਇੱਕਠੀਆ ਹੁੰਦੀਆ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਈਏ ਦੀਆ ਤਿੰਨ ਕੁੜੀਆ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਮੇਰੇ ਹਾਣ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਅਸੀ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਖੇਡਦੇ , ਉਹ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ।ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਹਮੇਸਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝਿਆਂ।ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਾਲ ਉਹ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।ਮੇਰਾ ਉਹਦੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਖਾਸ ਮੋਹ ਸੀ।ਜਦੋ ਨਰਮੇ ਦੀ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਰਮਾ ਚੁਗਦਾ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਿੱਠੀ ਚੀਜ ਜਿਵੇਂ ਖੀਰ ਜਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਿੱਠੇ ਚੋਲ ਬਣਦੇ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਦਾਦੀ ਜੀ ਹੋਰਾ ਵੱਡ ਵਡੇਰਿਆਂ ਲਈ ਕੱਢਣੇ।ਤੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਉਪਰ ਧਰ ਦੇਣੇ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਜੋਂ ਹੋਸ ਸੰਭਾਲੇ ਤੋ 18,20 ਸਾਲ ਦਾ ਜੋ ਮੈ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਗੁਜਾਰੇ ਮਨੋ ਸਵਰਗ ਦੀ ਝਲਕ ਸੀ। ਸਮੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਅ ਆ ਗਿਆ ਕਈ ਨਵੇਂ ਰਿਸਤੇ,ਕਈ ਨਵੇਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਬਣੇ ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਉਹ ਵੇਲੇ ਦਾ ਆਪਣਾਪਨ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸੱਕ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਆਧੁਨਿਕ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ,ਪਰ ਸਾਇਦ ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਅਸੀ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਇਦ ਸਾਡੀਆ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਹੋ ਜੇਹੀ ਅਦੁੱਤੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਸਕਣਗੀਆ। ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯਾਦ ਜਾ ਕਹਾਣੀ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਮੇਰੇ ਅਹਿਸਾਸਾ ਵਿੱਚੋ।

ਜਾਤ-ਪਾਤ

ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਖਬਰ @ਤੇ ਉਂਗਲ ਰੱਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਈ ! ਆਹ ਕੀ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਤਾ ? ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਇਹ ਯੂਪੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਦੇ ਘੜੰਮ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਏਨੀ ਗੱਲ ਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਉਹਦੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਛਾ ਬਾਈ ! ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ,÷ਹੋਰ, ਜਾਤ- ਪਾਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰ ਰੱਖਿਐ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ÷ਬਾਈ ਪੰਜਾਬ @ਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਭੋਗ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਗਤ ਆਈ ਗਈ ਤੇ ਭਾਂਡੇ ਲੈ ਕੇ ਪੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਲੰਗਰ ਦੇ ਭਰੇ ਦੇਗੇ-ਕੜਾਹਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਦੋ-ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਸੰਗਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦੇਖ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਸੰਗਤ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰ ਜਾਤ ਹੰਕਾਰੀ ਭੱਜਿਆ-ਭੱਜਿਆ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ,÷ਓਏ ਆ ਕੀ ਕਰਦੇ ਓ ? ਤੁਸੀਂ ਲੰਗਰ ਨੀ ਵਰਤਾ ਸਕਦੇ।÷ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂ ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ,÷ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦੇ ਓ, ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਡਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਦੇ ਜੂਠੇ ਭਾਂਡੇ ਚੱਕ-ਚੱਕ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀ ਜਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੋ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਪਰਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ।ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਉਥੇ ਹੀ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਵਕਤ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਅਸਥਾਨ @ਤੇ ਨੀ ਗਏ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ,÷ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿਆਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗੂੰ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਘੜੰਮ ਚੌਧਰੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸਲੋਕ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...

ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ ॥
ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ ॥੧॥

ਮਾਸਟਰ ਹੰਸ ਕਲੇਰ
9530570638

ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇ..?

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢਾਂਚੇ @ਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਕੜੀ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ।ਕੇਵਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 73ਵੀਂ ਤੇ 74ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰ ਕੇ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਦੌਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਪਿੰਡਾਂ @ਚ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ @ਚ ਵੱਸਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਵਾਸ਼ਿੰਦਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ @ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭਾਵ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਮੰਨ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਚੁਸਤ ਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵਿਗਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ @ਚ 13237 ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ 83437 ਪੰਚਾਂ ਲਈ 1,33,97,922 (70,51,722 ਪੁਰਸ਼, 63,46,0088 ਔਰਤਾਂ ਤੇ 192 ਹੋਰ) ਵੋਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਦੀ ਚੋਣ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।ਇਸ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 27 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਭਰਨ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ-ਦਰਵਾਜਿਆਂ, ਮੋੜਾਂ-ਚੌਂਕਾਂ @ਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ...? ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮ ਹੀ ਜਨਤਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਿਆਰੀਆਂ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ...? ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ...? ਅਕਸਰ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਨੇਤਾਵਾਂ, ਸਰਪੰਚਾਂ-ਪੰਚਾਂ @ਤੇ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੇਕਾਂ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀਆਂ, ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਮਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੀ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ..? ਇਸ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀ 15 ਅਕੂਤਬਰ 2024 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰ੍ਹਾ ਸੋਚੀਏ..? ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ..? ਕਿਹੜੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਈਏ..?

ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਖਵੀਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਔਰਤ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਔਰਤ ਪੰਚ/ਸਰਪੰਚ ਦਾ ਕਾਰਜ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ @ਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮਰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਇਥੇ ਔਰਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਜਾਂ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਇਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੰਚ/ਸਰਪੰਚ ਤਾਏ /ਚਾਚੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਧੜੇ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਹਿਣ @ਤੇ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਤਾਏ/ਚਾਚੇ ਜਾਂ ਧੜੇ ਦੀ ਹਉਮੈਂ ਜਾਂ ਲਾਲਸਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਹਿ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇ....? ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਵਜਨਿਕ ਕੰਮ (ਗਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ, ਸੜਕਾਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨਾ, ਖੇਤੀ, ਵਪਾਰ ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਉਦਯੋਗ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮ (ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ) ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ @ਤੇ ਨਿਆਇਕ ਕੰਮ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਗੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਖ਼ਲਾਕ ਭਾਵ ਗ਼ੈਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਵੇ। ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਵੈ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਚੰਗੇਰੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸਵੈ ਇੱਛਾ @ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇ।ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਰਪੰਚ ਤਾਂ ਬੇਹੱਦ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ, ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੇਦਾਗ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਦਾ ਕਲੰਕ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਲੰਕਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਕੱਠ ਜਾਂ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਖ਼ਾਸਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਨ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਹੋ ਸਕਣ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਾਂ ਵਾਜਿਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਬਲਕਿ ਗੁਣਵਾਨ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ੋ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਨਾਲ ਪਰਾਟੀ ਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਆਮਦਨ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ @ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ, ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ, ਸੂਝਵਾਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ, ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈਏ।

ਲੇਖਕ: ਗੁਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰੌਦ
ਸੰਪਰਕ: 9417971451

ਇਨਸਾਨੀਅਤ

ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਣਜੀਤ ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਂਝ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਗਰੀਬ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੇ ਹਸਪਤਾਲੋਂ ਫਟਿਕਾਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਣਜੀਤ ਝੱਟ-ਪਟ ਦੌੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੋਲ ਗਿਆ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ , "ਪਿਤਾ ਜੀ ! ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਇੰਝ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਿਰਾਦਰੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂ ?" ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਬੇਟਾ ! ਉਹ ਔਰਤ ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾ ਸਕਦੀ, ਉਂਝ ਉਹ ਸਖਤ ਬਿਮਾਰ ਹੈ, ਸਮਝੋ ਮਰਨ ਕੰਢੇ ਹੀ ਹੈ।" ਤਾਂ ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪਿਤਾ ਜੀ ! ਸਾਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ,"ਦੇਖ ਰਣਜੀਤ ਪੁੱਤਰ ! ਇੰਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇੰਝ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੀ ਗਰੀਬ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪ ਗਰੀਬ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ?" ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਰਣਜੀਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸਟੀ ਨਾ ਹੋਈ। ਉਹ ਉਥੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਜਰੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚੰਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਰਪਏ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਕਾਹਲ਼ੀ-ਕਾਹਲ਼ੀ ਉਹ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਔਰਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਹ ਔਰਤ ਬਹੁਤ ਖੁਸ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਫਿਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦਿਆ, ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇੰਨੇ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਹੋ, ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ,ਅਚਾਨਕ ਕਿੱਥੋ ਆਏ.? ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਲੜਕਾ ਹੈ ਰਣਜੀਤ ,ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਚੰਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਨਾ ਲਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਜਦ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਇੱਕ ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਬੱਚਾ ਰਣਜੀਤ ਦਾ ਦਿਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇੰਨਾ ਤਤਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਕਿਉਂ ਲਵਾਂ ? ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਤਾਂ ਦਿਲ ਹੈ।" ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ,"ਆਂਟੀ ਜੀ ! ਕਿਉਂ..? ਕੀ ਹੋਇਆ ? ਕੀ ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਹਨ ?" ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, " ਨਹੀਂ ਰਣਜੀਤ.! ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਉਪਰੰਤ ਤੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਜਿਹੇ ਦਿਲ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਓਪਰੇਸਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ !" ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ,"ਸ਼ੁਕਰ ਐ ! ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੈ।" ਰਣਜੀਤ ਨੇ ਓਹ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋਰਨਾ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਉੱਪਰ ਖਰਚ ਦਿੱਤੀ, ਦੇਖਿਆ ਬੱਚਿਓ ! ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੱਚਿਓ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕਦੇ ਵੀ ਮਰਨ ਨਾ ਦਿਓ। ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸਾ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਹੋਰ ਬੜੇ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਮੋ: 81461 15175

ਜਲਦੀ ਸੌਂ ਜਾਣਾ

ਘਰ ਇਕੱਲਾ ਸੀ...ਉਸਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਹਿੰਦਾ,÷ ਆਪਾਂ ਦੋਏ ਪੈ ਜਾਵਾਂਗੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੁੰਦਾ।÷ ਮੈਂ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾਂ ਚੱਲ ਵਧੀਆ,ਆਹ ਫੋਨ ਕਿਹੜਾ ਐਨਾ ਵੇਖ ਹੁੰਦਾ ਏ...ਨਾ ਇਸ ਕੋਲ ਹਮਦਰਦੀ ਏ,ਨਾ ਪਿਆਰ,ਨਾ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਹੀ ਸਕੂਨ ਤੇ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਹੈ...ਜੋ ਦੂਜੇ ਇਸ @ਚ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੇ ਓਹੀ ਸਭ ਹੈ...ਚਲੋ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਉਹ ਆ ਰਿਹਾ... ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਾਂਗੇ ਚਿਤ ਵਧੀਆ ਰਹੇਗਾ। ਫੋਨ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਸਫ਼ਾਈ ਕੀਤੀ,ਉਸ ਖ਼ਾਤਰ ਮੰਜਾ ਡਾਹਿਆ, ਬਿਸਤਰਾ ਵਿਛਾਇਆ ਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਬੂਹਾ ਖੜਕਿਆ...ਉਹ ਆਇਆ ਮੰਜੇ @ਤੇ ਬੈਠਾ...ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੋਨ ਕੱਢਿਆ... ਵੇਖਣ ਲੱਗਾ ਪੰਜ...ਦਸ...ਪੰਦਰਾਂ... ਤੀਹ ਮਿੰਟ...ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਉਹ ਫੋਨ ਵੇਂਹਦਾ ਰਿਹਾ...ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ... ÷ਚਲੋ ਠੀਕ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਰਹੀ,ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਲਦੀ ਫੋਨ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੌਂ ਜਾਣਾ।÷

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਾ ਰਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ
ਮੋਬਾਈਲ 9914701060

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ

ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਕਬੀਰਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਦੋ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਪੜ ?ਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆ ਨੂੰ ਇਵੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਬੱਚਾ ਰੋਜੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ 5-7 ਸਾਲ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾ ਉਹ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਹੋ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹਨਾ 5-7 ਸਾਲਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾ ਵਿੱਚੋ ਲੰਘਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਨੂੰ ਅੱਖੋ -ਪਰੋਖੇ ਕਰਨਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸਤ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾ ਉਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋ ਲੱਖਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜਾਈ ਲਈ ਕੇਨੈਡਾ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਉੱਥੋ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਤੋ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਫੀਸ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ -ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਘਰ, ਕਰਿਆਨੇ, ਸਬਜੀ ਆਦਿ ਦਾ ਖਰਚਾ, ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਲਾਈਸੰਸ ਲੈਣਾ ਆਦਿ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ ਹਨ। ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਸਕੇਲ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲਿਆ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਮਿਲ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾ ਘੱਟ ਤੋ ਘੱਟ ਰੇਟ ਜਿਹੜਾ ਕੇਨੈਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਪੜਾਈ ਕਰਨੀ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਲਈ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੈਂਕ ਆੜਤੀਆ ਆਦਿ ਤੋ ਕਰਜਾ ਲੈ ਕੇ ਕੇਨੈਡਾ ਪਹੁੰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੇਨੈਡਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਕਰਜਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫਿਕਰ ਦਿਮਾਗੀ ਬੋਝ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇ ਕੇਨੈਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਇੰਨੀ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਾਈਨਾ,ਸੜਕਾ ਉਪਰ ਵਾਹਨਾ ਦੀ ਭੀੜ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਵੱਧਣਾ ਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਨੈਡਾ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੁਨਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੁ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਹੈ ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬੱਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੇਨੈਡਾ ਦੇ ਉਹਨਾ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਠੰਡ ਘੱਟ ਪੈਦੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋ ਵੱਧ ਠੰਡ ਪੈਦੀ ਹੈ। ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਘੱਟ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਬਰਸਾਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਦੀ ਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਸੂਰਜ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀ ਦੇਦਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ (ਉਦਾਸੀ) ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਆਦਿ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਜਾਦੀ ਹੈ। ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਘਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹਨਾ ਸਹੂਲਤਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੇਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੇ ਤੋ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਅਤੇ ਮੋਟੀ ਫੀਸ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਫਲ ਤੇ ਸ਼ਬਜੀਆ ਖਾਣ ਲਈ ਇਨਸਾਨ ਤਰਸ ਜਾਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਇਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਖਰਚਣੀ ਪੈਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਦੇ ਹਨ। ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆ ਕੀਮਤਾ ਇੰਨੀਆ ਵੱਧ ਚੁੱਕਿਆ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇਕ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਲਾਉਣੀ ਪੈਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾ ਕਿਸਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆ ਦਾ ਬੋਝ ਕਈ ਲੋਕਾ ਤੇ ਇੰਨਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਦੇ ਹਨ। ਕੇਨੈਡਾ ਵਿੱਚ ਬੈਕ ਤੋ ਕਰਜਾ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਲੈਣਾ , ਕਾਰ ਲੈਣੀ ਆਦਿ ਉੱਥੋ ਦਾ ਕਲਚਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਫਸੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀ। ਕਿਉਕਿ ਉੱਥੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਇਨਸਾਫ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਇਨਸਾਨੀ ਕਦਰਾ-ਕੀਮਤਾ, ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਆਦਿ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਹਾਰਾ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨਹੀ ਆ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਤੇ ਸਮਾ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਦੇ ਹਨ ਤਾ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਸਮੇ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਨਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਨਹੀ ਸਗੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਮੁਸਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾ ਜੋ ਉਹ ਕੇਨੈਡਾ ਜਾਣ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖ ਤੋ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਲੈਣ। ਇਸ ਸਮੇ ਕੇਨੈਡਾ ਦੀ ਪੀ.ਆਰ ਲੈਣੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੀ ਚਣੌਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਰ ?ਵੀ ਪਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਹੈ। ਕੇਨੈਡਾ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਪੜਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਚਲੇ ਜਾਣ। ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਹਰ ਸੋਚ ਕੇ ਪੁੱਟਣ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਦੀ ਖੱਜਲ - ਖਵਾਈ ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ। ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸਿੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਸੈਟ ਹੋਣਾ ਕੁਝ ਸੋਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਖੁਦ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹੈ

ਹਰਲਾਜ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਪੁਰ,
ਫੋਨ ਨੰਬਰ :- 9417023911

ਚੋਣਾ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਮੱਤ ਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰ ਦਾਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਾਨ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹੱਕ ਸਿਰਫ ਵੋਟਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੱਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣਾ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਵੋਟ ਖਰੀਦੀ ਜਾ ਵੇਚੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਵੋਟ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾ ਵੇਚਣਾ ਜੁਰਮ ਹੈ, ਵੋਟ ਖਰੀਦਣ ਜਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਜਾ ਦੇਵੇ ਕੌਣ ? ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾ ਸਮੇਂ ਮੱਤ ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਮੱਤ ਦਾਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਮੱਤ ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਬਿਆਨ ਬਾਜੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾ ਤੇ ਪੈਸਾ ਨਾ ਲਾਇਓ, ਇਸ ਬਾਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜੋ, ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਰਾਂਗੇ, ਆਹ ਹੁਣ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕੀਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਮੀਡੀਏ ਵਿੱਚ ਵੀਡੀਓ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕੀ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾ ਉਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ? ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉਤੇ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਪੇਂਡੂ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਕਾਨੂੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਾਡਰਾਂ ਉਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਧਰਨਾ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਅੱਜ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂ ਚੁੱਪ ਹਨ ? ਕੀ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਖੀਰ (ਮੁੱਲ ਦੀ ਚੋਣ) ਬਣਾਉਣਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲਿਓ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੌਣ ਲੜੇਗਾ ? ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨਾ ਵੇਚ ਕੇ ਚੋਣਾ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾ ਦੀ ਸੋਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਚੁੱਪ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲਿਓ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋਕ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਖਰੀਦਣਗੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾ ਅੱਜ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਰਨੇ ਲਾਉਣ ਜਾਉਂਗੇ ? ਕੁੱਝ ਸੋਚੋ ! ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਂਦੇ ? ਕੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਦਾ ? ਜਾਂ ਕੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ? ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਲੜਨ ਵਾਲਿਓ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਲੜਾਈ ਲੜੋ, ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਕਿ ਪੰਚੀਆਂ ਸਰਪੰਚੀਆਂ ਵਿਕਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਨ, ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਬਚਾ ਲਵੋਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਬਚੇਗਾ, ਜੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਨਾ ਬਚੇ ਫਿਰ ਬਚਣਾ ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਓ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਪੰਚੀਆਂ ਸਰਪੰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਖ੍ਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਸੋਚ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਈਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਉਪਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ

ਅੱਜ ਔਰਤਾ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਚਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਅਸੀ 21 ਵੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀ ਬਦਲਿਆ ਦਿਖਾਵੇ ਲ਼ਈ ਜਰੂਰ ਸਭ ਅਗਾਹਵਧੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਸਿੰਦੇ ਹਾ ਪਰ ਔਰਤਾ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸਾਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇ ਦੌਰਾਨ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ, ਤਲਾਕ,ਦਾਜ ਦਹੇਜ,ਛੇੜ-ਛਾੜ, ਐਸਿਡ ਅਟੈਕ ,ਬਲਾਤਕਾਰ ਇਥੋ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜੁਲਮਾ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣ ਜਾ ਹਾਉਮੈ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਉਦਿਆ ਜਾਨੋ ਮਾਰਨ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀ ਡਰਦੇ । @ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਪਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੁਕਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਰਹੀਆ ਹਨ । ਕਲਕੱਤਾ ਦੀ ਲੇਡੀ ਟਰੇਨੀ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਪਿੱਛੋ ਹੱਤਿਆ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿੱਚ ਨਬਾਲਗ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ, ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਜਬਰ ਜਨਾਹ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਏਨੀ ਲੰਬੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਇਨਸਾਫ਼ ਤੋ ਹਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਸਬੂਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਜਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਫਰ ਹਰ ਪੀੜਤ ਲਈ ਅਸਹਿ ਹੈ। ਜਦੋ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ,ਰਖੇਲ,ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾ ਦੇ ਆਸਰਮ, ਬਹੁ-ਵਿਆਹ , ਦਾਸੀ ਤੇ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਰਗੀਆ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰੀਤੀ ਕਾਰਨ ਹਢਾਉਦੀਆ ਸਨ ਭਾਵੇ ਬ੍ਰਿਟਸ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਕਨੂੰਨਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੋਸਿਸ ਕੀਤੀ ਪਰ ਧਰਮ ਜਾ ਜਾਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾ ਨੇ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਸੇ ਚਲੋ ਚਾਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਔਰਤ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾ , ਮਸਹੂਰੀਆ, ਡਾਂਸਰਾ ਜਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਵਸਤੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਕਨੂੰਨਾ ਨੇ ਮਹਿਲਾਵਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਲਿੰਗ ਅਧਾਰ ਤੋ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ,ਤਨਖਾਹ ,ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬਾ ਤੇ ਅਜਾਦੀ ਲਈ ਲੋੜੀਦੇ ਨਿਯਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾ ਉਪਰ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਵਧਣਾ ਹੋਰ ਸਰਮਨਾਕ ਹੈ ਜਦੋ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾ ਮਰਦਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇਸ ਦੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀਆ ਹਨ ।

ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ 33 ਕਰੌੜ ਦੇਵੀ- ਦੇਵਤਿਆ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਪਲੀਤ ਹੋਏ ਮਹੋਲ ਦੇ ਕਰਕੇ ਨਰਕ ਸਮਾਨ ਜਾਪਦੀ ਹੈ । ਆਏ ਦਿਨ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆ ਘਟਨਾਵਾ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ 90.1 ਫੀਸਦੀ ਦਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਵੇ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਦੇਸਾ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਛੇਵੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕ ਤਾ ਸਹਿਮੇ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾ ਵੀ ਖੌਫ ਦੇ ਛਾਏ ਹੇਠ ਜਿਉ ਰਹੀਆ ਹਨ ਉਪਰੋ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ,ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾ , ਢੋਗੀ ਧਾਰਮਿਕ ਬਾਬਿਆ ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋ ਸੱਖਣੀ ਕਾਰਜ ਸੈਲੀ ਨੇ ਜੁਲਮਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਜਾ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤਾ ਸਿਰਫ ਨੇਤਾਵਾ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਦਵਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਈ । ਜੇਕਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਸਨ ਮਹਿਲਾਵਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖਤ ਜਾ ਨਰਮ ਕਨੂੰਨਾ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾ ਤੇ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਨਾਲੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਨਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਹਨੇਰੀ ਨੂੰ ਠੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਅੰਜੂ ਕੌਸਲ ਧਾਲੀਵਾਲ,
99880 03419

ਔਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜੋਰ ਜਾ ਦੂਜਿਆ ਆਸਰੇ ਉਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਰਗ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ । ਬਦਲੇ ਜਮਾਨੇ ਦੀ ਨਾਰੀ ਨੇ ਜਦੋ ਅਵਾਜ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਕੀਤੀ ਤਾ ਹਾਉਮੈ ਭਰੇ ਸਮਾਜ ਨੇ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਫਰਕ ਵੀ ਅੱਖੋ ਉਹਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਛੋਟੀ ਬੱਚੀ ਤੋ ਲੈ ਕੇ ਬਜੁਰਗ ਔਰਤਾ ਵੀ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਇਸ ਵਹਿਸੀਪਣ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆ ਹਨ । ਮਾਨਸਿਕ ਨਿਵਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਹੀ ਅਗਲਾ ਰੂਪ ਦਫਤਰਾ,ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਸਪੋਰਟ ,ਸਕੂਲ ,ਕਾਲਜ ,ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਤੋ ਇਲਾਵਾ ਬੇਖੌਫ ਵਾਪਰੇ ਨਿਰਭਇਆ,ਮੂਰਥਲ , ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕਾਂਡ ਤੇ ਤਾਜੇ ਵਾਪਰੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਂਡ ਤੋ ਬਾਅਦ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੈ ਵਿਡੰਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੋ ਲੋਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੋਸੀਆ ਨੂੰ ਜੇਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀ ਇਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦੁਸਟ ਕਰਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਸਕਾਗੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ । ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੁਬਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਤੋ ਕਲਪੇ ਨੋਜਵਾਨਾ ਨੂੰ ਨੀਵੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਖੇਡ, ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਚਾਟ ਤੇ ਲਗਾ ਅਪਰਾਧਕ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਫੈਲੇ ਇਸ ਜੁਲਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਨੋਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਤਲਿਸਮੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚੋ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੂਰਨ ਪਬੰਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘਟਨਾਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਨ--- ਬ -ਦਿਨ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਅਜਿਹੇ ਘਟਨਾਵਾ ਦੀਆ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾ ਨੂੰ ਹਾਈਜੈਕ ਕਰਨ ਨਾਲੋ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀਆ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਤੇ ਲ਼ੋਕਾ ਦੇ ਪੈਸੈ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ । ਵਿਭਾਗਾ ਦੀਆ ਲਗਾਮਾ ਹੀ ਕਸ ਕੇ ਰੱਖਣ ਪਤਾ ਨਹੀ ਕਿੰਨੀਆ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆ ਘਟਨਾਵਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਮੱਲਮ ਦੇ ਤੁਲ ਵੀ ਨਹੀ । ਜਿਹੜੇ ਵੋਟਾ ਸਮੇ ਬੜੇ ਉਚ ਵਿਚਾਰਾ ਨਾਲ ਔਰਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ,ਪੜਾਈ ,ਰੋਜਗਾਰ ਦੇ ਫੱਫੇ ਕੁੱਟਦੇ ਹਨ ਚੋਣਾਵੀ ਦੰਗਲ ਮਗਰੋ ਗਿਰਝ ਦੀ ਅਸਮਾਨੀ ਉਡਾਰੀ ਵਾਗ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਦੇ ਹਨ ।

ਅਜਾਦੀ ਤੋ ਬਾਅਦ ਵੀ ਔਰਤਾ ਦੀ ਦਸਾ ਬਦ ਤੋ ਬਦਤਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਔਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਚਾ ਬਹੁਤ ਨੀਵੇ ਦਰਜੇ ਤੇ ਖੜਾ ਹੈ । ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆ ਜਾ ਰਹੀਆ ਢੀਗਾਂ ਉਸ ਸਮੇ ਬੇਹਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਹ ਜਾਦੀਆ ਹਨ ਜਦੋ ਸਾਂਤੀਪੂਰਨ ਦੇਸ਼ਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ 141 ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਦਾ ਹੈ । ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ ਦਾ ਖੌਫਨਾਕ ਮੰਜਰ (ਮਹੋਲ) ਤੇ ਜੁਲਮ ਦੀ ਇਸ ਇੰਤਹਾ ਵਾਲੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਲਈ ਕੁਲ ਭਾਰਤ ਦੀਆ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆ ,ਸੰਸਥਾਵਾ ,ਬੁੱਧਜੀਵੀ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋ ਉਪਰ ਉਠ ਮੋਮਬੱਤੀ ਮਾਰਚ ,ਧਰਨੇ ,ਮੁਜਾਹਰੇ ਤੋ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਸਤੈਦੀਆ ਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਰਫਤਾਰ ਵਿੱਚ ਤੇਜੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੰਬਲੇ ਮਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ।ਇਸ ਦਰੁਸਤੀ ਨਾਲ ਨੱਪੀ ਜ਼ੜ ਜਾਲਮਾਨਾ ਲੋਕਾ ਦਾ ਨਜਰੀਆ ਬਦਲ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋ ਭਾਰਤ ਸਾਂਤੀ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਾ ਦੇਸ ਬਣੇ । ਔਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੇ ਹੱਕਾ ਲਈ ਸੈਮੀਨਰਾ ਦੁਵਾਰਾ , ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੁਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਜਿਮੇਵਾਰੀਆ ਤੇ ਕਦਰਾ ਕੀਮਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਬੇਟੀਆ ਚੰਗੀ ਤਲੀਮ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹੋਲ ਵਿੱਚ ਸਨੁਹਿਰੀ ਬਣਾ ਸਕਣ ।

ਸਰਬਸੰਮਤੀ ,ਸਬਰਸੰਮਤੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਬਰਸੰਮਤੀ

ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
ਮਮਦੋਟ 7589155501

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ।ਵੋਟ ਵੀ ਪਰਦੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ।ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ।ਕੋਈ ਵੀ ਜਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ।ਇੱਕ ਇੱਕ ਵੋਟ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ।ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਅੱਜਕਲ ਦੀ ਤਾਂ ਵੋਟਰ ਤੋਂ ਵੋਟ ਦੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ।ਕਿੱਧਰੇ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਇੰਨੀ ਲਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਗੋਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ।ਕਿੱਧਰੇ ਸਤਾ ਧਾਰੀ ਸਤਾ ਦਾ ਰੋਹਬ ਜਮਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਰਪੰਚੀ ਪੱਕੀ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ।ਕਈ ਡਾਂਗ ਧਾਰੀ ਆਪਣੀ ਡਾਂਗ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਸਰਪੰਚੀ ਲੈਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ।ਬਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ।ਕਿ ਭਾਈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਰਸੂਖ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਜਿਆਦਾ ਆਪਣੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪੁਆ ਲਵੇ ।ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰਪੰਚ ਮੰਨ ਲਾਵਾਂਗੇ ।ਪਰ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ।ਬਹੁਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਲੜਾਈ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ।ਬਹੁਤਿਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜਦਗੀਆਂ ਕੈਂਸਲ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ।ਕਈਆਂ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣੇ ।ਕਈਆਂ ਦਾ ਕੁਝ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਖਰਾਬ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ। ਅੱਧੀ ਤਸਵੀਰ ਪੰਜ ਤਰੀਕ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ।ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ।ਕਈਆਂ ਨੇ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਹੈ ।ਬਹੁਤੀਆਂ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੈ ।ਹੁਣ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਹੈ ।ਜਿਥੇ ਸਾਫ ਸੁੱਥਰਾ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।ਜਿਥੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ।ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੇ ਧੱਕਾ ਸ਼ਾਹੀ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤਣਗੇ ਉਹ ਕੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਗੇ ।ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।ਇਸ ਵਾਰ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਭਰਾ ਭਰਾ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀਆਂ ਪਾ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ।ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਸਭ ਨਿੱਖੜ ਚੁਕੇ ਹਨ ।ਇੱਕੋ ਮਾਂ ਦੇ ਜਾਏ ਇੱਕੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਕੱਢ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ।ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ।ਸਾਡੇ ਸਮੁਚੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ।ਕਿ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਵੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਉੱਥੇ ਵੋਟਾਂ ਪੁਆ ਲਉ ।ਜਿਥੇ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਸਹਿਮਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣ ਲਉ ।ਪਰ ਕਿੱਧਰੇ ਵੀ ਜ਼ਬਰ ਸੰਮਤੀ ,ਧੱਕਾ ਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ।ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਆਪਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਂਗਲ ਪਿਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਹਿਚਾਰ ਆਪਣੀ ਭਰੱਪਈ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ।ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਗਈਆਂ ਤੇ ਕੱਲ ਫਿਰ ਆਈਆਂ ।ਗੰਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖੀਏ । ਕੱਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਲੋਕ ਕਹਿਣ ਕੇ ਇਹ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸਬਰਸੰਮਤੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜ਼ਬਰਸੰਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ।

ਵਿਰਸਾ : ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਰੱਸੀਆਂ ਵੱਟਣੀ ਕੁੰਡੀ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਧੰਦੇ ਦਾ ਮਸ਼ੀਨੀ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧੰਦਾ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਲਦਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਹਾੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਣਕ ਵੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਵੱਢੀ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੀ। ਭਰੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਰੱਸੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਰੱਸੀਆਂ ਸਣ ਤੋਂ ਬਣਦੀਆ ਸਨ। ਸਣ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਉਪਰੰਤ ਭਰੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਟੋਬੇ ਜਾਂ ਛੱਪੜ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਰੇਸ਼ੇ ਪੋਲੇ ਹੋ ਕੇ ਛਿੱਲਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਮੀਦਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਬੂਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਸ਼ਾ ਛਿੱਲ ਕੇ ਜੁਦਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਇਸ ਰੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਰੱਸੀਆਂ ਵੱਟਣੀ ਕੁੰਡੀ ਨਾਲ ਦੂਹਰਾ, ਤੀਹਰਾ ਜਾਂ ਚੌਹਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਣਾ ਰੱਸੀਆਂ ਵੱਟਣੀ ਕੁੰਡੀ ਨੂੰ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਘੁੰਮਾਈ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਦਾ ਜਾਂਦਾ, ਦੂਜਾ ਜਣਾ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਰੱਸੀ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਵੱਡੀ ਰੱਸੀ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਛੋਟੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਰੱਸੀਆਂ ਵੱਟਣੀ ਕੁੰਡੀ ਤਾਰ ਅਤੇ ਦੋ ਬਾਂਸ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤਸਵੀਰ 'ਚ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੰਮ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਮਸ਼ੀਨੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰਨਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਰੱਸੀਆਂ ਵੱਟਣੀ ਕੁੰਡੀ ਵੀ ਹੁਣ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

-ਤਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੜੈਚ
ਮੋਬ : 98763-22677

ਦਰਦ ਦੀ ਦਵਾ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸਨ। ਰਾਤ ਦੇ ਦਸ ਕੁ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਲਿੰਕ ਰੋਡ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਘਰ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਗੇਟ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖੜਕਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਇੱਕ 25 ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਗੇਟ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਸੜਕ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਔਰਤ ਦਰਦ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,÷ ਇੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਰਵੀ ਦਾ ਘਰ ਕਿੱਥੇ ਕੁ ਆ ? ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਕਲੀਨਿਕ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਐ। ਕਾਰ @ਚ ਬੈਠੀ ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਹੋ ਰਿਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਯਤਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਆ ਰਿਹੈ। ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈਂਦੀ ਆ। ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਪਿੰਡ @ਚ ਤੰਗ ਗਲੀ @ਚ ਆ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਭਣ @ਚ ਔਖ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾਂ,÷ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਾਲ ਕੁਰਲਾਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕਾਰ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤੀ। ਅੱਧਾ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਜਾ ਕੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਨੌਜਵਾਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਕਾਰ ਚੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਰਵੀ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਗੇਟ ਖੜਕਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨੇ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਉਹ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵੇਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਰਮਲ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਵੱਧ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦਸ ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਡਾਕਟਰ ਰਵੀ ਦਾ ਹਾਲੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਕਿਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਇਸੇ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾ ਲਵੇ। ਆਣ ਵਾਲੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,÷ ਵੇਖ ਪੁੱਤ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੀਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਵਿਆਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਆ। ਇਦ੍ਹੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਜਿਹਾ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭੋ। ਇਸ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਆ, ਇਹ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਆ। ਇਹ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁੱਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਬੋਲਦਾ, ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਰਵੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਾ ਰਾਮ
ਸੰਪਰਕ 99147-22933

ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਨੀ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1506 ਈ: ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਗੌਰਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਭਾਈ ਸੁੱਖੇ ਰੰਧਾਵੇ ਦੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਕੱਥੂ ਨੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ @ਬੂੜਾ@ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਉਦਾਸੀ ਸਮੇਂ ਕੱਥੂ ਨੰਗਲ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਥੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪ੍ਰੰਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਡਿੱਠਾ ਕਿ ਇਕ ਬਾਲਕ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗੜਵਾ ਲਿਆ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਾਲਕ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਾਈ ਤਾਂ ਬੂੜੇ ਆਖਿਆ ÷ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ! ਤੇਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟੀਐ ਜੀ।÷

ਮਹਾਰਾਜ ਫੁਰਮਾਇਆ ÷ਤੂੰ ਅਜੇ ਬਾਲ ਹੈਂ, ਇਤਨੀ ਮਤ ਕਿਥੋਂ ਲਈ ?÷ ਤਾਂ ਬੂੜੇ ਆਖਿਆ ÷ਜੀ! ਇਕ ਦਿਨ ਮਾਂ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਾਲਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਮੁੱਢਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਕਰੇ ਤੇ ਪਿਲਵੀ ਨੂੰ ਬਾਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਲ ਉੱਠੀਆਂ।

ਇਕ ਦਿਨ ਫਿਰ ਐਸਾ ਹੋਇਆ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਮੁ.ਗਲ ਆਣ ਉਤਰੇ! ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਚੀਆਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਢ ਲਈਆਂ, ਨਾਲੇ ਪੱਕੀਆਂ, ਨਾਲ ਅੱਧ-ਪੱਕੀਆ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਾਢਿਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਫੜਿਆ ਤਾਂ ਜਮਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਕਿਸ ਪਕੜਨਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਦੂਰ ਹੋਵੇ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮੁਸਕਰਾਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ: ÷ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਾਲਕ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਬੁੱਢਿਆਂ ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਹੈ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਬੁੱਢਾ ਹੈ।÷ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਰਜਾ ਵਧੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਪਿਛੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬੁੱਢਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ @ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਬੀਬੀ ਮਿਰੋਆ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਲਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜ ਆਉਣ ਕਰਕੇ @ਜੋਤਿ@ ਭਾਈ ਲਹਿਣੇ ਵਿੱਚ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰ ਭਾਈ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ @ਅੰਗ@ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਕੋਲੋ ਲਗਵਾ ਕੇ ÷ਗੁਰੂ ਜੋਤਿ÷ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਜਦੋਂ 22 ਮੰਜੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਮੰਜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਜੇ @ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ@ ਦੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕ ਕੇ ਅਤੇ ÷ਗੁਰੂ ਸੰਗਤ÷ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜਦੋਂ ÷ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ÷ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਦਾ ਟੱਕ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਤੋਂ ਲਗਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ। ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਬੈਠ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਹ ਥਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ @ਬੇਰ-ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ@ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦ ਵਜੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਜਦੋਂ 1604 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਚੀਜ਼ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ:-

ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਲਾਇਕ ਦਰਬਾਰਾ॥ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਨ ਕੋਇ ਮੁਰਾਰਾ। ਇਹ ਸੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਭਯੋ ਅਨੰਦਾ॥ ਮਾਨੋ ਦਿਖਯੋ ਦੂਜ ਕੋ ਚੰਦਾ॥(ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀ) ਜਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਰਾਤ ਰਾਮਸਰ ਦੇ ਪਾਵਣ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਤਾਂ ਸੌ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜਾਗਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਇਹੀ ਸੋਚਦੇ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਜਾਏ। ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਰਹਿਤ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ, ਨਿਰਮਾਣ ਸੇਵਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਹਨ:

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਨਿਪੁੰਨ ਜੋ ਹੋਇ॥ ਕਰੀਅਹਿ ਇਹਾ ਸੰਥਾਪਨਿ ਸੋਇ॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੈ ਦਰਸਨ ਕੀਨ॥ ਅਸ ਬੁੱਢਾ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਵੀਨ॥28॥
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਸਿ 3 ਅੰਸੂ 50)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਥਾਪਿਆ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ-

ਬੁਢਾ ਨਿਜ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰ ਗ੍ਰਿੰਥ॥ ਆਗੈ ਚਲਹੁ ਸੁਧਾਸਰ ਪੰਥ॥ ਮਾਨਿ ਬਾਕ ਲਏ ਭਯੋ ਅਗਾਰੇ॥ ਚਮਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਕਰ ਧਾਰੇ॥29॥...

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ-

ਬੁਢਾ ਸਾਹਿਬ ਖੋਲਹੁ ਗ੍ਰੰਥ॥ ਲੇਹੁ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਨਹਿ ਸਭ ਪੰਥ॥(ਰਾਸਿ 2, ਅੰਸੂ 50)

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਆਇਆ ਸੀ:

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫
ਸੰਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ਹਰਿ ਕੰਮ ਕਰਾਵਣਿ ਆਇਆ ਰਾਮ॥(ਅੰਗ 783)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਾਝੇ-ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰੇ @ਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਦਕਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ @ਬੀੜ@ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਹ ਬੀੜ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਇਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਮਾਲ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦੀ ਖਾਹਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਦਕਾ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜੀ ਖਾਹਸ਼(ਗੁਰੂ) ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਵੀ ਪਹਿਨਾਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਬਿਹਬਲਤਾ ਦਰਸਾਈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਇਆ ÷ਬਾਬਾ ਜੀ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਏਨੀ ਖੇਚਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ। ਅਸਾਂ ਤਾਂ ਆ ਹੀ ਜਾਣਾ ਸੀ।÷ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੌਂਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬਿਰਧ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਪਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮਦਾਸ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆ ਇਕ ਸਿੱਖ ਕੋਲੋ ਸੁਨੇਹਾ ਭਿਜਵਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਪੰਜ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਅਤੇ ਅੱਠ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਾਖਿਆਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ 125 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ 16 ਨਵੰਬਰ 1631 ਈ: ਨੂੰ ਪੰਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਲਾਨਾ ਜੋੜ-ਮੇਲਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਪੁਰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ 'ਚ ਮਹਿਕਾਂ ਵੰਡਦੇ ਫੁੱਲ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੇ ਨੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ ਫਰਿਜਨੋ ਯੂ.ਐਸ.ਏ.
5592850841

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਰੋਸ ਵੀ ਜਾਗਿਆ ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜੋ ਉੱਚੀ ਸੋਚ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਜੋ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੇਟ ਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜੀ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ ਇਸ ਯੁੱਗ ਅੰਦਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੈ ਕਿ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਤੀਜੇ ਨੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਣ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਗੁਣ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੇ ।

ਨ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਮਨ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਫਲਾਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਲੋ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲੇਗੀ । ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕਰਨਾ ਕਹਾਂਗੇ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਫ਼ੀਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਲ ਲਾਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਵੇਖੀਏ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਛਿੱਲ ਲਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਕੂਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ ਕਰਨੀ ਵੀ ਸਾਡਾ ਫਰਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ।

ਬਾਕੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਦਾ ਹੀ ਮਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੱਚ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਬਲ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ । ਛੇਵੀਂ ਕਲਾਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਕਲਾਸ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਨਾਏ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ , ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮੇਤ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੁਸਨਾ ਰਹੇ ਹਨ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਖ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਬੀਬੀ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਖੁਦ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸ੍ਰੋਤ ਬਣ ਕੇ ਪੇਸ ਆਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ । ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਜੀਸਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਜੇਕਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੌਸਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਬੱਚੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਮਹਿੰਗੇ ਸਕੂਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਾਈ-ਫਾਈ ਦਰਜੇ ਦਾ ਕਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਸਕੂਲ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਸਾਦਗੀ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੀ ਸੱਚੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਚੰਗੇ ਰੁਤਬਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰ ਤੋੜ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ , ਖਾਸਕਰ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ , ਵਿੱਚ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਠੇ ਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਨਿਕਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗ਼ਰੀਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਮੀਰ ਤੱਕ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ । ਇਲਾਕੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਖੂ ਅੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਹ ਸਕੂਲ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੇ ਨੇ । ਸਾਡਾ ਵੀ ਫਰਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਈਏ ਜਿਹੜੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ । ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀਰੇ ਵਾਂਗ ਤਰਾਸ ਰਹੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਰੱਬ ਦਾ ਵਾਸਤਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਣਾ ਦਿਉ ਸਰਪੰਚ

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. (ਰਿਟਾ)
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀਂ ਚੋਣਾਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਮੱਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮ ਕੇ ਲੜਾਈਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਕਤਲ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਰੇ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੁਝ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਉਥੋਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਬੋਲ ਬੁਲਾਰਾ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਗਾਜ਼ ਐਸਾ ਹੈ ਤੋਂ ਅੰਜ਼ਾਮ ਕਿਆ ਹੋਗਾ, ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਣ ਰਹੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਣਗੇ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਪੰਚੀ ਵੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 50 - 60 ਲੱਖ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੌਣ ਗੌਲਦਾ, ਬਟਾਲਾ ਨੇੜਲੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਰੋੜਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਰਪੰਚੀ ਖਾਤਰ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੇ ਨਾਮ ਪੰਜ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮਾਲਵੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਵੋਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰੇਟ 500 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਵੱਧ ਕੋਈ ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪੱਖੇ, ਫਰਿੱਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਆਦਿ ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਜੋਸ਼ ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੂਸਰੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਦਿਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਚੌਧਰ ਸਰਪੰਚ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਕੁਰਸੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਵਿਧਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ, ਆਟਾ ਦਾਲ ਸਕੀਮ, ਮਨਰੇਗਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇਣਾ, ਗਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਤੇ ਛੱਪੜ ਸਾਫ ਕਰਾਉਣੇ ਆਦਿ ਕੰਮ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਸਰਪੰਚ ਐਨੇਚੰਦਰੇ ਤੇ ਧੜੇਬਾਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲੀਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੰਦੇ। ਪੂਰਾ ਨਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਲਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਚੀਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਛੇ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਮੀਰ ਬੰਦਾ ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਢਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਪਕੌੜੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੀਟ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ। ਕਈ ਵੋਟਰ ਤਾਂ ਐਨੇ ਬੇਸ਼ਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਹੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹੈ, ਰੱਜ ਕੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੁੱਟੋ। ਪਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਫਿਰ ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਘਰ ਫੂਕ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਡ ਹੜੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਹੀ।

ਸਰਪੰਚ ਬਣਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਰੁਪਿਆ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਚੰਦ ਕੁ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਝੌਂਪੜ ਪੱਟੀਆਂ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਨਾਲੀਆਂ ਤੇ ਛੱਪੜ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮੁਸ਼ਕ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਗਲੀਆਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਸਕੂਲਾਂ - ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਡਿਗੂੰ ਡਿੰਗੂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਛੱਪੜਾਂ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ ਕਬਜ਼ੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲੋਂ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਏ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੰਬੀ ਵਰਗੇ ਕਈ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਹਲਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਗਰਾਂਟ ਆਈ ਸੀ। ਐਨਾ ਪੈਸਾ ਵਰ੍ਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਢਾਹ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੌਸ਼ ਸੈਕਟਰ ਵਰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਕੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਪੈਸਾ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਈ 100 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਪੰਚੀ ਲਈ 50 - 60 ਰੁਪਏ ਖਰਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਰੀਬ 13028 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਜੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ 5 ਲੱਖ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚਣ (ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਤਾਂ ਕਰੀਬ 651 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਐਨਾ ਪੈਸਾ ਜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ ਖਰਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਚੌਧਰ ਦੀ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਗਰਾਂਟਾਂ ਛਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ 90% ਬੰਦੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਧੌਣ ‘ਤੇ ਗੋਡਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ,ਜਾਂ ਕਹਿਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਲਿਆਂ ਚਿੱਟਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ‘ਤੇ ਬੜੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਪਰਚੇ ਦਰਜ਼ ਕਰਵਾਏ ਸਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਂਗਾ ਲਾਹਵਾਂਗੇ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਫੋਕੀ ਚੌਧਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੇ ਭਰਾ ਇੱਕ ਦੂਸਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਧੜੇ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਲੜਾਈਆਂ ਝਗੜੇ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਭਲੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਭਾਨੀਮਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮੀਟ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ। ਲੀਡਰ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ, ਭੁਗਤਣਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦਾ ਕਮਾਊ ਪੁੱਤ ਗਿਆ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਥਾਣਿਆਂ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਲੁੱਟ ਕਾਰਨ ਨੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਲੱਗ। ਲੀਡਰ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਰਥੀ ਜੀਵ ਹਨ ਜੋ ਮਰੇ ਵਰਕਰ ਦੇ ਭੋਗ ‘ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਥੰਮ ਹਨਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਜਰੂਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋਭ ਲਾਲਚ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਿਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਹਜ਼ਾਰਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਜਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲੈ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ?ਫਿਰ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਾਲੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਗੁੱਲ ਖਿਲਾਏ ਸਨ, ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਅਗਲੇ ਪੰਜਾ ਸਾਲਾਂ ਵਾਲਾ ਖਿਲਾਵੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਕੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਗਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਗੱਫੇ ਇਸ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਣੇ। ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਖਟਪਟੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਪੈਸੇ ਵੱਲੋਂ ਤੰਗ ਹੀ ਹੈ।

ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਆਖਿਆਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ
9876714004

ਜੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1959 ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ @ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਜਿਤਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣ ਲੈਂਦੀ, ਕਦੇ ਸਰਪੰਚ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਬਥੇਰਾ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੰਚ ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮਰਦ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਕਰਦਿਆਂ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ, ਆਟੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਗੋਹੇ ਨਾਲ ਲਿਬੜੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਪੂੰਝ ਕੇ ਦਸਖ਼ਤ ਕਰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠਾ ਹੀ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਈ ਬੀਬੀਆਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ। ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਸਰਪੰਚ ਬਣ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਲੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ, ਰਾਹ, ਪਹੀਆਂ, ਫਿਰਨੀਆਂ ਸਭ ਪੱਕੀਆਂ ਹੀ ਪੱਕੀਆਂ। ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਾਰਕ, ਜਦੋਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਐਨੀ ਕੁ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸੂਝਵਾਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਰੁੱਖ ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਕੰਮ ਪੱਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਰਹੇ।...ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਸਰਪੰਚ ਬਣਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਰ ਕੰਮ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ।ਪਿੰਡ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਕੰਮ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਬੇਵਸ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਸੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ-ਮੁਕਤ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤਰੀਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਸਿਆਣਪ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਣਗੇ। ਕੁੱਝ ਕੁ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ। ਕਈ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ, @ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਖਾਣ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਐ।@ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਛੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਛੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਨਿਆਣੇ ਛੋਟੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪੈਂਦੇ ਨਹੀਂ। ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਹਾਨ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਜੰਮਦੇ ਹੀ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਆਈਆਂ, ਉਹ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਹਾਰੇ, ਕਈ ਵਾਰ ਡਿੱਗੇ, ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਬਹੁਤ ਔਖਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਸਰੀਰਾਂ @ਤੇ ਝੱਲ ਕੇ ਮਹਾਨ ਬਣੇ ਸਨ। ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਤਾਬਾਂ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਸਮਝਦੇ ਰਹੇ। ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਚਣ ਜੋਗੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਧੀ-ਪੁੱਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਕਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰੇ ਕੁੱਝ ਬੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧੀ-ਪੁੱਤ ਗਲਤ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ... ਚੱਲ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ... ਆਖ ਕੇ ਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ... ਚੱਲ ਆਪਾਂ ਕੀ ਲੈਣਾ... ਆਖ ਕੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਸਰ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਦੋਂ ਦੂਜੇ ਤੀਜੇ ਘਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਜਾਵੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸਵਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਲੋ ਵੋਟਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਵੀ ਬਣ ਈ ਜਾਣੇ ਨੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸ ਘਰ ਦਾ ਜਵਾਕ ਕਿਸੇ ਬੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਫਸ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੌਣ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਕਿਸ ਘਰ ਦੀ ਧੀ ਵਿਆਹੁਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਮਾੜੀ ਹੈ ? ਜੇ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਹਰ ਘਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਪਿੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਕੰਮ ਕਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਮਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ, ਪਿੰਡ ਨੂੰ, ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੇ ਨੇਕ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਮਿਹਨਤੀ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਬੁਰਾਈ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਪਿੰਡ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਫ਼ਕਰਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਾਂ ਰੀਸ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਫਿਰ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੀਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖੀਏ ਫਿਰ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਬੰਦਾ ਟੌਹਰ ਵੀ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਉਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਰੱਬ ਨੇ ਤੋਟ ਕੋਈ ਨਾ ਰੱਖੀ ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਵੀ ਚੰਗੇ ਲੱਗਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵੱਖਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ।ਚਿਹਰਿਆਂ @ਤੇ ਲਾਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪੀਲੱਤਣ ਛਾਈ ਦਿਸਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਗਵਾ ਲਿਆ, ਬਥੇਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਖ ਬਣ ਗਏ, ਬਥੇਰੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਬਥੇਰੇ ਇੱਥੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨੇ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ। ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲੁਟੇਰੇ ਬਣੇ ਜੰਮੇ ਜਾਏ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਕੇ ਲੁੱਟ ਲੈਣ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਵਿਗੜੇ ਨਹੀਂ ਨਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਚੰਗੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਕੋਈ ਔਖੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕਣੀ ਪੈਣੀ ਐ ਜਦੋਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤਾਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਆਪੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ, ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲੇ, ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ। ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਲਈ ਜਾਵੇ ਇਹ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸਿਆਣੇ, ਸੂਝਵਾਨ, ਨੇਕ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣ। ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉੱਤੋਂ ਉੱਤੋਂ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਲਿੱਪਾ ਪੋਚੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਪਵਾ ਕੇ ਪੰਜ ਦਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭੰਗੜਾ ਪਵਾਉਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਰੰਗਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਤਲਬ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਖਦੇ ਚਿਹਰੇ, ਅੰਦਰ ਦੀ ਅੱਗ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦੇਵੇ। ਜਿਹੜੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾਈਆਂ ਸੜਨ ਅਤੇ ਨੇਕੀ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੋਰ ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰੇ। ਇਹ ਸਭ ਜਮਾਤ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ। ਚਲ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲੈਣਾ ਆਖਿਆਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ।

ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ

ਅੱਜ ਚੁੱਲੇ ਮੂਹਰੇ ਬੈਠਿਆਂ ਬਲਜੀਤ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜਿਵੇਂ ਖੁਦ ਤਪ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।ਘੜੀ ਬਾਅਦ ਰੋਟੀ ਨੀ ਬਨੀ ਦੀ ਆਵਾਜ ਆਂਦੀ ਉੱਪਰੋਂ ਠੰਡੀ ਹੱਢ ਚੀਰਦੀ ਹਵਾ ਤੇ ਮੀਂਹ ਦਾ ਮੌਸਮ ਤੇ ਚੁੱਲੇ ਚ ਲੱਗਿਆ ਤ੍ਰੇਲਿਆ ਬਾਲਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਅਜੇ ਅੱਧੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀਆਂ ਸੀ ਤੇ ਇਧਰੋਂ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਏ ਸਰਦਾਰੇ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਰੋਟੀ ਦਾ ਕਾਲ ਪਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੋਵੇ,ਉੱਚੀ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਿਆਂ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਅਜੇ ,ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਬਾਲਣ ਗਿੱਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸਬਰ ਨੀ ਕਰ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਸਰਦਾਰੇ ਨੇ ਫਿਰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਬਲਜੀਤ ਜਦ ਨੂੰ ਪਰਾਂਤ ਚੁੱਕ ਅੰਦਰ ਆ ਗਈ ਤੇ 5,7 ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੂਣ ਬਚੀਆਂ ਬਲਜੀਤ ਤੇ ਉਹਦੀ ਸੱਸ ਦਿਆਲੋ ਨੇ ਖਾਦੀਆਂ ਤੇ ਸੌਂ ਗਏ ।ਸਵੇਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਰਦਾਰਾ ਘਰੋਂ ਚਾਹ ਵੀ ਬਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਬੁੜ ਬੁੜ ਸਾਇਕਲ ਦਾ ਪੈਡਲ ਮਾਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ।ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧੰਦਾ ਕਰ ਫਿਰ ਦੋ ਪਲ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੇ ਝੰਝੋੜ ਦਿੱਤਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਦਾਰੇ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਸੁਪਣੇ ਦਿਖਾਏ ਸੀ ਪਰ ਅੰਤ ਉਹੀ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਾਂ ਸੀ।ਬਲਜੀਤ ਬੈਠੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਹ ਪਲ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਜਿਹੜੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਸੀ।ਕਿਵੇਂ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੇ ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਕੱਠਿਆਂ ਜੀਣ ਮਰਣ ਦੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਖਰ ਕਾਫਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਬੰਨੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ।ਅੱਜ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆਂ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਸੀ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਦਾ ਮਿੰਟ ਵਸਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਚੰਦਰੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਵਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਮੋਹ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਹਨਾ ਦੇ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਗਵਾਂਢ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਉਹਾ ਦੀ ਆਣੀ ਜਾਣੀ ਜਿਆਦਾ ਸੀ ।ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਚ ਕੇਵਲ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਹੀ ਸਨ ਇੱਕ ਭੈਣ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਪਹਾੜ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜਾਈ ਵੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣੀ ਪਈ ਤੇ ਘਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿਰ ਪੈ ਗਈ।ਇੱਕ ਕਿੱਲਾ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡੰਗਰਾ ਦੇ ਦੁੱਧ ਤੇ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰਨਾ ਇਹ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ।ਹਰਜਿੰਦਰ ਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਆਣਾ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਵਧੀਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਬਲਜੀਤ ਦਾ ਸਾਦਾਪਣ ਦੇਖ ਉਸਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ।ਬਲਜੀਤ ਇਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਇੱਜਤ ਦਾ ਮਾਣ ਰੱਖਦੀ ਤੇ ਡਰਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬਲਜੀਤ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਘਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਦਾ।ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ।ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਗਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ।ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਜਵਾਈ ਕੋਈ ਪੁੱਤਾ ਵਰਗਾ ਭਾਲਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਸਕੇ ਦੂਸਰੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਸਹੁਰੇ ਤਕ ਨੀ ਆਇਆ ਸੀ ਬਸ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਮਿਲਵਾਣ ਲੈਕੇ ਆਂਦਾ।ਗਮੀ ਸਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਕਦੇ ਆਂਦਾ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਚਲ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜੇਲ ਲਗਦੀ ਹੋਵੇ।ਹਰਜਿੰਦਰ ਬਹੁਤਾ ਰਲੌਟਾ ਸੀ ਜੋ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦਾ ਸਾਉਪਣ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ।ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸਨੇ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਪਰ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ ਤਾਂ ਹਰਜਿੰਦਰ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦਾ।ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਰਾਤ ਪੈਂਦਿਆਂ ਬਲਜੀਤ ਹਰਜਿੰਦਰ ਚ ਖੂਬੀਆਂ ਦਸਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।ਮਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੋਚਦਿਆਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ।ਹੁਣ ਹਰਜਿੰਦਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਦੇ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸਕਿਆ।ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਏਗਾ।ਪਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਹਰਜਿੰਦਰ ਬਲਜੀਤ ਕੇ ਘਰ ਆਂਦਾ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਹ ਸੁਣ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸਭ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਜਰੂਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕੇ ਲੈਕੇ ਜਾਏਗਾ।ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਚ ਸਹਿਮਤ ਸੀ।ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਚਾਂਹੁਦੀ ਸੀ ਜਲਦੀ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਸੈਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ।ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਘਟ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਕੋਲ ਗੁਜਾਰੇ ਜੋਗੀ ਜਮੀਨ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਸੀ ਜਾਂ ਬਲਜੀਤ ਲਈ ਬਣਾਏ ਵਿਆਹ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਨ ।ਮਾਂ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅੰਤ ਉਸਨੇ ਜੋ ਬਲਜੀਤ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਹਿਣੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਜਦ ਲੋੜ ਹੋਈ ਫਿਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਲੱਖ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੇ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਪੈਸੇ ਕਰ 1.50 ਲੱਖ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ।ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚਾਅ ਸੀ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਜਲਦੀ ਬਲੌਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਬਸ ਇਕ ਵਾਰ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੈਟ ਹੋਗਿਆ ਤੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਬੁਲਾ ਲਵੇਗਾ।ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਬਲਜੀਤ ਨਾਲ ਰੋਜ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਕਿੰਨੇ ਸੁਪਣੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਹਰਜਿੰਦਰ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਜਿਵੇਂ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪੈਰਾ ਥੱਲੋਂ ਜਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਏਈ ਹੋਵੇ।ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਦੱਸੇ ਬਲਜੀਤ ਦਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਪਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਨੇ ਬਸ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਕਰਕੇ ਛਡਣਾ ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਨਹੀ ਦਸ ਰਿਹਾ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੁਪਣੇ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋਗੇ ਜੋ ਕਦੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖੇ ਸੀ।ਹੁਣ ਬਲਜੀਤ ਉਖੜੀ ਉਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ,ਦੱਸਦੀ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਨੀ ਕਿਹੜਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਣਾ ਉਹਨੂੰ ਪਰ ਰੋਜ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਲਕੋਂਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕੁਝ ਦਸਦੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦੀ ਮਾਂ ਕਿ ਫੋਨ ਨੀ ਆਇਆ ਉਹਦਾ ਕਈਈ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਬਹਾਨਾ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਗਿਆ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਦ ਵਾਪਸ ਆਉਣਗੇ ਫਿਰ ਕਰਨਗੇ।ਪਰ ਹੁਣ ਹਫਤਾ ਹੋਗਿਆ ਸੀ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਉਹ ਜਰੂਰ ਵਾਪਸ ਆਏਗਾ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣਾ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਰਿੰਗ ਵਜਦੀ ਦੇਖ ਬਲਜੀਤ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਏਗਾ।ਫ਼ੋਨ ਚੱਕਦਿਆਂ ਹੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਧਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਜਬੂਰੀ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨਾ ਜਰੂਰੀ ਸੀ ਤੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰੀਂ ਅੱਗੋਂ ਕੁਝ ਬੋਲਦੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਫੋਨ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ,ਵਾਰ ਵਾਰ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਉਸਦਾ ਨੰਬਰ ਬੰਦ ਆਣ ਲਗਦਾ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਨ ਕੀਤਾ ਉਸਨੇ ।ਬਲਜੀਤ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਘਰ ਹੀ ਉਜੜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਹੰਝੂ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਸੀ ।ਪਰ ਹੁਣ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਭ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹਦੇ ਵੀ ਜਿਵੇ ਆਸਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਸਦੇ ਕੋਲ ਗੱਲ ਕਰੂ ਉਹ ਕੀ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਇਕ ਮਿੰਟ ਚ ਸਭ ਖਤਮ ।ਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਰੋ ਰੋ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਭ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।ਦਿਨ ਲੰਗਦੇ ਗਏ ਦੋਨੋ ਮਾਂਵਾਂ ਧੀਆਂ ਦਿਨ ਗੁਜਾਰੇ ਕਰਦੀਆਂ ਪਰ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾਂ ਬਹੁਤ ਔਟਾ ਸੀ।6ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ ਹੁਣ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਮਨਾ ਕਰਦਿੰਦੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ਅਗਰ ਉਹ ਐਦਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਿਸਨਾਲ ਹੁਣ ਕਰੂੰ ਉਹ ਕੀ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਮਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ।ਰਿਸ਼ਤਾ ਇਹ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਭੈਣ ਨੈ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਠੇਕੇ ਨੇ ਪਰ ਦਾਰੂ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦਾ ਉਹਦਾ ਕੰਮ ਏ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਇਹ ਸਭ ਕਹਿ ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਭੈਣ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੀ ਸਰਦਾਰੇ ਨਾਲ।ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਣਬਣ ਪਹਿਲਿਆਂ ਗੱਲਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪਰ ।ਪਰ ਗੱਲ ਗੱਲ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਤਾਹਨੇ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦੇ ਪਰ ਚੁੱਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਰ ਵੀ ਕੀ ਸਕਦੀ।ਸਰਦਾਰੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਬਾਦ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਤੇ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਇਹ ਸਭ ਵਧਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖੀਰ ਘਰ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।ਬਲਜੀਤ ਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਇਹ ਧੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਦੇਖ ਸਕੀ ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸਦਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਆ ਗਿਆ।ਜਿਵੇਂ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਦੇ ਦੁੱਖ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪੱਲੇ ਹੀ ਪਾਏ ਹੋਣ।ਬਲਜੀਤ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕਰ ਵੀ ਕੀ ਸਕਦੀ ਸੀ ਇੱਕ ਜਾਲਣ ਕੋਲੋਂ ਧੋਖਾ ਖਾਦਾ ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜਗਾ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖ ਲਿਆ।ਪਰ ਇਹ ਤੇ ਸਹਿਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ ।ਸਭ ਕੁਝ ਘਰ ਦਾ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸਰਦਾਰੇ ਕੋਲ ਬਸ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਚਾਰਾ ਹੀ ਬਚਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਦਾਰੂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਕਰਦਾ ਘਰ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਕਰੋਨਾ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਣ ਨਾਲ ਗੁਜਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਬਲਜੀਤ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਰੋਨਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਇਹਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦਿਨ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਰਾਸ਼ਣ ਕਦੇ ਸਰਦਾਰੇ ਨੇ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਖੁਦ ਆਂਢ ਗੁਆਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੀ ਕਾਸ਼ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕਦੇ ਨਾਂ ਬਦਲਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਹ ਦਿਨ ਦੇਖਣੇ ਨਾਂ ਪੈਂਦੇ ਅਜੇਸਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਤਾ ਜਿਹੜੇ ਆ ਦਿਨ ਦੇਖਣੇ ਪੈ ਗਏ।ਅਚਾਨਕ ਬਾਹਰੋਂ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਚੀਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜਾਂ ਬਲਜੀਤ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਬਲਜੀਤ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਪੁੱਛਦੀ ਨਾਲ ਦੀ ਗਵਾਂਡਣ ਉਸਨੂੰ ਰੋਂਦਿਆ ਦੱਸਦੀ ਸਰਦਾਰਾ ਠੇਕੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।ਘਰ ਲਈ ਆਂਉਦੇ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣ ਅੱਜ ਫਿਰ ਬਲਜੀਤ ਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਕਹਿਰ ਬਣ ਗਿਆ ਪਰ ਬਲਜੀਤ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ ।ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਬਸ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਵੱਲ ਨਿਗਾ ਇੱਕ ਜਗਾ ਟਿਕੀ ਰਹੀ ।ਆਂਡ ਗਵਾਂਡ ਸਭ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਏ ਤੇ ਸਰਦਾਰੇ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਲੋਕ ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਬਲਜੀਤ ਜਿਵੇਂ ਗੁੰਮ ਸੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਤੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅਵਾਜਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਨੀ ਇਹ ਢਿੱਡ ਚ ਪਲਦੇ ਮਾਸੂਮ ਦਾ ਤਾਂ ਫਿਕਰ ਕਰ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਭ ਲਈ ਬਲਜੀਤ ਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਨੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਇਹ ਢਿੱਡ ਚ ਪਲਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਕੱਟਣੀ ਸੀ

ਰਵਨਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਰਾਵੀ

ਰੂਹਾਨੀ ਮੁਹੱਬਤਾਂ (ਕਹਾਣੀ)

ਪੰਜਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਗਿੰਦੇ ਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕੁੜੀ ਸਵੀਟੀ ਦੀ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਹੋਈ ਦੋਸਤੀ ਕਦੋਂ ਮੈਸੇਂਜਰ ਚੈਟ 'ਤੇ ਇਸ਼ਕ ਮਿਜਾਜੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਫੋਨ ਕਾਲ 'ਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕਰ ਰੂਹਾਨੀ ਮੁਹੱਬਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਾ ਚੱਲਿਆ। ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਸਿਖਰ ਐਡਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਵੀ ਮਿੰਟ ਨਾ ਲਾਇਆ। ਫਿਰ ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੱਗੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਢੋਲ ਵੱਜੇ ਕਿ ਡੱਗਿਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ ਆਂਢ-ਗਵਾਂਢ ਪਾਰ ਵੀ ਸੁਣੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਨੀ ਜਾ ਪਏ ਸਵੀਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਬੁੱਡੇ ਆਸ਼ਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੰਨੀ। ਰਾਜਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਹਾਉਂਦੇ ਮੁਲਕ ਕੈਨੇਡਾ ਪੱਕਾ ਨਾਗਰਿਕ ਪਰ ਸੀ ਕੱਟੜ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਦਾ। ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਆਪਣੇ ਪੀਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ ਲਾਕੇਟ ਵਾਰ ਵਾਰ ਅੱਖਾਂ, ਮੱਥੇ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਛੁਹਾਈ ਜਾਣਾ ਉਹਦੀ ਨਿੱਤ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਔਕਾਤ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਰਾਜੇ ਦੀ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ ਕਿ ਸਵੀਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਇਜਹਾਰ ਕਰ ਸਕੇ ਪਰ ਗਿੰਦੇ ਵਰਗੇ ਅਣਜਾਣ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਮਿਲਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਉਸ ਲਈ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਾਹ ਨਾ ਚੱਲਦੀ ਵੇਖ ਉਹ ਜਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਵੀਟੀ ਕੋਲ ਤੇ ਮੋਮੋਠੱਗਣਾ ਜਿਹਾ ਬਣ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ "ਸਵੀਟੀ ਯਾਰ ਮੈਨੂੰ ਗਲਤ ਨਾ ਸਮਝੀਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਬਾਰੇ ਤੇਰੀ ਪਹੁੰਚ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਪੰਗੇਬਾਜੀਆਂ ਤਾਂ ਵੇਖ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹੁਣ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤਾਂ ਤੁਸੀ ਮਿਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਣਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਬਾਕੀ ਜੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਕਦੇ ਮਿਲ ਹੀ ਨਾ ਸਕੋ…।"

"ਹੈਲੋ…, ਸੈਕਿੰਡ ਪੁਆਇੰਟ……, ਦੂਜੀ ਗੱਲ…., ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੀਏ ਸਾਇਦ ਵਾਲੀ.., ਇਹੀ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਆਂ ਅਸੀਂ।" ਸਵੀਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੱਟਦਿਆਂ ਹੀ ਬੋਲ ਪਈ।

"ਹੈਂਅਅਅ… ਕੀ ਪਾਗਲਪੁਣਾ ਹੈ ਯਾਰ ਇਹ ਥੋਡਾ।" ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਯਕੀਨ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਹਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਲਮਕਦੀ ਫੋਟੋ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਸਵੀਟੀ ਬੋਲੀ "ਆਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਦੇ ਮਿਲੇ ਤੈਨੂੰ ਜਾਂ ਆਸ ਹੈ ਕਦੇ ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ?" "ਨ….. ਹੀਂ…… " ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਰਾਜਾ ਮਸਾਂ ਹੀ ਬੋਲ ਪਾਇਆ।

"ਬੱਸ ਇਹੀ ਹਾਂ ਅਸੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ।" ਸਵੀਟੀ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਬ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਉਂ ਸਿਰ ਝਟਕਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹਦੀ ਅਸਲ ਔਕਾਤ ਨੇ ਉਹਦੇ ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਥੱਪੜ ਜੜ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ।

ਰੋਮੀ ਘੜਾਮੇਂ ਵਾਲਾ।

98552-81105

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਬੋਹੜ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ.....

ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਬਾਪੂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਮੁੱਛ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੜੀ ਰੱਖਦਾਂ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਰੱਖਾਂ ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਰੱਖਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਕਹਿ ਕੇ ਬਲਾਉਂਦੇ ਸੀ।ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਟੱਲ ਤੇ ਅੰਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਸੀ।ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਦੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਸੀ।ਮਿੰਦਰ ਦੀ ਧਰਮਪਤਨੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪਸ਼ੂ ਡੰਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਥੱਕ ਜਾਂਦੀ ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗਦੀ ਜੇ ਸਾਡੇ ਇੱਕ ਧੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਤਾਂ ਵਟਾਇਆ ਕਰਦੀ। ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਹੱਸ ਕਿ ਆਖਦਾ ਲੈ ਹੁੰਦੀ ਗਾਹਾਂ ਇਹਦੇ ਧੀ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੇਂ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਰੱਖ ਲੈ ਅੱਗੋਂ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜੇ ਖਾਣੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ। ਇਹਨੇ ਟਾਇਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਖੇਡਦਾ ਕਿਦਰੋਂ ਲਿਬੜਿਆ ਹੋਇਆਂ ਮਿੰਦਰ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਜੈਲਾ ਆ ਗਿਆ। ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਬੋਲੀ ਇੱਕ ਇਹ ਆ ਗਿਆਂ ਮੇਰਾ ਪਤਿਔਰਾ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰੋ ਨੇ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਕਮੀਜ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਤੇ ਖੁਰੇ ਚ' ਨਵਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਗਈ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਸਾਲ ਹੱਸਦੇ ਹਸਾਉਂਦਿਆਂ ਲੰਘ ਗਏ।ਜੈਲਾ ਹੁਣ ਮੁੱਛ ਫੁੱਟ ਗੱਭਰੂ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਚੌਂਕੇ ਵਿੱਚ ਕਰਤਾਰੋ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਿੰਦਰ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕਿ ਥਾਲੀ ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ।ਜੈਲਾ ਚਵੱਚੇ ਕੋਲ ਡੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਤੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਨਚੇਤ ਕਰਤਾਰੋ ਨੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੀਕ ਮਾਰੀ ਜੈਲਾ ਤੇ ਮਿੰਦਰ ਭੱਜ ਕਿ ਆਏ। ਮਿੰਦਰ ਨੇ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਹਕੀਮ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆਂ ਜੈਲਾ ਲਾਲੇ ਹਕੀਮ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕਿ ਆਇਆ ਜਦ ਤੱਕ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।ਮਿੰਦਰ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਹਲਾਤ ਕਰਤਾਰੋ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਾੜੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਬੰਦਾ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਆਉਂਦਾ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਮਿੰਦਰ ਸਿਆਂ ਜੋ ਭਾਣਾ ਵਰਤਣਾ ਸੀ ਵਰਤ ਚੁੱਕਿਆ ਹੁਣ ਤੂੰ ਸਿਆਣਾਂ ਬਣ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤ ਗੱਭਰੂ ਆ ਤੂੰ ਹੁਣ ਇਹਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲੈ ਔਰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਦਾ ਔਖਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਿੰਦਰ ਨੇ ਜੈਲੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਿਆ। ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆਂ ਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨੇ ਢਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਗਿਆਂ। ਉਸਨੇ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨੂੰਹ ਪੁੱਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ।ਮਿੰਦਰ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਪਿਆ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕਿ ਝੁਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾਂ ਕਿ ਉਹਦੀ ਕਿੰਨੀ ਠਾਠ ਸੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਕਰਤਾਰੋ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜੇ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਧੀ ਹੁੰਦੀ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਦੁੱਖ ਸੁਣਦੀ ਸੋਚਦੇ ਸੋਚਦੇ ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ ਮਿੰਦਰ ਸਿਉਂ ਕੱਖੋਂ ਹੌਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕਿ ਮਿੰਦਰ ਨੇ ਦਾਤਣ ਕੁਰਲੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦਲਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ ਨੂੰਹ ਰੋਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਟੀ ਰੱਖ ਗਈ। ਮਿੰਦਰ ਨੇ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਲਈਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਈ ਸੀ ਹਲੇ। ਨੂੰਹ ਨੇ ਚੌਂਕੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਹਾਕ ਮਾਰ ਕਿ ਪੁੱਛਿਆ ਬਾਪੂ ਰੋਟੀ ਲੈਣੀ ਆ ਇਹਨਾਂ ਕਹਿ ਕਿ ਨੂੰਹ ਬੋਲੀ ਇਹਨੂੰ ਬੋਲੇ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਸੁਣਨਾ। ਮਿੰਦਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅੱਜ ਉਹਨੇ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਹੀ ਖਾਧੀਆ ਸੀ। ਥਾਲੀ ਮੰਜੇ ਤੇ ਹੀ ਪਈ ਛੱਡ ਕਿ ਬਾਹਰ ਬੋਹੜ ਵਾਲੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆਂ। ਓਥੇ ਉਹ ਜਾ ਕਿ ਬੋਹੜ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਪ੍ਰੀਤ ਘੱਲ ਕਲਾਂ

98144-89287

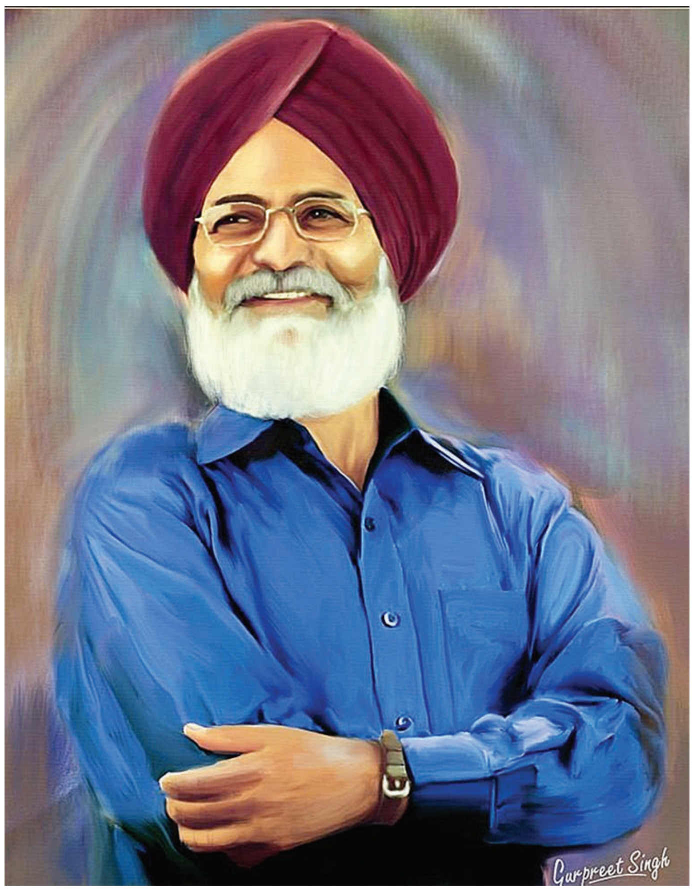

ਸਹਿਜ ਵਰਗੇ ਦਰਿਆ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ, ਤੌਰ ਤਰੀਕਾ, ਵਿਚਰਨ ਅੰਦਾਜ਼ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਵਰਗੇ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿੰਦਾਕੰਡੇ ਨਹੀਂ ਤੋੜਦਾ। ਆਪਣੀ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਾ ਨੂੰ ਜਾਨਣਹਾਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸਮਕਾਲੀ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨਾਲ ਵਾਹ-ਵਾਸਤੇ ਦਾ ਮੇਰਾ ਇਹ ਪੰਜਾਹਵਾਂ ਸਾਲ ਹੈ। ਜੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਣਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਸੁਭਾਗੇ ਹੋਰ ਕਿਨੇ ਕੁ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਤੇ ਬੇਕਰਾਰੀ ਹੁਣ ਤੀਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਹੈ।

ਗੱਲ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਿਜ਼ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 500 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 1970 ਹੋਏ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਜਾ ਖਲੋਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਗੀਤ ਨੁਮਾ ਸੁਰੀਲੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਬੋਲ ਸਨ।

ਕੋਈ ਗਲੀਆਂ ਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਵਾ ਬਣ ਕੇ।
ਅਸੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਬਿਰਖ਼ ਵਾਲੀ ਹਾਅ ਬਣ ਕੇ।
ਕਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵੀ ਕਰ,
ਤੂੰ ਤੇ ਲੰਘ ਜਾਨੈਂ, ਪਾਣੀ ਕਦੇ ਵਾਅ ਬਣ ਕੇ।
ਪਿਆ ਅੰਬਾਂ ਉਤੇ ਬੂਰ ਸੀ ਕਿ ਕੋਇਲ ਕੂਕ ਪਈ,
ਕਿਸੇ ਜਿੰਦ ਬੀਆ ਬਾਨ ਦੀ ਗਵਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਜਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ, ਹਾਣ ਦਾ ਸੀ ਸਾਂਵਰਾ ਜਿਹਾ,
ਜਦੋ ਜੁਦਾ ਹੋਇਆ ਤੁਰ ਗਿਆ, ਖ਼ੁਦਾ ਬਣ ਕੇ

ਇਕ ਹੋਰ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਬੋਲ ਸਨ।

ਪੀਲੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਪੱਬ ਧਰਕੇ ਹਲਕੇ ਹਲਕੇ।
ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਅਸੀਂ ਭਟਕੇ, ਪੌਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲ ਕੇ।
ਸੂਰਜ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਛਿਪਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਡੁੱਬਦਾ ਹੈ।
ਮਤ ਸੋਚ ਕਿ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵੇਂ 'ਚ ਬਲ ਕੇ।
ਇਹ ਜੋ ਉੱਡ ਰਹੇ ਅੱਜ ਹੰਸਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਰਾਖ਼ ਉਡੇਗੀ ਭਲਕੇ।
ਇਕ ਕੈਦ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ, ਦੂਜੀ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਏ,
ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਮਹਿੰਦੀ ਲਾ ਕੇ , ਵੱਟਣਾ ਮਲ ਕੇ।

ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ 'ਚ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਕੋਲ ਸਮਰਥਾਵਾਨ ਕਵੀ ਨੇ ਦਸਤਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਦੂਸਰਾ ਕਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਾਦਰ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਸੂਰਜਮੁੱਖੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਗੀਤ

ਤੈਨੂੰ ਹਾਸਿਆਂ 'ਚੋ ਜ਼ਖ਼ਮ ਵਿਖਾਵਾਂ,
ਜੇ ਸਾਡੀ ਗਲ਼ੀ ਆਵੇਂ ਮਿੱਤਰਾ।
ਹੋਇਆ ਕੀ ਜੇ ਕਵੀ ਏਂ ਤੂੰ ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਜਾਣਦਾ।
ਸਾਡਾ ਵੀ ਮੁਹੱਲਾ ਤੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ।
ਜਿੰਨੇ ਚੁੱਕ ਲਏਂਗਾ, ਗੀਤ ਚੁਕਾਵਾਂ।

ਪਰ ਕਾਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਬੰਬਈ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ ਅਦਬੀ ਮੌਸਮ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਕਾਵਿ- ਬੁਲੰਦੀ ਸਦਕਾ ਉਹ ਸਿਰਮੌਰਤਾ ਦੀ ਕਲਗੀ ਸਜਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਉਦੋਂ ਰੀਸਰਚ ਫੈਲੋ ਸੀ। ਮਗਰੋਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਕਾਲਿਜ਼ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। 1971 'ਚ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਜੀ.ਜੀ ਐਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆ ਗਿਆ। ਏਥੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਰਲ਼ ਕੇ ਅਸੀ ਸੰਕਲਪ ਨਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲਿਕ ਲੜੀਵਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਟਰ ਇੱਕਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਕਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਾਦਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਲਈ। ਪੋਸਟ ਕਾਰਡ ਲਿਖਿਆ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਤੇ। ਜਵਾਬੀ ਖ਼ੱਤ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਆ ਰਿਹਾਂ। ਆ ਕੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾਂ। ਮੈਂ ਪਾਵਟੇ ਹਾਊਸ 'ਚ ਕਵੀ ਤੇ ਚਿਤਰਕਾਰ ਦੇਵ ਕੋਲ ਟਿਕਾਂਗਾ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਮਿਲ ਲੈਣਾ। ਦੇਵ ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉਸਰ ਰਹੇ ਪੇਂਡੂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੀਵਾਰ ਤੇ ਮਿਊਰਲ ਪੇਂਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਡਾਕਟਰ ਮ. ਸ. ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ ਨੇ ਕਲਾਤਮਕ ਮਾਹੌਲ ਸਿਖਰਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਸਨ ਤੇ ਉਹੀ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਅਜਾਇਬ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਉਰਦੂ ਕਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਦੀਬ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਸ ਦੋਸਾਂਝ , ਸ. ਨ. ਸੇਵਕ ਡਾਕਟਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਡਾ ਵਿਦਿਆ ਭਾਸਕਰ ਅਰੁਣ, ਡਾ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿਰਜਕ ਤੇ ਖੋਜੀ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਮੋਹਨਜੀਤ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਖੋਜ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਹਨਜੀਤ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਪ੍ਰਿੰਸ ਹੋਸਟਲ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਮਸਖ਼ਰੇ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਲਿਖੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨਾਗਰ ਦੇ ਨਾਵਲ ਬੂੰਦ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਏਥੇ ਹੀ ਕੀਤਾ। ?

ਖੈਰ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਾਵਤੇ ਹਾਊਸ ਜਾ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ। ਸਵੇਰ ਦਾ ਪਹਿਰ ਸੀ। ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਇੱਕ ਚਿਹਰਾ ਸਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸੀ। ਅਸਾਂ ਕਿਹਾ, ਪਾਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਤਰ ਹਾਂ ?। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਨੇ ਮੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਯਾਰ! ਮਖੌਲ ਨਾ ਕਰ, ਅਸਾਂ ਪਾਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਵੀ ਨੇ ਇੰਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਮਗਰੋਂ ਦੇਵ ਆ ਗਿਆ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ! ਆ ਜਾਓ ਮੁੰਡਿਓ! ਇਹ ਹੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿਹਲ ਨਾ ਦੇਵੇ - ਮੇਰੀ ਮੁਸੀਬਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ , ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗੱਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖ਼ਤ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਕਵਿਤਾ ਮੰਗਦੇ ਸਨ। ਪਾਤਰ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮਿਲਦੇ ਗਿਲਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇਵ ਨੇ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਅਸਾਂ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋ ਗਈ। ਚੰਗੇ ਮੈਟਰ ਸਦਕਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣ ਗਿਆ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖਤ ਸਿੰਘ , ਪਾਸ਼, ਅਮਤੋਜ ਤੇ ਭੂਸ਼ਣ ਧਿਆਰਪੁਰੀ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ ਪਾਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਤਾਂ ਸੱਤਯਮ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵੀ ਛੱਪੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ।

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪਾਤਰ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਦੇ ਗਵਾਂਢ ਚ ਚੁਬਾਰਾ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਸ. ਸ਼ੁਧਾ ਰੋਡ ਤੇ।

ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰੇ ਲੰਘਦੇ ਵੜਦੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ?ਸਾਡਾ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੜਕ ਦੀ ਟੱਕਰ ਤੇ ਘੁਮਾਰਮੰਡੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੇਵ ਦਾ ਘਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਜ਼ ਵੇਖਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਸਾਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਦੋਂ ਸਭ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਰਗਾ ਸੀ ਡੱਬਾ ਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੋਸਤ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਘਰੀਂ ਅਕਸਰ ਜਾਂਦੇ।

ਜੀ. ਜੀ. ਐੱਨ. ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਰੋਜ਼ ਜਲੰਧਰੋਂ ਟਰੇਨ ਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਉਂਦੇ। ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਨਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲੜੀ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੁਰਾਣ ਲਿਖਾਰੀ ਤੇ ਇੱਕ ਅਸਲੋਂ ਸੱਜਰਾ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਤੇ ਮੈਂ ਰਲ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਲਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਗਰਾਓਂ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਏ। ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੁਬਾਈਆਂ ਵੀ ਲੈ ਆਏ। ਇੱਕ ਰੁਬਾਈ ਅੱਜ ਵੀ ਚੇਤੇ ਹੈ ?

ਲੜੇਂ ਕੱਖਾਂ ਹਨੇਰੀ ਨਾਲ ਕਾਹਨੂੰ।
ਨਾ ਐਵੇਂ ਮਾਰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਹਵਾ ਨੂੰ ?।
ਸੀ ਊ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ, ?
ਤੁਰੇ ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਵੱਜੇ ਰੋੜ ਸਾਨੂੰ ?

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੀਕ ਅਜੇ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛਪੀ। ਪ੍ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੈਰੋਂ ਨਾਲ ਸੰਮਲਿਤ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ ਕੋਲਾਜ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਮਗਰੋਂ ਛਪੀ। ਟੁੱਟਵੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਲਈ ਅਸਾ ਮਸਾਲਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰੋਤਿਆਂ 'ਚ ਗੁਰੂਸਰ ਸਧਾਰ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਵੀ ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਸੁਹਿੰਦਰਜੀਤ (ਕਰਤਾ ਸਫ਼ੈਦਿਆਂ ਦਾ ਜੰਗਲ) ਵੀ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪਾਸ਼ ਵੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੁਖਚੈਨ ਤੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਰੰਧਾਵਾ ਵੀ। ਭਰਵਾਂ ਸਮਾਗਮ ਸੀ! ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਬੁੱਢੀ ਜਾਦੂਗਰਨੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, ਘਰਰ ਘਰਰ, ਪੱਛੋਂ ਤੇ ਪੁਰਵੱਈਆਂ, ਮਕਤੂਲ ਸੱਜਣ ਨੋਟ ਕਰਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣੀਆਂ। ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਹੁਣ ਤੀਕ ਚੇਤੇ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਧੁੱਪ ਬੀਮਾਰ ਪਈ ਹੈ।
ਮੇਰੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਫੜੀਆਂ ਨੇ ਟੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓ ਬਾਹਰ
ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਮ ਉਡੀਕਦੀ ਮੈਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਹੋ ਗਈ।
ਉਸ ਵਿਚਾਰੀ ਦੇ ਤਾਂ ਲੰਮੜੇ ਵਾਲ ਸੁਹਾਣੇ,
ਬਿਨਾ ਪਲੋਸਣ ਚਿੱਟੇ ਹੋ ਗਏ।
ਮੈਂ ਕੁਰਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿਣ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਕੁਰਸੀ ਵਿੱਚ ਚਿਣਿਆਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ,
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਕੌਣ ਕਹੇਗਾਂ ?
ਸਰਕਸ ਵਾਲਾ ਬੁੱਢਾ ਸ਼ੇਰ ਹੁਣ ਆਵੇਗਾ।
ਪਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ਭਸਮ ਕਰੇਗਾ,
ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ , ਮੈਂ ਭੀੜ ਦਾ ਪੁਰਜ਼ਾ।
ਗੁੱਛੂ ਮੁੱਛੂ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦਰਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹਿ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਝ ਸ਼ਬਦ ਏਧਰ-ਉਧਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਬਾਨੀ ਅਕਸਰ ਹੀ ਗੜਬੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾਂ 'ਪੁਲ' ਬੇਅੰਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਿਰਤ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਤਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸੁਆਦ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਲਾ ਦਰਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਫੈਲਰਵਾਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੁਲ ਬਣ ਗਿਆ ਸਾਂ
ਜਦ ਉਹ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ
ਸ਼ਾਇਦ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।
ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਉਹ ਚੁੱਪ ਜਿਹਾ ਬੰਦਾ
ਸ਼ਾਇਦ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਮ ਨਹੀ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਏਥੇ ਕਵਿਤਾ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਾਇਬ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਵਰਗੇ ਕਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪਰ ਪਾਤਰ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮੀ ਵਲੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਸ. ਨ. ਸੇਵਕ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਸਦਕਾ ਯੰਗ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਚੰਗਾ ਫੋਰਮ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਫੋਰਮ ਨੇ ਹੀ ਡਾ. ਫਕੀਰ ਚੰਦ, ਅਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਡਾ. ਸੁਖਚੈਨ ਮਿਸਤਰੀ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਮਣਕੂ, ਜਨਮੇਜਾ, ਜੌਹਲ, ਸੁਖਪਾਲ ਤੇ ਕਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣ ਦਿਵਾਈ।

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਗਕ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢ 'ਚ ਮਹਾਰਾਜ ਨਗਰ 'ਚ ਲੈ ਆਏ। ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਹੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਬਿੱਟੂ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜੈਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਦੋਵੇ ਪਾਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲ ਦੇ ਸਨੇਹੀ ਸਨ।

ਪਾਤਰ ਦਾ ਕਮਰਾ ਕਿਸੇ ਸਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀ ਸੀ। ਪੰਜ ਆਉਂਦੇ, ਚਾਰ ਪਰਤਦੇ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਨਿੱਤਨੇਮ ਸੀ। ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਉਤਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ। ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਆਸ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਦੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਅਮਿਤੋਜ ਵੀ ਫੇਰਾ ਮਾਰਦਾ। ਪ੍ਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਾਤਰ ਕੋਲ ਪੱਕਾ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਮ.ਸ. ਰੰਧਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਡਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਨਾਲ ਭਾਵੁਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਸ. ਨ. ਸੇਵਕ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਦੀਪ ਗਰੇਵਾਲ , ਮਹਿੰਦਰ ਦੁਸਾਂਝ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖ਼ਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ (ਮਗਰੋਂ ਲੰਮੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ) ਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੈਰੋਂ ਵਰਗੇ ਤੇਰਾਂ ਦੋਸਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਤੇਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਚ ਅਕਾਡਮੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਖਰੀਦ ਲਈ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਾਮ ਹੇਠ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਸ਼ੀਨਮੈਨ ਤੇ ਕੰਪੋਜ਼ੀਚਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਾ ਲਏ। ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਲਦੀ ਪੰਜਾਲੀ ਤੁੜਵਾ ਗਿਆ। ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਵੀ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਇਸ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦਾ ਡੇਢ ਸੌ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨੇ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਰਿਹਾ। ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੈੱਸ ਤੇ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੋਲਟਰੀ ਗਾਈਡ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਮੇਰੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਇਸੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਤੇ ਹੀ ਛਪੀ। ਸੰਚਾਰ ਨਾਮ ਹੇਠਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵੀ ਆਰੰਭਿਆ ਪਰ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ। ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਚ ਆਏ ਗ੍ਰਾਮੋਫੋਨ ਰੀਕਾਰਡ ਪਲੇਅਰ ? ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਬੇਗ਼ਮ ਅਖ਼ਤਰ ਸੁਣਦੇ ਕਦੇ ਮਹਿੰਦੀ ਹਸਨ। ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਦੀਆਂ ਕਲੀਆਂ ਵੀ ਇਸੇ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ ਸੁਣੀਆਂ। ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰਦੇਵ ਦਿਲਗੀਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਜੀ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਥਰੀਕੇ ਪਿੰਡ ਗਏ ਸਾਂ। ਦੇਵ ਤਾਂ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤੋ ਨੇ ਦੇਵ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਟੀ ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਖਾਏ। ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਹੈ ਪੀ. ਯੂ .ਐੱਲ.4130 ਸੀ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਗਰੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਤਰ ਲਿਖਿਆ ਲੱਗਦਾ।

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯਾਦਾਂ ਦਾ ਲੰਮ ਸਲੰਮਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਜਗਰਾਉਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਆਰੰਭੀ ਤਾਂ ਲੱਗਭੱਗ ਪੰਜ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਚ ਪਾਤਰ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ਿਕਰੇ ਦਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਨਿੱਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਚ ਨਿੱਕੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਲੋੜੋਂ ਬਹੁਤਾ ਚਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਾਂ ਜਗਰਾਉਂ। ਘਰੋਂ ਕਾਲਜ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਪੈਦਲ ਤੇ ਜਾਂ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਖਦਾਈ ਅਨੁਭਵ ਸੀ।

ਰਾਹ 'ਚ ਸਲਾਮਾਂ ਹੀ ਸਲਾਮਾ ਕਾਲਜ 'ਚ ਵੀ ਮਾਹੌਲ ਸੁਖਾਵਾਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਦੋ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਗ ਤੇ ਬੰਧੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਚੋਂ ਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਦਿਸੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੀੜੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਆਪ ਹੀ ਮਰ ਗਏ। ਬੇਅਦਬ ਹੋ ਕੇ। ਅਸੀਂ ਜਿਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਜਾਗਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਦਕ (ਪੰਜਾਲੀ) ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਟੈਨੋ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ। ਭਰ ਲਿਆ। ਮੇਰੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਠੀਕ ਠਾਕ ਸੀ, ਲਿਖਣ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਰੀਕਾਰਡ ਵੀ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਛੱਪ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਚ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੱਚ ਗਿਆ ਮੈਂ, ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਚਿੱਠੀ ਆ ਗਈ। ਮੇਰੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਿਰਪਜੀਤ ਕੌਰ ਦੁਜਿੱਤੀ ' ਚ ਪੈ ਗਈ ਉਹ ਰਾਏਕੋਟ ਕਾਲਜ ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਬੇਟਾ ਪੁਨੀਤ ਨਿੱਕਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਹੇ ਕਿ ਨਿੱਕੇ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਮਸੀਹ ਪਛਾਣ ਬਣੀ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ , ਰੁਲ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਬਜਾਜ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬੇਟੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜਗਰਾਉਂ 'ਚ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਲੁਧਿਆਣਾ ਫਿਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਚ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਜਾਜ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਗਰ ਨਗਰ ਵਾਲਾ ਪਲਾਂਟ ਵੇਖਣ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਜਗਰਾਉਂ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆ ਉਤਰੇ। ਸਬੱਸ ਨਾਲ ਪਾਤਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਦੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਰਿਹੈ ? ਬਜਾਜ ਸਾਹ ਬੋਲੇ ਪਾਤਰ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਮਝਾਓ ! ਟੀਚਿੰਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਨੌਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਜੇ ਵਾਲੀ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਪੋਸਟ ਤੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਐ ਪਾਤਰ ਬੋਲਿਆ, ਬਜਾਜ ਸਾਹਿਬ! ਉਸੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਹਰ ਸਾਲ ਉਹੀ ਅਰਥ ਕਹੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤੁਸੀ ਟੀਚਿੰਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਟੀਚਿੰਗ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਬਜਾਜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਾਤਰ ਦੇ ਫ਼ਿਕਰੇ ਅੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ। ਅਗਲਪੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜਗਰਾਉਂ ਕਾਲਿਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਏਥੇ ਆ ਗਿਆ।

ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਪੁਨੀਤ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅੰਕੁਰ ਪਾਤਰ ਪਹਿਲੀ ਕੱਚੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੀਕ ਇੱਕਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੀਕ ਇਕ ਜਿੰਦ ਇਕ ਜਾਨ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਸੇਜ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ। ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਿਓ ਬਹੁਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਹੋਣ ਸਕਦਾ ਹਾ।

2002 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਕੈਂਪ ਸਾਂ। ਡਾ. ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸ.ਸ. ਜੌਹਲ ਤੇ ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਗ ਪੂਨੀ ਨੇ ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪੂਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਛੇ ਸਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ , ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਿਆਦਤੀ ਜਾਪੀ ਕਿ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਆ ਗਏ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਕਹਿ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਮੈਂ ਸੀਨੀ. ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਨੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਨੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀ। ਸਾਡੇ ਗੁੱਟ ਨੇ ਡਾ. ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਦੋਹੀਂ ਦਲੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਖੂਬ ਭਖਿਆ। ਸੱਜਣਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਨਾ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਹਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਨਾ ਮੈਨੂੰ। ਪਾਤਰ ਨੇ ਦੀਪਕ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੈਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਪੀ.। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿੰਗ ਫਸ ਗਏ। ਡਾ. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਚੋਣ 'ਚ ਆ ਗਏ। ਅਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ , ਜਸਵੰਤ ਕਫ਼ਰ, ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਈ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਿੱਤਰ ਨੂਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਨ।

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੇ ਪੈਨਲ 'ਚ ਮੇਰੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਆ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਹੀ ਕੰਮ ਹੋਇਆ। ਨਾ ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ ਤੇ ਨਾ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ। ਚਰਚਾ ਤੇਜ ਹੋਈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਰਲ਼ੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗਲ ਗਲਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਘਿਉ ਖਿਚੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਾਂ। ਇਸ ਵਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੌਫ਼ੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮੋਹਨ ਭੰਡਾਰੀ ਤੇ ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਪੁਨੀਤ ਮਿਲ ਪਿਆ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅੰਕੁਰ ਪਾਤਰ ਵੀ ਸੀ। ਪੁਨੀਤ ਨੇ ਮੋਹਨ ਭੰਡਾਰੀ ਨਾਲ ਅੰਕੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਾਤਰ ਅੰਕਲ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੈ। ਭੰਡਾਰੀ ਬੋਲਿਆ! ਓਏ ਮੁੰਡਿਓ !ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ! ਉਹ ਦੋ ਸਾਲੀ ਸਿੰਗ ਫਸਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਤੁਸੀ ਇਕੱਠੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹੋ। ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਧੜੇਬੰਦੀ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਸਾਡੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਮਹੁਰੀਵਾਂਗ ਨਾ ਲੱਗੇ।

ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਗੁੰਦਿਆ ਪਰਾਂਦਾ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਵੇ...

ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
91-98885-10185

ਬਣ ਠਣ ਕੇ ਰਹਿਣ, ਸੱਜ ਸੰਵਰ ਕੇ ਵਿਚਰਨ ਤੇ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਦਿਲੀ ਰੀਝ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁੱਡੇ ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਦਿਆਂ ਉਹ ਖਿਡਾਉਣਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਸੰਘਣੇ, ਮੁਲਾਇਮ ਤੇ ਲੰਮੇ ਵਾਲ ਉਸਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ, ਵਾਲ ਵਾਹ ਕੇ ਗੁੱਤ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਜਾਂ ਰੰਗਦਾਰ ਪਰਾਂਦਾ ਸਜਾਉਣ ਦਾ ਉਸਦਾ ਸ਼ੌਕ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ।ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ – " ਪਰਾਂਦਾ ਪਰਿਬੰਧਨ ਜਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ਼ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਡੋਰਾ " ਹੁੰਦਾ ਹੈ(ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨਕੋਸ਼ – ਪੰਨਾਂ – 2640)। ਪਰਾਂਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਰੇਸ਼ਮੀ ਜਾਂ ਸੂਤੀ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਬੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਰਾਂਦੇ ਨੂੰ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਵਾਲੀ ,ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਜੜਤ ਵਾਲੀ ਡੋਰੀ ਵੀ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਲਾਲ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦਾ ਪਰਾਂਦਾ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਪਰਾਂਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਰਾਂਦੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ,ਮੋਤੀਆਂ, ਮਣਕਿਆਂ, ਬਾਰੀਕ ਘੁੰਗਰੂਆਂ,ਝਾਲਰਾਂ,ਮੋਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ, ਚਮਕੀਲੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਬੁਣਿਆ /ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਹਰੇਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਲੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਚਲਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲੇ, ਗੁਲਾਬੀ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਪਰਾਂਦੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਬਣਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ, ਜਲੰਧਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੜੀਆਂ ਬੇਹੱਦ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ :

ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਰਾਂਦਾ ਪਟਿਆਲਿਓਂ ਲਿਆਂਦਾ
ਉਹਦੀ ਖੁਲ੍ਹਦੀ ਡੋਰ ਨੂੰ ਬੁਣ ਭਾਬੀਏ
ਮੇਰੀਆਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਗੁਲ ਸੁਣ ਭਾਬੀਏ...

ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਵਸਰ 'ਤੇ,ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ / ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ – ਦਿਹਾਰ 'ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਪਰਾਂਦੇ ਨੂੰ ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਜਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਰਚੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਪਰਾਂਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਹੁਤ ਥਾਈਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲੋਕ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਰਸ਼ਕਾਂ/ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਕਰੀਬ ਰਹੇ ਹਨ। ' ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਰਾਂਦਾ, ਮੇਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਲਿਆਂਦਾ, ਨੀ ਮੈਂ ਚੁੰਮ ਚੁੰਮ ਰੱਖਦੀ ਫਿਰਾਂ...' , ' ਕਾਲੀ ਤੇਰੀ ਗੁੱਤ ਤੇ ਪਰਾਂਦਾ ਤੇਰਾ ਲਾਲ ਨੀ...' , 'ਕਾਲਾ ਡੋਰੀਆ ਕੁੰਡੇ ਨਾਲ ਅੜਿਆ ਈ ਓਏ...' ਆਦਿ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਾਂਦੇ ਦਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਾਂਦੇ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਹਿਮਾ ਗਾਈ ਗਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ :

o ਬੋਲੀ ਪਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗੇੜਾ
ਅੱਡੀ ਦੀ ਧਮਕ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹਿਲਾ 'ਤਾ ਵਿਹੜਾ
ਮੇਰੇ ਗੋਰੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੱਚਦਾ ਭੂਚਾਲ ਵੇ
ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਗੱਭਰੂਆ
ਗੁੰਦਿਆ ਪਰਾਂਦਾ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਵੇ...

o ਘੁੰਗਰੀਆਂ ਪਰਾਂਦੇ ਨੂੰ, ਘੁੰਗਰੀਆਂ ਪਰਾਂਦੇ ਨੂੰ
ਆਖ ਰਹੀ ਮੈਂ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ
ਕਹਿ ਜਾਈਂ ਵੇ ਲਲਾਰੀ ਨੂੰ
ਦੇਹ ਡੋਬਾ ,ਦੇਹ ਡੋਬਾ , ਫੁਲਕਾਰੀ ਨੂੰ...

ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਡੋਲੀ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਗੁੰਦਣ ਦੀ ਰਸਮ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।ਕੁੜੀ ਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਪਰਾਂਦਾ ਗੁੰਦ ਕੇ ਉਸਦੀ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਜਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਵੀ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਪਰਾਂਦਾ ਭੇਂਟ ਕਰਦਾ ਸੀ।ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ।ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਗੁੱਤ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ,ਉਸ ਪਰਾਂਦੇ ਨੂੰ ਉਹ ਅਗੰਮੀ ਚਾਅ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਜਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਪਰਾਂਦਾ ਸ਼ਗਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁੜੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਬਾਰੇ ਤੇ ਪਰਾਂਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਬੋਲ ਉਚਾਰਦੀ ਹੈ :

ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਜਚਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਜਚਦਾ
ਮਾਹੀ ਨਾਲ ਨੱਚਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਤੇ ਗੁੱਤ ਨਾ' ਪਰਾਂਦਾ ਨੱਚਦਾ...

ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਗੁੰਦਿਆ ਪਰਾਂਦਾ ਉਸਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਇਕ ਰੰਗੇ ਜਾਂ ਬਹੁ ਰੰਗੇ ਧਾਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਹਢੀ ਜੁਗਤੀ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਜਦੋਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਪਰਾਂਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਾਂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਸਤ ਕਲਾ ਦਾ ਵਧੀਆ ਤੇ ਵੇਖਣਯੋਗ ਨਮੂਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।ਗੁੱਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਪਰਾਂਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਾਂ ਆਪਣੀ ਮਿਸਾਲ ਆਪ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਗੁੱਤ ਅਤੇ ਪਰਾਂਦੇ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁੱਤ ਤੇ ਪਰਾਂਦਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ।

ਤੇਰੀ ਗੁੱਤ ਦਾ ਪਰਾਂਦਾ ਭੁੰਜੇ ਡਿੱਗਿਆ
ਨੀ ਉਹ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂੰ ਵਲ਼ ਪਿਆ ਖਾਂਵਦਾ
ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫੜਾ ਦੇ ਵੇ
ਤੈਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲੋਂ ਡਰ ਆਂਵਦਾ...

ਭੰਗੜੇ ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦਾ ਨਾਚ ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਨਾਚ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਸਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ,ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਾਂਦੇ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ/ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਨਾਲ ਅਲਗੋਜ਼ੇ, ਤੂੰਬੀ ,ਢੋਲ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆਇਆ ਹੈ।ਮੰਡੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਸੱਜ – ਸੰਵਰ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਨੇਕ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਉਪਕਰਣ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।ਹੁਣ ਪਰਾਂਦਾ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਸਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਗੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਬਹੁਤੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਪਰਾਂਦੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ,ਟਰੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਹਨੇਰੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੱਲੀਆਂ ਨਾਲ ਟੰਗੇ ਹੋਏ ਮਿਲਣਗੇ। ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਬੈਠੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਪਰਾਂਦਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ,ਵੰਨਗੀਆਂ, ਸਫਾਈ, ਸਜਾਵਟ, ਫੱਬਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਾਕਮਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ,ਉਥੇ ਉਹ ਮਨਮੋਹਕ ਵੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇੰਜ, ਪਰਾਂਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਨਹੀਂ ਘੁਮੰਡਜੀਵੀ ਹੈ ਨਵੀਂ ਜਮਾਤ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬਜਟ ਸੈਸਨ ਵਿੱਚ ਰਾਸਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਦੇ ਭਾਸਣ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦੇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੰਘਰਸਸੀਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਾਮ 'ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ' ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਮਾਤ ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਰਸਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਕਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਜੁਝਾਰੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਮਨਾਕ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਉਹ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਹ ਮਾਘ ਦੀ ਠੰਢ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਰੁਲਦੇ ਅੰਨਦਾਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਦਰਦ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਕਿਸੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਆਵਾਜ਼ਾਂ, ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਵਿਧਾਨਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਸਹੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਗ਼ਲਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸਟੀਕ ਉਧਾਹਰਣ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਤਾਂ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸਾ ਤੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣਗੇ ਪਰ ਹੁਣ ਦੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਜਮਾਤ ਜਰੂਰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ 'ਘੁਮੰਡਜੀਵੀ' ਹੈ। ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ–ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਖਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਘੁਮੰਡੀ ਬਣ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਤੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸੜਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਏ ਤੱਕ ਪੁੱਟਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਮਾਤ ਉਂਝ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਚਟਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕਹਿਣੇ ਵਿੱਚ ਚਲਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਾਮ ਜਾਂ ਨੋਟ ਹੀ ਤਾਂ ਬਦਲੇ ਹਨ ਹੋਰ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ ਦੀ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਿਸਾਨੀ ਨੇ ਹੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨਜੀਵੀ ਜਮਾਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਦੇਸ ਆਜਾਦ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾ ਮਿਲਦੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਅਖੌਤੀ ਚੋਕੀਦਾਰ ਕਦੋਂ ਦਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਜਰੂਰ ਖਾ ਜਾਂਦੇ।

ਚਾਨਣ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਲਖ,
ਪਿੰਡ ਗੁਰਨੇ ਖੁਰਦ (ਮਾਨਸਾ)
ਸੰਪਰਕ 9876888177

ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਐ

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਕਮਾਂਡੈਂਟ
ਪੰਡੋਰੀ ਸਿੱਧਵਾਂ 9501100062

ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਠੇ ਪਾਸੇ ਲਗਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਦਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਟੈਂਟਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਕੁੱਤੇ ਜੂਠੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰਨ ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਥਿੱਤ ਲੀਡਰ ਮਿੰਟਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀਰੋ ਤੋਂ ਜ਼ੀਰੋ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਲੈੱਕਟਰੌਨਿਕ ਮੀਡੀਆ, ਸੋਸ਼ਲ਼ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਗ ਲਾਈ ਤੇ ਡੱਬੂ ਕੰਧ 'ਤੇ ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਸਾਬਤ ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਰੋਂ ਛਿਪ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਹਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੱਢ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਦੱਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਖ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤਾਕਤਵਰ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਫ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਘਟੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜੋੜ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਨਾਮੀ ਖੱਟਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਗੱਲ ਅਲੱਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਤੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਫਲਾਣੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਗਰੀਬ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਕੜ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿਸੇ ਨੰਗ ਨੂੰ। ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਮੀਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਨੇ ਭੈੜਾ ਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਹਲਕੇ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਜਾਂ ਐਮ.ਪੀ. ਜਿਸ ਜ਼ਾਤ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਜ਼ਾਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਕਹੇਗਾ, "ਲਉ ਭਾਜੀ ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਨਹੀਂ ? ਆਪਣੀ ਮਾਸੀ ਦੀ ਜੇਠਾਣੀ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਦਾ ਸਕਾ ਭਾਣਜਾ ਤਾਂ ਹੈ।" ਪਰ ਗਰੀਬ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਛਾਣ ਕੇ ਵੀ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਬੜੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਰੇਡਾਂ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਖਤ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਜਾਫੀ ਕੋਲੋਂ ਪਕੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬੋਲਿਆ, "ਕਮਾਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ ਯਾਰ ਇਹ ਕੁੜੀ ਤਾਂ, ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਦੀ ਐ। ਕਿਹੜੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆ ਭਲਾ ਇਹ ?" ਲਾਗੇ ਬੈਠਾ ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ, "ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ, ਹੋਰ ਕਿੱਥੋਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਐ।" ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਥੋੜੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਲ ਫਿਰ ਬੋਲਿਆ, "ਅੱਛਾ ! ਠੀਕ ਐ ਠੀਕ ਐ, ਹੁਣ ਆਇਆ ਚੇਤਾ। ਇਹ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਗੁਆਂਡੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ। ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੋੜ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ।" ਦੂਸਰੇ ਉੱਪਰ ਸੌ ਘੜਾ ਪਾਣੀ ਪੈ ਗਿਆ, ਮਰੀ ਜਿਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ, "ਉਏ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਭਰਾ ਸੌਰੀ, ਭੁਲੇਖਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਨਾਲਦੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਐ।"

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਲੋਕ

ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੀ ਲੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਗੱਲ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ ਕੋਈ ਹੱਲ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਤਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ..
ਕੁੱਝ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਕਰੋ ਤੇ ਕੁੱਝ ਕਹਿ ਲਿਆ ਕਰੋ
ਆਪਣਿਆਂ ਕੋਲ ਆਕੇ ਕੁੱਝ ਪਲ ਬਹਿ ਲਿਆ ਕਰੋ
ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਗੈਰ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੀ ਲੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਐਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਨੀ ਜਿੱਡੀ ਸੋਚ ਲੜਾਈ ਜਾਵੇ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋ ਆਪੇ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪ ਮੁਕਾਈ ਜਾਵੇ
ਖਿਆਲੀ ਅੰਬਰੀ ਟਾਕੀ ਵੀ ਲਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੀ ਲੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤੇ ਬਹਿਗੇ
ਤੰਗ ਰਹਿ ਜੇਗਾ ਕੁਦਰਤ ਕੋਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਬਹਿਗੇ
ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਵੀ ਮੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੀ ਲੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਛੱਡ ਜਖਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੁਲਬਲਾ ਹੈ ਪਾਣੀ
ਜਿਸ ਦੀ ਕੁੱਖੋ ਜੰਮਿਆ ਮਾਨਵ ਉਹ ਨਾ ਕੁੱਖ ਪਛਾਣੀ
ਦਾਨਵਾਂ ਵਰਗਾ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੀ ਲੁਕਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ
ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਫਿਰਦੇ ਲੋਕ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖ਼ਵਾਲੀ
ਮੋਬਾਈਲ 98550 36444

ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜੰਗ

ਅੱਧ ਅਸਮਾਨੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਉੱਥੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ,
ਹੱਲੇ ਧਰਤੀ ਗੂੰਜੇ ਅਸਮਾਨ ਮੀਆਂ।
ਇਮਾਰਤਾਂ ਡਿੱਗੀਆਂ, ਲੋਥਾਂ ਢੇਰ ਲੱਗੇ,
ਜਿਉਂ ਫ਼ਸਲ ਕੱਟੇ ਕਿਰਸਾਨ ਮੀਆਂ।
ਅੱਗੇ ਰੂਸ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਜੰਗ ਲੱਗੀ,
ਹੁਣ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਲਿਬਨਾਨ ਮੀਆਂ।
ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਕੋਸਦੇ ਉੱਥੇ ਕਿਸਮਤਾਂ ਨੂੰ,
ਘਰ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣੇ ਬੀਆਬਾਨ ਮੀਆਂ।
ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਾਏ ਡੇਰੇ,
ਨੱਚਣ ਭੂਤਨੇ ਜਿਉਂ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਮੀਆਂ।
ਪਸ਼ੂਆਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੁੱਖ ਕੌਣ ਜਾਣੇ,
ਬੰਬ ਵੇਖੇ ਨਾ ਜ਼ੁਬਾਨ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਮੀਆਂ।
ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਫਿਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਏ ਡੁੱਬੇ,
ਬਣ ਜਾਣ ਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਪਾਨ ਮੀਆਂ।
ਲੜਾਈ ਸਲਾਹੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ,
ਲੜ ਮਰੇ ਕਿਓਂ ਨਿੱਤ ਇਨਸਾਨ ਮੀਆਂ।
ਸੁਲਝਾਓ ਮਸਲਾ ਕੱਢੋ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਕੋਈ,
ਪੱਤੋ, ਹੋਵੇ ਉੱਥੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਮੀਆਂ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਜ਼ਜ਼ਬਾਤ

ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਤੈਨੂੰ ਵੇ ਮੈਂ,
ਕਿਉਂ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਚਾਹੁੰਦੀ ਰਹੀ,
ਤੇਰੀ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਮੈਂ,
ਇਹ ਜਿਸਮ ਆਪਣਾ ਖਵਾਉਂਦੀ ਰਹੀ,
ਪਤਾ ਸੀ ਕਦੇ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ,
ਫਿਰ ਵੀ, ਦਿਲ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਲਾਉਂਦੀ ਰਹੀ,
ਤੂੰ ਬੇਫਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸੌਂ ਗਿਆ,
ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਂਦੀ ਰਹੀ,
ਚੀਖ਼ ਰਹੇ ਇਹਨਾਂ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ,
ਦੇ ਦੇ ਦਿਲਾਸੇ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਰਹੀ,
ਕਰਕੇ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਭ ਮੈਂ,
ਸੱਚ ਦੱਸਾ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾਉਂਦੀ ਰਹੀ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਰਾਏ 9592796591
ਪਿੰਡ ਪਮਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।

ਸਦਾਬਹਾਰ ਸਾਥਣ

ਅੰਤਾ ਦਾ ਜਦ ਹੋਵਾਂ ਉਦਾਸ।
ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ, ਨਿਰਾਸ਼, ਹਤਾਸ਼।
ਓਸ ਵੇਲੇ ਬੱਸ ਇੱਕ ਸਹਾਰਾ।
'ਡੁੱਬਦੇ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਮਿਲੇ ਕਿਨਾਰਾ'।
ਸਦਾਬਹਾਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਸਾਥਣ।
ਸੁਬ੍ਹਾ, ਦੁਪਿਹਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਥਣ।
ਹਰਦਮ, ਹਰਪਲ ਤਿਆਰ ਹੈ ਰਹਿੰਦੀ।
ਬਾਹਾਵਾਂ ਅੱਡ "ਜੀ ਆਇਆਂ..." ਕਹਿੰਦੀ।
ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾ ਲੈਂਦੀ ਐ।
ਮੋਢੇ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਲਾ ਲੈਂਦੀ ਐ।
ਪਿੱਠ ਕਦੇ ਸਿਰ ਥਪ-ਥਪਾਉਂਦੀ।
ਉਂਗਲਾਂ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾਉਂਦੀ।
ਕਹੇ "ਸੋਹਣਿਆ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਰੋ।
ਐਪਰ ਬਿਲਕੁੱਲ ਖਾਲੀ ਹੋ।
ਸੰਗ, ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਕਰ ਪਰਵਾਹ।
ਕੋਈ ਨਾ ਏਥੇ ਸਕਦਾ ਆ।
ਦੱਬ ਕੇ ਲੱਗਜਾ ਝੱਲ ਖਿਲਾਰਨ।
ਮੈਂ ਬੈਠੀ ਹਾਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰਨ।"
ਸੱਚੀਉਂ ਹੈ ਵਫਾ ਦੀ ਪੰਡ।
ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਕੰਡ।
ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਜਦ ਵੈਦ, ਦਵਾਵਾਂ।
ਅਰਦਾਸਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ।
ਅੰਤ ਇਹ ਬੱਸ ਕਰਦੀ ਸ਼ਾਂਤ।
ਇਸ ਪਿਆਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਏਕਾਂਤ।
ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਸੌਗਾਤ ਏਕਾਂਤ।
ਬਿਨ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਦਾਤ ਏਕਾਂਤ।
ਪਿੰਡ ਘੜਾਮੇਂ ਰੋਮੀ ਤਾਈਂ ਤਾਈਂ।
ਮਿਲੇ ਸਦਾ ਹੀ ਚਾਈਂ ਚਾਈਂ।

ਰੋਮੀ ਘੜਾਮੇਂ ਵਾਲਾ।
98552-81105

ਸਬਰ

ਇਕੱਠ ਸਾਡਾ ਵੇਖ ਬੌਖਲਾਈ ਸਰਕਾਰੇ ਨੀ ,
ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਫਿਰੇਂ ਪੁੱਠੇ ਸਿੱਧੇ ਕਾਰੇ ਨੀ
ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਮਕਸਦ ਸੀ ਸਾਡਾ ,
ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣੇ ਤੈਥੋਂ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਨੀ ।
ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ ,ਇਸਾਈ ਇੱਕ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨੀ
ਸਾਨੂੰ ਲੜਾਉਣ ਲਈ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਕਰੇਂ ਕਾਰੇ ਨੀ,
ਕਿਤੇ ਢਾਹਵੇਂ ਮਸਜਿਦ ਕਿਤੇ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਵੇਂ ਨੀ
ਤਿਰੰਗੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਵੇਂ ਨੀ ।
ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਨੀ ,
ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨੇ ।
ਪਰਖ ਨਾ ਸਾਡਾ ਹੋਰ ਸਬਰ ਸਰਕਾਰੇ ਨੀ ,
ਹੁਣ ਨਾ ਤੂੰ ਲਾ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ ਨੇ ,
ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੈਣਾ ਅਸੀਂ ਦਮ ਨੀ ,
ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨੀ ।
ਕਿਸਾਨ ਮਜਦੂਰ ਏਕਤਾ ਜਿੰਦਾਬਾਦ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ
6283188928

ਕਵਿਤਾ.... ਜ਼ਾਲਮਾ

ਨਾ ਕਰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਨਾ ਸਮਝ ਬੈਠਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਹੱਥਕੰਡੇ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜੀ ਹੋਰ ਅਪਨਾ ਲੈ ਤੂੰ,
ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਚਕਨਾਚੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਬੱਚੇ ਬੁੱਢੇ ਮੁੰਡੇ ਸਭ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਨੇ ਦਿੱਲੀ,
ਦੇਖ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਘੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਹੱਕ ਨਾ ਕੋਈ ਤੈਥੋ ਖੈਰ ਮੰਗਦੇ ,
ਸਾਡੇ ਚਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਣਾ ਫਿਰ ਬੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ।
ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਣ ਅਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਤੋੜਿਆ,
ਦੱਸ ਹੁਣ ਕਾਹਦਾ ਕਰੇ ਗਰੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਪਹਿਲਾ ਵੇਚਦਾ ਸੀ ਚਾਹ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਵੇਚਦਾ,
ਤੇਰੇ ਦਿੱਲ ਚਂ ਭਰਿਆ ਫਤੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।
ਚੰਗੇ ਦਿਨ ਉਡੀਕਦੇ ਸੀ ਆਹ ਦਿਨ ਆਏ,
ਸੱਤੀ ਤਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਮਜ਼ਬੂਰ ਵੇ ਜ਼ਾਲਮਾ ।

ਸੱਤੀ ਉਟਾਲਾਂ ਵਾਲਾ , ਨੇੜੇ ਜਾਡਲਾ
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ . 9915770356

.ਗਜ਼ਲ

ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲੀ ਫਿਰ ਭਰਮਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਸਮਝਣ ਸਭ, ਸਮਝੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਲ ਵਿਚ।
ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ,
ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਸ਼ੁੱਭ ਅਸੀਸਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬੰਦਨਵਾਰ ਸਜਾਂਦੀ ਰਏ,
ਬਦ ਅਸੀਸਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋਵਣ ਐਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਰਾਹ ਦੁਸੇਰਾ ਹੋਵੇ ਪਰ,
ਏਦਾਂ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਯਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਅਸਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਮਿਲਦੀ ਨਈਂ,
ਸਾਕੀ ਵਰਗਾ ਸੱਚਾ ਜੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਕੌਣ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਖੇਚਲ ਕਰਕੇ ਆਵੇਗਾ,
ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਜੇ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਜੰਨਤ ਕਿਧਰੇ ਉਪਰ ਨਈਂ ਏਂ, ਜੰਨਤ ਏਥੇ ਵਸਦੀ ਹੈ,
ਖਿੱਚ ਨਈਂ ਰਖਦਾ ਕੋਈ ਜੇਕਰ ਪਿਆਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਸਾਕੀ ਏਥੇ ਕਿਸ ਨੇ ਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਆਵੇਗਾ ਸੋਚ ਜਰਾ,
ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਉਥੇ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਉਲੂ ਵਾਸਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ,
ਯਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਉਨਤੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਈਂ ਸਕਦੇ ਹਰਗਿਜ਼ ਹੀ,
ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾ ਹੋਏ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਕੀ ਕਰਨੀ ਏ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤ ਕੀ ਕਰਨੇ ਨੇ ਵਾਅਦੇ,
ਜੇਕਰ ਅਪਣੇ ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਉਥੇ ਜੀਣਾ ਵੀ ਕੀ ਜੀਣਾ, ਕੀ ਪੀਣਾ, ਕੀ ਖ਼ਾਣਾ ਏਂ,
ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਖਰਾ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਜਾਮ ਸੁਰਾਹੀ ਖਾਲੀ-ਖਾਲੀ, ਖਾਲੀ-ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਸਭ,
ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕਜਲੇ ਦੀ ਜੇ ਧਾਰ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਧਰਤੀ ਅੰਬਰ ਸਾਰਾ ਮੌਸਮ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਨਈਂ,
ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇ ਦਿਲਦਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।
ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਮ-ਸੁਹਾਣੀ ਸੰਗੀਤ ਇਲਾਹੀ ਹੋਵੇ,
ਹੋ ਨਈਂ ਸਕਦਾ ਬਾਲਮ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾ ਹੋਏ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਵਿਚ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਮੋ. 98156-25409

(ਤੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ)

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜੀਂਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਹਵਾ ਦੇ ਝੋਕੇ ਵਾਂਗ ਆਇਆ
ਤੇ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ
ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ
ਪੱਲ ਅਸੀਂ ਇੱਕਠਿਆਂ ਬਿਤਾਏ
ਮੇਰੇ ਜਹਿਨ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ
ਤਰੋ-ਤਾਜਾ ਨੇ
ਤੇਰੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ
ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਸੇ ਵਿੱਚ
ਮੈਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਦਹੋਸ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਰੂਰ
ਮੇਰੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿੱਚ
ਸਮੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ
ਉੱਠਦੀ ਬੈਠਦੀ
ਸੌਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਹਰ ਪੱਲ
ਹਰ ਸਾਹ ਤੇਰੀ ਯਾਦ
ਪਈ ਸਤਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਜੱਦ ਤੈਨੂੰ ਤੱਕਦੀ ਹਾਂ
ਤ੍ਰਬਕ ਕੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ
ਸਾਇਦ ਕਦੀ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ
ਮੇਰੀ ਯਾਦ ਆਏਗੀ
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੱਜਾ ਮਿਲਣ ਆਏਗਾ
ਹਾਏ ਵੇ ਅੜਿਆ
ਤੂੰ ਤੇ ਦਿੱਲੋਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ
ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲੱਗੇ
ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਾ ਸੋਚਿਆ
ਕੀ ਬਣੂ ਤੇਰੀ ਇਸ ਕਮਲੀ ਦਾ
ਜੋ ਗੱਲੀਂ ਕੱਥੀਂ ਹਮੇਸਾਂ
ਤੇਰੀ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦੀ ਸੀ
ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ
ਮੰਨਦੀ ਰਹੀ ਹੈ
ਦੱਸ ਖਾਂ ਵੇ ਅੜਿਆ
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਦੀ
ਮੇਰੀ ਮੁੱਹਬਤ ਦੀ
ਮੇਰੀ ਵਫਾ ਦੀ
ਇਹ ਕੈਸੀ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀ
ਇਕ ਪੱਲ ਵਿੱਚ ਹੀ
ਸੱਭ ਰਿਸਤੇ ਨਾਤੇ ਤੋੜ
ਦਿੱਲੋਂ ਹੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਮੈਂ ਤੇ ਹੱਸਣਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਹਾਂ
ਸੁਦਾਈਆਂ ਵਾਂਗ ਅੱਬੜਵਾਹੇ ਉੱਠ
ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਭੱਜਦੀ ਹਾਂ
ਕਦੀ ਫੋਨ ਚੁੱਕ ਤੇਰੇ
ਮੈਸੇਜ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ
ਸਾਇਦ ਭੁੱਲ-ਭੁਲੇਖੇ ਤੇਰਾ
ਕੋਈ ਫੋਨ ਜਾਂ ਮੈਸੇਜ ਆ ਜਾਏ
ਕੌਣ ਸਮਝਾਏ ਇਸ
ਝੱਲੇ ਦਿਲ ਨੂੰ
ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
ਕਦੀ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ
ਤੂੰ ਛੱਡ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ
ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ
ਪਰ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਹੈ ਕਿ
ਮੰਨਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਭਲਾ ਇੰਤਜਾਰ ਵੀ
ਕਦੀ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਆਸ ਤੇ ਜਹਾਨ ਹੈ
ਇਹ ਮਨ ਹਮੇਸਾਂ
ਤੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ
ਜੱਦ ਤੱਕ ਤੂੰ ਵਾਪਿਸ ਆ
ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾ ਲੈਂਦਾ
ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ ਰਹੇਗਾ
ਹਮੇਸਾਂ
ਤੇਰਾ ਇੰਤਜਾਰ

(**ਰਮਿੰਦਰ ਰਮੀ**)

ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਏ

ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਏ
ਗੱਲ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਦਿੱਤੇ ਧਰਨੇ ਰੈਲੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ
ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਏ
ਸਾਡੇ ਜਮੀਰ ਉੱਤੇ ਵੱਜੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਏ
ਜਦੋਂ ਬੇ-ਮੌਸਮੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋਈ ਫਸਲ
ਗੱਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੱਪ-ਤਿੱਪ ਚੋਂਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਏ
ਬਿਨਾਂ ਕਸੂਰੋ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਲੇ ਠਰਦੇ
ਗੱਲ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਏ
ਲਹੂ ਪਸੀਨਾ ਬਣ ਚੋਂਦਾ
ਗੱਲ ਹਾੜ-ਜੇਠ ਦੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਪਦੇ
ਨੰਗੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਏ
ਢਿੱਡ ਭਰਦਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਜੋ
ਗੱਲ ਸਾਹੂਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜੇ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਏ
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋਇਆ
ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ
ਫਸਲ ਰੋੜ ਜੋ ਲੈ ਗਏ
ਗੱਲ ਬੇਵਕਤ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦੀ ਏ
ਮਾੜੀ ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਜੋ ਸਲਫਾਸ ਜਹਿਰ ਖਾ ਮਰਦਾ
ਗੱਲ ਉਸ ਕਿਸਾਨ ਪੁੱਤ ਦੀ ਏ
ਗੱਲ ਬਜੁਰਗਾਂ ਤੇ ਵਰਦੀਆਂ ਲਾਠੀਆਂ
ਤੇ ਮਾਰਾਂ ਦੀ ਏ
ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਲਾਮ,ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ
ਗੱਲ ਬਦਲੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਏ
ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਜੋ ਸੂਰਜ
ਗਗਨ ਗੱਲ ਭੈੜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਏ ।

ਗਗਨਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਝਲੂਰ
ਬਰਨਾਲਾ ।

"ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਦੀ

"ਟੁੱਕ ਦੋ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਆ ਗਿਆ ਸੀ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੱਚ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ;
ਸੋਚਾਂ ਵਾਲ਼ੇ ਖੰਬ ਜਦੋਂ ਭਰਦੇ ਉਡਾਰੀ ਆ,
ਉਸੇ ਵੇਲ਼ੇ ਝੱਟ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਚੱਲ ਆਵਾਂ ਮੈਂ;
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਦੀ ਏ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਬਣਕੇ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚੀ ਰਲ਼ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ...;
ਵਿਹੜੇ ਵਾਲਾ ਬੋਹੜ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪੇ ਬਾਪੂ ਵਰਗਾ,
ਹੌਂਸਲੇ ਦੀ ਨਿੱਤ ਜਿਹੜਾ ਛਾਂ ਰਹੇ ਕਰਦਾ;
ਫ਼ਿਕਰਾਂ ਦੀ ਧੁੱਪ ਜੋ ਸਿਰ ਤੋਂ ਹਟਾਉਂਦੀ ਆ,
ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਦਲੇਰੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਆ;
ਹੋਵਾਂ ਜੇ ਉਦਾਸ ਉਹਦੀ ਛਾਂ ਵੱਲ੍ਹ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ,
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਦੀ ਏ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਬਣਕੇ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚੀ ਰਲ਼ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ...;
ਮਿੱਟੀ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਗਲ਼ ਨਾਲ ਲਾਉਂਦੀ ਆ,
ਮਾਂ ਮੇਰੀ ਵਾਂਗੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲੋਰੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਆ,
ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਾਲ਼ਦੀ ਰਹੀ,
ਪਰ! ਕੀਤੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੱਕ ਇਹ ਜਤਾਉਂਦੀ ਏ;
ਕਰਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹੇ,ਖ਼ੌਰੇ ਕੱਲ੍ਹ ਆਵਾਂ ਮੈਂ,
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਦੀ ਏ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਬਣਕੇ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚੀ ਰਲ਼ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ...;
ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਨੇਂ ਲੱਖ ਦਿਲੋਂ ਕੱਢਣਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ,
ਮਰ ਜਾਣਾ ਏਸੇ ਲਈ,ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ;
ਖੇਤ ਛੱਡ ਆਉਣਾਂ, ਨਹੀਂ ਸਾਡਾ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਏ,
ਵੇਚ ਦੇਣਾਂ ਇਹਨੂੰ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਰ ਕੱਖ ਹੋਣਾਂ ਏ,
ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਗੇ ਸਾਡੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ,
ਖ਼ੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਕੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਢਲ਼ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ,
ਮਿੱਟੀ ਮੇਰੇ ਖ਼ੇਤਾਂ ਦੀ ਏ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਬਣਕੇ ਮੈਂ ਮਿੱਟੀ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚੀ ਰਲ਼ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ...!!"

ਹਰਕਮਲ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਸੰਪਰਕ:- 8437403720

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 273

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

11 OCT TO 17 OCT , 2024